

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۱ (ویژه کنکور تیر)

آزمون ۲۳ خرداد - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمدابراهیم توزنده‌جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن‌زاده فرد، رضا خانابائی، میثم خشنودی، پیمان طیار، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، محمد مشهدبان، هومن نمازی، محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، حسین سهرابی، عادل‌ه علیرضایی‌مقدم، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، محمد رضا سوری، اسماعیل علی‌پور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدram، مریم خسروی دهنوی، مهشید رستمی ریک، حسین سهرابی، تابان صیقلی، حبیبه محبی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، عرفان دهدش‌نیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد کرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، حسین سهرابی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- در معادله $3x^2 + 12x + k = 0$ یکی از ریشه‌ها ۲ واحد از ریشه دیگر بزرگ‌تر است. حاصل ضرب دو ریشه در مقدار k کدام است؟

(۲) ۲۱

(۱) ۱۸

(۴) ۲۷

(۳) ۲۴

۲- در مورد معادله $x + \frac{x}{x+3} = \frac{x+1}{x+3}$ کدام گزاره صحیح است؟

(۲) دو جواب قرینه دارد.

(۱) یک جواب قابل قبول دارد.

(۴) دو جواب قرینه معکوس همدیگر دارد.

(۳) دو جواب معکوس دارد.

۳- استخری به دو شیر A و B متصل است. اگر شیر A به تنهایی باز باشد، استخر در سه برابر زمانی که هر دو شیر باز هستند، پر می‌شود.

اگر شیر B به تنهایی استخر را ۱۸ ساعت زودتر از شیر A پر کند، در این صورت در چند ساعت هر دو شیر با هم استخر را پر می‌کنند؟

(۲) ۱۲

(۱) ۹

(۴) ۶

(۳) ۱۵

۴- نمودار تابع خطی f از نقاط $(-1, a+b), (1, 4), (3, 2), (2, b)$ می‌گذرد. مقدار $f(b-a)$ کدام است؟

(۲) ۳

(۱) ۵

(۴) -۱

(۳) صفر

۵- اگر نقاط نمودار تابع f روی نیمساز ربع اول و سوم قرار گیرند و $f\left(\frac{a-2}{4}\right) = f\left(\frac{a}{a+2}\right)$ باشد، مقدار $f(a-1)$ کدام می‌تواند باشد؟

(۲) -۵

(۱) ۶

(۴) -۷

(۳) -۶

۶- اگر $f(x) = [x + \frac{1}{2}] - \frac{|x|}{2}$ باشد، حاصل $f(a)$ به ازای $a = |\sqrt{2} - [1/2]|$ کدام است؟ ()، نماد جزء صحیح است.)

$$\frac{3+\sqrt{2}}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{1+\sqrt{2}}{2} \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt{2}-1}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{1-\sqrt{2}}{2} \quad (۱)$$

۷- اگر $f = \{(2, c), (-1, 3), (5, 9), (10, 11)\}$ ، $g = \{(-3, 3), (a, -8), (4, 5), (-1, b)\}$ ، تابع $\frac{f}{f+g}$ برابر با $\{(2, 5)\}$ می باشد، حاصل $\frac{a+b}{c}$

کدام است؟

$$-10 \quad (۲)$$

$$10 \quad (۱)$$

$$-\frac{1}{10} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{10} \quad (۳)$$

۸- تابع $f(x) = (3k-2)x + 5m-2$ یک تابع ثابت است. اگر $f(2) = 3$ باشد، مقدار $3mk$ کدام است؟

$$-2 \quad (۲)$$

$$2 \quad (۱)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{2}{3} \quad (۳)$$

۹- اگر گزاره p درست، گزاره q نادرست و r گزاره دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره همواره نادرست است؟

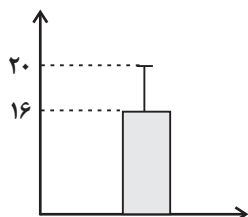
$$(p \wedge q) \Rightarrow r \quad (۲)$$

$$r \Rightarrow (p \vee q) \quad (۱)$$

$$(p \Rightarrow q) \vee r \quad (۴)$$

$$(-p \vee r) \wedge q \quad (۳)$$

۱۰- با توجه به نمودار زیر، اگر تمام داده ها را در $\frac{1}{4}$ ضرب کنیم و سپس ۲ واحد به آن ها اضافه کنیم، مجموع واریانس و میانگین داده های جدید

کدام است؟

$$36 \quad (۱)$$

$$4 \quad (۲)$$

$$14 \quad (۳)$$

$$10 \quad (۴)$$

۱۱- در یک منطقه جمعیت ۱۶ سال و بیش‌تر از آن ۵۰۰۰ نفر هستند؛ و نرخ بیکاری ۵ درصد می‌باشد. اگر به دلیل رکود اقتصادی و ورشکست

شدن تعدادی کارخانه نرخ بیکاری ۷ درصد شود، چند نفر دیگر بیکار شده‌اند؟

(۱) ۳۵۰ (۲) ۲۵۰

(۳) ۱۰۰ (۴) ۱۵۰

۱۲- در پراکندگی داده‌های یک تحقیق با توزیع منحنی نرمال با میانگین ۱۶ و انحراف معیار ۴، تقریباً چند درصد از داده‌ها در فاصله (۲۰,۲۸)

قرار می‌گیرند؟

(۱) ۳۴ (۲) ۶۸

(۳) ۴۸ (۴) ۱۶

۱۳- اگر شاخص یک کالا در سال ۱۳۹۴ برابر ۱۲۰ باشد و کالا در ۲ سال متوالی ۲۰ درصد تورم داشته باشد، شاخص این کالا با فرض آن‌که

سال ۱۳۹۲ سال پایه باشد، در سال ۱۳۹۶ کدام است؟

(۱) $144/2$ (۲) $164/8$

(۳) $162/4$ (۴) $172/8$

۱۴- درآمد افراد یک روستا به‌صورت مرتب شده ۴,۵,۷,۷,۸,۱۴,۱۵,۱۷ است. اگر خط فقر به روش میانه برابر $\frac{7}{4}$ باشد، مقدار a کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۶

(۳) ۷ (۴) ۸

۱۵- به چند طریق می‌توانیم از بین ۸ نفر یک گروه ۴ نفری انتخاب کنیم، به‌طوری که مهدی حتماً در این تیم باشد ولی علی و حسین در این

تیم نیاشند؟ (علی، مهدی و حسین در بین ۸ نفر هستند.)

(۱) ۱۰ (۲) ۳۵

(۳) ۲۸ (۴) ۲۰

۱۶- اگر a, b, c را از مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ انتخاب کنیم، چقدر احتمال دارد $x = -1$ ریشه معادله $ax^2 + bx + c = 0$ باشد؟

$$(1) \quad \frac{4}{15} \quad (2) \quad \frac{1}{5}$$

$$(3) \quad \frac{2}{15} \quad (4) \quad \frac{1}{3}$$

۱۷- اگر $a_1 = 2$ و $a_{n+1} = \begin{cases} 2a_n + \frac{1}{n} & \text{فرد } n \\ a_{n-1} + 2n & \text{زوج } n \end{cases}$ باشد، حاصل $a_5 + a_4$ کدام است؟

$$(1) \quad 25 \quad (2) \quad \frac{82}{3}$$

$$(3) \quad \frac{79}{3} \quad (4) \quad \frac{77}{3}$$

۱۸- دنباله حسابی $3, a, b, \dots$ و دنباله هندسی $\frac{25}{2}, 2a, b$ مفروض اند، مقدار $a + b$ کدام است؟ ($b \in \mathbb{Z}$)

$$(1) \quad 1 \quad (2) \quad \frac{3}{2}$$

$$(3) \quad 3 \quad (4) \quad \frac{9}{2}$$

۱۹- حاصل $\frac{(\sqrt[4]{0.0625}) - \sqrt[3]{0.064}}{25\sqrt{\frac{1}{32}} + \sqrt[3]{(-8)^{-1}}}$ کدام است؟

$$(1) \quad -0.4 \quad (2) \quad 0.8$$

$$(3) \quad -0.5 \quad (4) \quad 0.2$$

۲۰- در تابع $f(x) = ab^x$ اگر داشته باشیم: $f(\frac{3}{2}) = 4$ و $f(\frac{1}{2}) = 1$ ، حاصل $b - a$ کدام است؟

$$(1) \quad \frac{7}{2} \quad (2) \quad \frac{9}{2}$$

$$(3) \quad 4 \quad (4) \quad \frac{1}{2}$$

۲۱- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) قالب عمده شعر دوره خراسانی قصیده است و قالب غزل نیز در اواخر این دوره رشد می‌یابد.
- (۲) سبک خراسانی بر حسب زمان، به سه سبک فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود که ویژگی‌های مشترکی دارند.
- (۳) تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند باعث شد که در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند.
- (۴) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها دامنه موضوعات آن کاهش یافت، اما بر سادگی بیان، قدرت عواطف، عمق افکار و اندیشه‌هایی که موضوع شعر پارسی بود، افزوده شد.

۲۲- انتساب چند اثر به نویسنده آن نادرست است؟

- (سه تابلوی مریم: میرزاده عشقی) (شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی) (اسرارالتوحید: محمد بن منور) (منشآت: قائم‌مقام فراهانی)
- (اخلاق‌الاشراف: حمدالله مستوفی) (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) (سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: عبدالرحیم طالبوف)
- (جامع‌التواریخ: خواجه رشیدالدین)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- با توجه به «نثر سبک هندی» عبارت‌های نادرست کدامند؟

- (الف) موضوع کتاب‌های «جامع عباسی»، «مجالس المؤمنین» و «رشحات عین‌الحیات» به ترتیب فقه، زندگی‌نامه و عرفان است.
- (ب) از نمونه‌های معروف نثر بینابین «محبوب‌القلوب» میرزا برخوردار فراهی و «احسن‌التواریخ» از حسن‌بیگ روملو است.
- (ج) سه کتاب معروفی که در سبک هندی و خارج از ایران نوشته شده‌اند، «کتب داراشکوه»، «شرفنامه بدلیسی» و «بدایع‌الوقایع واصفی» هستند که به ترتیب در «هند»، «عثمانی» و «ماوراءالنهر» نگاشته شده‌اند.
- (د) نثر مصنوع در سبک هندی حلاوت و فخامت نثر فنی قرن‌های هشتم و نهم را ندارد و هرچه هست، تکلف و غلط‌پردازی است.

(۱) الف - ب (۲) ب - د (۳) الف - ج (۴) ج - د

۲۴- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... درباره نویسندگان نثر دوره معاصر و دوره انقلاب اسلامی صحیح است.

- (۱) «مدیر مدرسه»، «زیارت» و «خسی در میقات» از مجموعه داستان‌های جلال آل‌احمد هستند.
- (۲) رضا رهگذر از نویسندگان مشهور معاصر در حوزه ادبیات کودک و نوجوان است که با مجله «رشد دانش‌آموز» همکاری داشته است.
- (۳) سید مهدی شجاعی «کشتی پهلوگرفته» را در زمینه ادبیات داستانی مذهبی نوشته است.
- (۴) «آتش خاموش» اولین تجربه داستان‌نویسی سیمین دانشور است.

۲۵- در کدام گزینه به دو مورد از خصایص قلمرو فکری نثر پیش از انقلاب اشاره شده است؟

- (۱) توجه به فرهنگ عاشورایی - استکبارستیزی
- (۲) آشکار بودن روح حماسه و عرفان - تفکر اومانیسم در برخی آثار منشور
- (۳) فرهنگ دفاع مقدس - انعکاس مطلوب دین و دینداری
- (۴) وجود تفکر انسان‌گرایانه در غالب آثار - محتوای غیردینی و گاه ضددینی

۲۶- با در نظر داشتن ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی کدام گزینه صحیح است؟

الف) به غم شادم از آن کاندلر فراق	ندارم از تو جز غم یادگاری
ب) گر تو مجنونی از این بی‌دانشی پس خویشتن	چون به می خوردن دگر باره همی مجنون کنی؟
پ) مرد هشیار منم که خبر از عالم نیست	وین کسی داند کز عالم ما باخبر است
ت) باد زلفش از خوشی می‌آورد بوی عبیر	خاک پایش از عزیزی توتیایی دیگر است
ث) چرا چون گرسنه باشی نخسبی وز قضا جویی؟	که پیش آرد طعمت؟ بل بخواهی نان از این و آن

(۱) سبک عراقی: الف - ت / سبک خراسانی: ب - پ / سبک عراقی: ت - ث

(۳) سبک خراسانی: ب - ت / سبک عراقی: الف - ث

۲۷- با توجه به ویژگی‌های زبانی سبک عراقی در قرن‌های هفتم تا نهم، کدام بیت به احتمال بیشتری متعلق به این دوره است؟

(۱) از بهر دیده و دل بدخواه تو فلک	سازد همی حسام و طرازد همی سنان
(۲) امروز عدل بر در مختار دان و بس	ایدر طلب که این طلب ایدر نکوتر است
(۳) امروز از ایشان که به مجموع مذاهب	مستوجب حدتد و حسام است و سنان است
(۴) به نزد خلق ظفر ز آن ستوده باشد	که مر حسام و سنان تو راست رهبر

۲۸- کدام گزینه به ویژگی‌های ادبی متن زیر اشاره کرده است و این متن متعلق به کدام اثر و کدام نویسنده می‌باشد؟

«چون بشناختم که آدمی شریف‌تر خلاق است و قدر ایام عمر خویش نمی‌داند در شگفت افتادم و چون نیک بنگریستم، دریافتم که مانع آن راحت اندک و نیاز حقیر است که مردمان بدان مبتلا گشته‌اند. هر که به امور دنیایی رو آورد ... همچون آن مرد است که از پیش اشتر مست بگریخت و به ضرورت خویشتن در چاهی آویخت.»

(۱) کاربرد آرایه سجع و موازن بودن سخن - تفسیر «کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار» از ابوالفضل میبیدی

(۲) بهره‌گیری از تمثیل - «کلیله و دمنه» اثر ابوالمعالی نصرالله منشی

(۳) کاربردهای کهن واژگان مانند «اشتر» - «کلیله و دمنه» از برزویه طبیب

(۴) کاربرد صفت تفضیلی به جای صفت عالی (شریف‌تر) - تفسیر «کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار» از ابوالفضل میبیدی

۲۹- کدام بیت فاقد تشبیه است؟

(۱) لعلش به شکر خنده خود اعجاز مسیح است	رویش به تجلی ید بیضای کلیم است
(۲) عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است	عاقلان دیوانه گردند از پس زنجیر ما
(۳) شور شیرین ز بس آراست ره جلوه‌گری	همه فرهاد تراود ز رگ و ریشه ما
(۴) ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست	سهی قدان سیه چشم ماه‌سیما را؟

۳۰- کدام بیت دارای آرایه‌های «لف و نشر، جناس و تشبیه» است؟

(۱) مونس من ماه و پروین است هر شب تا به روز	زان رخ چون ماه و زان دندان چون پروین تو
(۲) به ابرِ رحمتِ این بحر، چشمِ بد مرساد!	که چون صدف ز گهر کرد آب و دانه مرا
(۳) نگذرد یاد گل و سنبلم اندر خاطر	تا به خاطر بود آن زلف و بناگوش مرا
(۴) مرا که چشم ارادت به روی و موی تو باشد	دلیل صدق نباشد نظر به لاله و سنبل

۳۱- ابیات دارای آرایه‌های «ایهام تناسب، تناقض، حس آمیزی، اسلوب معادله و تمثیل» به ترتیب، در کدام گزینه آمده‌اند؟

(الف) مفلسان را مایه شهرت همان دست تهی است	تا به قید برگ بود از نی نوایی برنخاست
(ب) خون خور و خامش نشین که آن دل نازک	طاقست فریاد دادخواه ندارد
(ج) سیه‌روزی به این خوش‌طالعی هرگز نمی‌باشد	به کام دل چه خوش پیچیده زلفش بر سراپایش
(د) ز شور عشق تو در کام جان خسته من	جواب تلخ تو، شیرین تر از شکر می‌گشت
(هـ) چشم معنی فهم می‌باید رموز حسن را	ورنه یوسف در همه بازار دارد مشتری

- (۱) د، الف، هـ، ب، ج (۲) د، ج، ب، الف، هـ (۳) هـ، د، ب، الف، ج (۴) هـ، ج، د، ب، الف

۳۲- آرایه‌های مقابل همه ابیات به جز بیت گزینه ... درست است.

(۱) به بوی مزده وصل تو تا سحر شب دوش	به راه باد نهادم چراغ روشن چشم (ایهام، کنایه)
(۲) سرشکم صد سحر خندید و پیدا نیست تأثیری	کنون از ناله در تاریکی شب افکنم تیری (تشبیه، استعاره)
(۳) به روز وصل خودم وعده داده بودی، سلمان	در این هوس، همه شب‌های تیره روز شمار (تضاد، ایهام)
(۴) سحر سرشک روانم سر خرابی داشت	گرم نه خون جگر می‌گرفت دامن چشم (مجاز، اغراق)

۳۳- کدام بیت «فاقد» استعاره است؟

(۱) صبحدم دل را مقیم خلوت جان یافتم	از نسیم صبح بوی زلف جانان یافتم
(۲) خواهم که پیش میرمت ای بی وفا طیب	بیمار باز پرس که در انتظارم
(۳) قدر آن دارد که او را در بهشت آرد نثار	لؤلؤ و یاقوت و لعل قیمتی، روح‌الامین
(۴) عزیز قدردانی نیست در مصر سخن سنجی	ندارد ورنه جنسی غیر یوسف کاروان ما

۳۴- در کدام گزینه آرایه‌های بیت زیر، «کاملاً» نادرست بیان شده است؟

«وقت دشنامم به شکرخنده لب بگشا که هست در میان تلخ گفتن خنده شیرین غریب»

- (۱) ایهام تناسب، حسن تعلیل
(۲) تشبیه، ایهام
(۳) استعاره، پارادوکس
(۴) حس آمیزی، تلمیح

۳۵- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«آنکه زو شمشاد را پای خجالت در گل است راستی را زان صفت سروی به عیاری که دید؟»

- (۱) ایهام، استعاره مصرحه، مجاز، حسن تعلیل
(۲) کنایه، تشبیه، ایهام تناسب، اغراق
(۳) تشبیه، ایهام، کنایه، استعاره مکنیه
(۴) اغراق، حسن تعلیل، تشخیص، ایهام تناسب

۳۶- کدام بیت فاقد استعاره و دارای بیشترین تشبیه است؟

- (۱) دل من تاب سر زلف تو دارد آری
(۲) پس که سیلاب سرشکم آمد از جوش غمش
(۳) به سرو و ماه از آن عاشق است «قآنی»
(۴) دلم از گنج رخسارش تماشا آرزو دارد
کس به جز گوی تحمل نکند چوگان را
قصر بنیاد دلم را سخت ویران کرد و رفت
که ماه سروقدي و سرو ماه‌سیمی
ولی می‌ترسم از یاد خیال زلف چون مارش

۳۷- به‌ترتیب، کدام ابیات می‌توانند با واژه «ماهان و سرا» هم‌قافیه شوند؟

- الف) ای به قامت چو سرو بستانی
ب) چو تن به جان و به دانش دل و به عقل روان
ج) به ملازمان سلطان که رساند این دعا را؟
د) رونق عهد شباب است دگر بستان را
ه) دریای سبز سرنگون پر گوهر بی منتهی
قیمت حسن خویش می‌دانی
فروخته است زمانه به دولت سلطان
که به شکر پادشاهی ز نظر مران گدا را
می‌رسد مژده گل بلبل خوش‌الحن را
دنیی تویی عقبی تویی ای یادگار مصطفی

- (۱) «د، الف» - «ج، ه»
(۲) «ب، د» - «ج، الف»
(۳) «الف، ب» - «ج، ه»
(۴) «ب، د» - «ج، ه»

۳۸- قافیه کدام بیت، معیوب است؟

- (۱) من هر چه دیده‌ام ز دل و دیده دیده‌ام
(۲) این جهان جنگ است و چون کل بنگری
(۳) ده خداوندی عاریت به حق
(۴) گر به در ره نیست هین بر می‌ستان
گاهی ز دل بود گله، گاهی ز دیده‌ام
ذره ذره هم چو دین با کافری
تا خداوندیت بخشد متفق
گر بدان ره نیستت این سو بران

۳۹- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری تقطیع کدام سروده «نادرست» است؟

- (۱) خون از درون دردم سرریز می‌کند (U--/U--/---U-/U--)
 (۲) دائماً می‌زند از رنج سفر بر سر دریا فریاد (---U-/---UU/--UU/--UU/--U-)
 (۳) هی فلانی! زندگی شاید همین باشد (-/---U-/---U-/---U-)
 (۴) بیا تا برایت بگویم چه اندازه تنهایی من بزرگ است (---U/--U/--U/--U/--U/--U/---)
- ۴۰- نام بحر نوشته‌شده در مقابل همه ابیات درست است؛ به‌جز:

- (۱) بی رخت شد چون دهانت عیش من تنگ عیش است آنکه بستانیش نیست (رمل مسدس محذوف)
 (۲) در آب و در آتش مرا تو می‌دهی جنبش مرا ور نه کجا ممکن شود از جای خود جنبیدم (رجز مثنی سالم)
 (۳) کشد سر در گریبان ماه و خورشید چو بگشایی ز هم چاک گریبان (هزج مسدس محذوف)
 (۴) من ز شوق گلرخان نالم نه از جور رقیبان گر چه خارش دل خراشد بلبل از مستی خروشد (رمل مثنی محذوف)

۴۱- کدام گزینه فاقد «ابدال» و دارای اختیار شاعری «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» است؟

- (۱) پیش آن چشم‌های خواب آلود ناله عاشق و فسانه یکی است
 (۲) چیست فردوس که در دیده ما جلوه کند؟ ما گمان‌ها به غرور نظر خود داریم
 (۳) هفته‌ای می‌رود از عمر و به ده روز کشید کز گلستان صفا بوی وفایی ندמיד
 (۴) نگشاید دلم چو غنچه اگر ساغری از لبش نبوید باز

۴۲- در کدام بیت اختیار تغییر کمیت مصوت بلند وجود دارد؟

- (۱) گویم حج تو هفتاد و دو حج بود امسال این چنین تحفه مکن تعبیه بار مرا
 (۲) به نوک خار جفا خستیم نیاززدم چو برگ گل سخنی گفتمت بیازردی
 (۳) بوی راحت چون توان برد از مزاج این دیار نوشدارو چون توان جست از دهان اژدها
 (۴) هست به تأیید و خصال اورمزد قاضی از آن گشت بر اهل جهان

۴۳- توضیح مقابل کدام بیت نادرست آمده‌است؟

- (۱) ببرید خیاط ازل دو جامه بر اندام ما بهر تو گلگون قبا وز بهر من خونین کفن (مصوت کوتاه در واژه «دو» بلند تلفظ می‌شود).
 (۲) فصل بهار شد بیا تا به خم آوریم رو کز سر شط خم کشیم آب طرب سبو سبو (تقطیع واژه «بیا» به شکل U- است).
 (۳) خون مرا چشم جادوی تو نمی‌ریخت از پی قتلم لب‌ت به شیر زد انگشت (دو اختیار زبانی در بیت مشهود است).
 (۴) شکست خار کهن آشیان گلزارم همی‌شنیده‌ام از بلبلان بهاری هست (بیت یک حذف همزه دارد).

۴۴- بیت زیر فاقد کدام اختیار شاعری است؟

«هر که را خوابگاه آخر مشتی خاک است گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را؟»

(۱) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال

(۲) بلندبودن هجای پایانی - حذف همزه

(۳) ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

(۴) حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۴۵- با توجه به ابیات زیر، کدام مورد نادرست است؟

«چشمم که بر آن سرو قباپوش افتد دل ز آتش او چو دیگ در جوش افتد»

بر خاک نهد مه بر او پیشانی زلف خوش او چو بر بناگوش افتد»

(۱) ابیات در وزن «-U / U - -U / U - -U / U - -» سروده شده‌اند و هجاها قابلیت دسته‌بندی دوگانه را دارند.

(۲) قافیه براساس قاعده «۲» است و می‌توان از ابیات آرایه‌های «کنایه، تشبیه و استعاره مصرحه و مکنیه» استخراج کرد.

(۳) رباعی، فاقد اختیار وزنی قلب و دارای تغییر کمیت مصوت کوتاه و ابدال است.

(۴) ابیات با بیت «آسوده بود عشق ز بی‌تابی عاشق / از زلزله خاک چه غم چرخ برین را؟» تناسب معنایی ندارد.

۴۶- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت ندارد؟

«پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثال‌ها»

(۱) گرچه جرم بی‌حسابم هست لیکن در حساب

پیش عفو تو برگ کاه است و نسیم صرصری

(۲) بس که طبعش دوست دارد عفو جرم از هرکسی

یک شفاعت ناشنیده بگذرد از صد گناه

(۳) هر که بعد از عفو کردن آشکارا و نهان

جرم دشمن را به روی دشمن آرد کشتنی است

(۴) جرم اگر هست مرا تکیه بر عفو کردم

زان که الطاف و کرم عادت دلداران است

۴۷- کدام گزینه با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

- «آینه سکندر جام می است بنگر
(۱) ساقیا می ده که با حکم ازل تدبیر نیست
(۲) دانی که چنگ و عود چه تقریر می کنند
(۳) می خور تو در آگینه با ناله چنگ
(۴) ای کاش شود خشک بن تاک و خداوند
- تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا»
قابل تغییر نبود آنچه تعیین کرده اند
پنهان خورید باده که تعزیر می کنند
ز آن پیش که آگینه آید بر سنگ
زین مایه شر حفظ کند نوع بشر را

۴۸- کارکرد و ویژگی باد صبا و نسیم سحر در کدام بیت مشابه کارکرد «نفس صبح» در بیت زیر نیست؟

- «آمد نفس صبح و سلامت نرسانید
(۱) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟
(۲) باد صبا در آمد فردوس گشت صحرا
(۳) ز کوی دوست مگر می رسد نسیم صبا
(۴) ای صبا پیراهن یوسف مگر همراه توست
- بوی تو نیارود و پیامت نرسانید»
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟
آراست بوستان را نیسان به فرش دیبا
که پر ز نافه چین کرده کوه و صحرا را
از کدامین باغ این گل در گریبان کرده ای؟

۴۹- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی کسی
(۱) بر دم شمشیرم از باریک بینی های عقل
(۲) زشت باشد عقل را کردن مطیع نفس دون
(۳) از دلیل عقل بر من کوه و صحرا تنگ شد
(۴) زهر دنیا گرچه کم می گردد از تریاق عقل
- شد ریشه ریشه دامنم از خار استدلال ها»
ای خوش آن رهرو که در راه طلب بی رهنماست
حیف بینایی که در دنبال نابینا رود
وقت آن سرگشته خوش کز راهبر باشد جدا
بهترین افسون مار از دست خود افکندن است

۵۰- کدام گزینه با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد؟

- «گدایی در جانان به سلطنت مفروش
(۱) با چنین گنج که شد خازن او روح امین
(۲) چه عجب اگر گدایی ز شهی عطا بجوید
(۳) جمال در نظر و شوق همچنان باقی
(۴) از آن زمان که بر این آستان نهادم روی
- کسی ز سایه این در به آفتاب رود»
به گدایی به در خانه شاه آمده ایم
عجب اینکه پادشاهی ز گدا کند گدایی
گدا اگر همه عالم بدو دهند گداست
فراز مسند خورشید، تکیه گاه من است

۵۱- به ترتیب هر عبارت با کدام موضوع در ارتباط است؟

- دانش و آگاهی

- تقسیم کار سنی و جنسی

- علاقه به سرودن شعر خاص

- شیوه‌های یاددهی و یادگیری و نگرش به عالم و آدم

(۱) گستره جهان اجتماعی - جوامع مکانیکی - خرد و عینی - مصادیق فرهنگ

(۲) مرزهای جهان اجتماعی - تقسیم کار گسترده - ذهنی و خرد - شیوه‌های زندگی گروهی از انسان‌ها

(۳) جهان هر فرد - جوامع ارگانیکی - عینی و کلان - مصادیق جامعه

(۴) گستره جهان اجتماعی - جوامع مکانیکی - ذهنی و خرد - مصادیق فرهنگ

۵۲- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، به عنوان زبان اول جهان اسلام گسترش یافت.

- هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه رشد همان هویت را فراهم می‌آورد.

- مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

- انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه، به دلیل رویکرد چپ با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت و درون فرهنگ غرب قرار نمی‌گرفت.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - غ - ص - ص (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۵۳- به ترتیب، کدام گزینه جدول مقابل را به درستی کامل می‌کند؟

بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غرب می‌دانستند.	«الف»
«ب»	نخستین بیدارگران اسلامی
حرکت‌های اجتماعی آنان در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، مارکسیستی و سوسیالیستی بود.	«ج»

(۱) منورالفکران - بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن

می‌دانستند. - نسل اول روشنفکران

(۲) روشنفکران چپ - بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن

می‌دانستند. - نسل دوم روشنفکران

(۳) منورالفکران - به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند. - روشنفکران چپ

(۴) روشنفکران چپ - به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند. - منورالفکران

۵۴- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- دولت - ملت‌ها در نظام جهانی جدید چگونه پدید آمدند؟

- مارکس نسبت به عالم چه رویکردی داشت؟

- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، مصداق چیست؟

- عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی چیست؟

(۱) با افول قدرت کلیسا - سکولار - اقتدار - سرمایه‌داری

(۲) با فروپاشی امپراتوری عثمانی - رویکردی در چارچوب بنیان‌های فرهنگ غرب - قدرت مقبول - اقتصاد

(۳) با افول قدرت کلیسا - در نیمه اول قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد - اقتدار - سرمایه‌داری

(۴) با شکل‌گیری اقتصاد سرمایه‌محور - چالش‌های جامعه سرمایه‌داری فقط با انقلاب حل می‌شود - قدرت مشروع - جمعیت

۵۵- تمامی عبارات مطرح‌شده در کدام گزینه صحیح است؟

(۱) جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد. - حقوق

طبیعی بشر با توجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی و این جهانی او شناخته می‌شود. - رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره

است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

(۲) در دوره قرون وسطی فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت. - رشد علوم تجربی و

فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند. - هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق کنترل

اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

(۳) رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود. - جهان اجتماعی با آگاهی و

اراده افراد انسانی پدید می‌آید و پس از تحقق یافتن پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد است. -

رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.

(۴) در قرن هجدهم انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد و به تدریج در دیگر کشورهای اروپایی گسترش یافت. - جهان اجتماعی با آگاهی و

اراده افراد انسانی پدید می‌آید و پس از تحقق یافتن پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد است. -

در دوره قرون وسطی فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت.

۵۶- به ترتیب کدام عبارت در ارتباط با «خودباختگی فرهنگی» درست نیست اما در رابطه با «از خودبیگانگی حقیقی» درست است؟

- (۱) اگر اعضای یک جهان اجتماعی مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند. - عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود.
- (۲) بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با فرهنگ غرب دچار خودباختگی فرهنگی گشتند که از آن تحت عنوان غرب‌زدگی یاد می‌شود. - جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش می‌کند.
- (۳) جهان اجتماعی خودباخته می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم بخشد یا گسترش دهد، اما در این مسیر دچار تحولات هویتی می‌گردد. - تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است.
- (۴) جهان اجتماعی خودباخته، عناصر فرهنگی دیگر را به صورت گزینشی و تقلیدی فرا می‌گیرد. - جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند.

۵۷- به ترتیب، هر یک از عبارت‌های زیر، مربوط به کدام یک از رویکردهای سه‌گانه به نابرابری اجتماعی است؟

- الف) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است به منظور یکسان کردن نقطه شروع رقابت، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.
- ب) نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد و در واقع نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود پس عادلانه‌اند.
- ج) مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.
- د) در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.
- ه) از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است و در واقع قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

(۱) رویکرد کمونیستی - رویکرد لیبرالی - رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد کمونیستی - رویکرد لیبرالی

(۲) رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد لیبرالی - رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد کمونیستی

(۳) رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد لیبرالی - رویکرد کمونیستی - رویکرد کمونیستی - رویکرد لیبرالی

(۴) رویکرد کمونیستی - رویکرد لیبرالی - رویکرد کمونیستی - رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد لیبرالی

۵۸- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) بعد از چه رویدادی دولتهایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی، جدایی خود را از دین اعلام کردند؟

ب) برخی اندیشمندان، بحران‌های زیست محیطی را ناشی از چه می‌دانند؟

ج) به ترتیب کشورهای غربی از چه طریقی فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و بر نخبگان سیاسی این کشورها تأثیر می‌گذاشتند؟

د) مهم‌ترین بحران اقتصادی در چه زمانی اتفاق افتاد؟

(۱) زوال تدریجی قدرت کلیسا - رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت - سازمان‌های فراماسونری و تبلیغ مسیحیت - بین دو

جنگ جهانی یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی

(۲) انقلاب فرانسه - گسترش شهرنشینی در جهان - تبلیغ مسیحیت و سازمان‌های فراماسونری - در سال ۱۸۲۰ میلادی

(۳) انقلاب فرانسه - رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت - سازمان‌های فراماسونری و تبلیغ مسیحیت - در سال ۱۸۲۰ میلادی

(۴) انقلاب فرانسه - رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت - تبلیغ مسیحیت و سازمان‌های فراماسونری - بین دو جنگ جهانی یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- کدام مورد در رابطه با انواع عقل و کاربردهای آن نادرست است؟

- چه عاملی سبب شد دو انقلاب اسلامی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد؟

- با توجه به اندیشه‌های فارابی کدام مورد در رابطه با مدینه فاضله درست است؟

- در پایان قرن بیستم امام خمینی (ره) معتقد بود مجلس شورای اسلامی با مشارکت مردم موظف است کدام ویژگی جامعه مطلوب شیعه را محقق کند؟

(۱) عقل انتقادی برای فهم کنش‌های انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود - مقبولیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران - جامعه‌ای است که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید - ویژگی دوم

(۲) با استفاده از عقل تفسیری در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که می‌پسندیم استفاده می‌کنیم - مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران - مردم علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آنها بهره نمی‌گیرند - ویژگی اول

(۳) برای ارزیابی و داوری مناسبات و ارتباطات انسانی از عقل تفسیری استفاده می‌شود - مقبولیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران - نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله تحریف می‌گردد - ویژگی دوم

(۴) عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی با کمک عقل ابزاری درک می‌شود - مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران - در این جامعه علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد - ویژگی اول

۶۰- درباره فرایند زندگی انسان به ترتیب هر کدام از موارد زیر مؤید چه موضوعی هستند؟

- راه جدیدی برای ارتباط با جهان و فهم آن، پیش رویش باز می‌شود.

- انسان از دیده‌ها، شنیده‌ها و خوانده‌هایش فراتر می‌رود.

- روند آگاه شدن او از جهان اطرافش سرعتی شگرف می‌یابد.

(۱) زبان گشودن - سخن گفتن - تعقل

(۲) زبان گشودن - تفکر و تعقل - سخن گفتن

(۳) سخن گفتن - تفکر - زبان گشودن

(۴) تفکر و تعقل - زبان گشودن - سخن گفتن

۶۱- به ترتیب کدام گزینه با موارد زیر در ارتباط است؟

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان

- استبداد استعماری

- روشنگری در سده‌های ۱۹ و ۲۰

- قدرت

(۱) سکولاریسم پنهان - سازش با دولت‌های غربی - پدیدآمدن نوعی علم تجربی سکولار - وجه نامحسوس سیاست

(۲) پیدایش نهضت جدید دینی - پیوند قدرت قومی با قدرت استعمارگران - روشنگری با رویکرد دنیوی همراه شناخت عقلی - وجه تنظیم امور

(۳) به معنای افول وحی - حذف ظاهر فرهنگ اسلامی - نفی وحی و تجربه - به جوهر سیاست تبدیل شده است

(۴) پیدایش پروتستانتیسم - تأمین نیاز فرهنگی جهان غرب - دانشی در خدمت اهداف دنیوی انسان - ضمانت اجرای قانون

۶۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- قرار دادن جهان تا آستانه جنگ جهانی سوم

- تأسیس رستوران‌های زنجیره‌ای مک دونالد در هند

- نسبت دادن تاریخچه حرکت خود به تلاش‌های حضرت سلیمان برای ایجاد جامعه جهانی

- مهار نیروی بخار و استقرار نظام کارخانه‌ای

(۱) بحران موشکی کوبا - فرایند جهانی شدن - فراماسونرها - تحولات اواسط قرن هجدهم در انگلستان

(۲) جنگ سرد آمریکا و روسیه - پیوند قدرت با تجارت و سرمایه - آمیش‌ها - نوآوری‌های قرن نوزدهم در انگلستان

(۳) جنگ کره - پدید آمدن شرکت‌های چند ملیتی - حرکت‌های پروتستانی - تحولات قرن نوزدهم در اروپا و آمریکای شمالی

(۴) جنگ ویتنام - خودباختگی فرهنگی - مبلغان مذهبی مسیحی - تبدیل چهره جامعه انگلستان از کشاورزی به صنعتی

۶۳- موارد درست در بین عبارتهای زیر کداماند؟

(الف) فاجعه هیروشیما و ناکازاکی و اثر پاول کله به ترتیب به سقوط ارزشها و رکود ارادهها از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اشاره دارد.

(ب) تنوع و تکثر معانی نشانه پیچیدگی و عمق پدیدههای اجتماعی و دشواری فهم آنها است.

(ج) برداشت روزافزون از منابع تجدیدنپذیر و رشد جمعیت به ترتیب از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط و در خود ایجاد می کند.

(د) لازمه شناخت پدیدههای اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوتهای فردی - اجتماعی و وجوه مشترک انسانهاست.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «د» و «ج» (۴) «ب» و «الف»

۶۴- هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام اندیشمند است؟

- از دیدگاه وی کسانی که در فقر متولد می شوند، حق حیات ندارند. طبیعت حکم به رفتن آنها می دهد و آن را اجرا می کند.

- دیگر دولت - ملت ها بازیگران اصلی روابط بین الملل نیستند و درگیری بین تمدن های بزرگ به وقوع خواهد پیوست.

- جامعه شناسی بود که برای تحقیق درباره بیمارستان روانی، از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت.

- با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامونی خود از «عصبیت» به عنوان عامل شکل گیری جوامع یاد می کند.

- زمانی که فرد بر اساس فضیلت حکومت می کند، از آن به عنوان «مونارشی» یاد می شود.

(۱) ریکاردو - اگوست کنت - لمبروزو - فارابی - ارسطو (۲) مالتوس - هانتینگتون - لمبروزو - ابن خلدون - فارابی

(۳) ریکاردو - هانتینگتون - گافمن - فارابی - ارسطو (۴) مالتوس - هانتینگتون - گافمن - ابن خلدون - ارسطو

۶۵- در ارتباط با ارزشهای انسانی و سیاسی، به ترتیب رویکردهای «تفسیری»، «تبیینی» و «انتقادی» چگونه عمل می کنند؟

(۱) فروکاستن ارزشهای انسانی و سیاسی به پدیدههای مادی - ارزش زدایی و معنازدایی از قدرت - چشم پوشی از ارائه داوری علمی درباره

ارزشها

(۲) عدم امکان مقایسه و داوری فرهنگها و ارزشها - تقبیح تبعیض نژادی - توجه به معانی ارزشهای اجتماعی به ویژه در عرصه قدرت

(۳) بسنده کردن به توصیف ارزشهای سیاسی مختلف - قابل مطالعه علمی ندانستن ارزشهای انسانی و سیاسی - یافتن راهی برای داوری

علمی درباره ارزشهای اجتماعی

(۴) توجه به بحران اراده و معنا در جوامع غربی - عدم ارائه ملاک و معیاری برای ارزیابی ارزشها - عدم امکان داوری علمی به دلیل تنوع و

پیچیدگی فرهنگها

۶۶- هر کدام از عبارات زیر با کدام یک از مفاهیم ارتباط دارد؟

الف) منبعی از معرفت که مبتنی بر استدلال عقلی و روش‌های فلسفی است.

ب) یک پیشنهاد علمی که به عنوان پاسخ اولیه برای یک مسئله ارائه می‌شود و صدق یا کذب آن قابل ارزیابی است.

ج) مجموعه منسجمی از اصول و قوانین علمی که همه علوم تجربی با آن سروکار دارند.

د) رویکردی که از آزمایش برای بیان روابط بین متغیرها استفاده می‌کند.

(۱) استدلال منطقی - فرضیه - نظریه - روش شهودی (۲) عقل - فرضیه - روش علمی - روش تجربی

(۳) عقل - فرضیه - نظریه - روش علمی (۴) روش تجربی - نظریه - نظریه - روش شهودی

۶۷- کدام گزینه در خصوص عبارت زیر صحیح است؟

«روانشناسی در پی آن است که بفهمد چگونه ظاهر اشیا بر شناخت ما از آن‌ها اثرگذار است و این موضوع را با ارائه دادن محرک‌های

گوناگون به آزمودنی‌ها انجام می‌دهد.»

(۱) سبک پژوهش این شخص از نوع مصاحبه‌گری است.

(۲) وی در حال بررسی شناخت عالی و حافظه است.

(۳) او در حال بررسی نوع پردازش انسان است.

(۴) وی با روش علم اعصاب، آزمودنی را مطالعه می‌کند.

۶۸- در کدام مورد، به ترتیب، به درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر اشاره شده است؟

- کودکان به ترتیب در ده‌ماهگی و هفت‌ماهگی می‌توانند به طور مستقل و بدون کمک گرفتن از افراد دیگر بایستند و بنشینند.

- یکی از علائم رشد اجتماعی کودکان، بازی است که در ابتدا به صورت موازی و در دوره دبستان به شکل گروهی انجام می‌شود.

- وزن کودک در پایان یک سالگی چهار برابر و در شش ماهگی دوبرابر وزنش به هنگام تولد است.

- احساس محبت یکی از هیجان‌هایی است که با توجه به نوع ارزیابی فرد از موقعیت، ظهور متفاوتی خواهد داشت.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست (۴) درست - درست - نادرست - درست

۶۹- در خصوص رشد نوجوانان کدام مورد درست است؟

(۱) گنجایش بیشتر حافظه، معلول افزایش سرعت پردازش است.

(۲) ویژگی‌های جنسی اولیه در نوجوانان، مستقیماً بر ظاهر نوجوان اثرگذارند.

(۳) آرمان‌گرایی نوجوانان باعث می‌شود که در تصمیم‌گیری دچار مشکل شوند.

(۴) ایفای نقش جنسیتی و نشان دادن رفتار مرتبط با جنسیت جزئی از هویت اجتماعی است.

۷۰- هر یک از عبارتهای زیر با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

- قاضی دستور می‌دهد برای مجازات مجرم، او را در شرایطی قرار دهند که گیرنده‌های حسی او تحریک نشود.
- منبع توجه، در موقعیتی که درخشش ناگهانی چیزی در آسمان، همه نگاه‌ها را به سمت خود جلب کرد.
- اگر معلم همیشه با یک روش یکنواخت تدریس کند، دانش‌آموزان دچار خواب‌آلودگی می‌شوند.
- کارکرد توجه مورد اشاره در بیت «دگران چون چمن و سبزه باغ عشقند / تو یگانه گل آن باغی، از آن در نظری» می‌باشد.
- گاهی احساس می‌کنم حشره‌ای روی پوستم می‌خزد؛ ولی در واقع چیزی وجود ندارد.

(۱) جبران حسی - سبک پردازش - یکنواختی نسبی - ردیابی درست علامت - توهم

(۲) محرومیت حسی - حواس ما - ثبات نسبی - جست‌وجو - توهم

(۳) محرومیت حسی - حواس ما - آشنایی نسبی - جست‌وجو - خطای ادراکی

(۴) جبران حسی - اطلاعات موجود در حافظه - ثبات نسبی - ردیابی درست علامت - خطای ادراکی

۷۱- کدام گزینه در مقایسه انواع حافظه با یکدیگر توصیف درستی ارائه می‌دهد؟

(۱) کارکرد حافظه بلندمدت، نشانگر عدم تقسیم‌بندی حافظه صرفاً بر اساس زمان بازیابی اطلاعات است.

(۲) حافظه معنایی در خدمت‌رسانی به سایر اجزای شناخت، نقش مهمی ایفا می‌کند.

(۳) حافظه کاری، میز کار فرایندهایی چون قضاوت و استدلال است.

(۴) ظرفیت ذخیره‌سازی در حافظه کوتاه‌مدت نسبت به سایر انواع حافظه بیشتر است.

۷۲- مشاور به داوطلب خود توصیه می‌کند که در بازه‌های زمانی روزانه، هفتگی و ماهانه، مرورهای منظمی از مطالعات خود داشته باشد تا بتواند

آن‌ها را در حافظه بلندمدت خود نگه دارد. وی در حال غلبه بر کدام عامل فراموشی است؟

(۱) تداخل اطلاعات (۲) عدم رمزگردانی

(۳) گذشت زمان (۴) مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی

۷۳- به ترتیب، درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر در کدام گزینه آمده است؟

- به کارگیری اصطلاح «تفکر بدون آگاهی» درست نیست ولی به کارگیری اصطلاح «تفکر ناخودآگاه» درست است.

- حل مسئله با استفاده از روش‌های درست می‌تواند حتی پدیده‌ای مانند زلزله را به فرصت پیشرفت تبدیل کند.

- «علت خودکشی در کشورهای توسعه‌یافته، بحران معنا است.» یک مسئله خوب تعریف نشده است.

- کسی که تصور مبهمی از کنکور دارد، نمی‌تواند با روش‌های درست و منطقی درس بخواند و موفق شود.

(۱) د - د - ن - ن (۲) ن - د - د - د

(۳) ن - ن - د - د (۴) د - ن - د - ن

۷۴- هریک از عبارتهای زیر، به ترتیب با کدام یک از عوامل مؤثر بر حل مسئله، همخوانی بیشتری دارد؟

الف) فردی که برای حل مسئله فیزیک از دانشهای کسب شده در حل مسائل ریاضی بهره می برد.

ب) سینا که قادر بر حل مسئله شیمی نیست، کمی استراحت می کند تا دوباره سراغ این مسئله بیاید.

ج) کسی که قبلاً دوچرخه سواری را یاد گرفته است، می خواهد موتورسواری یاد بگیرد.

د) مسئله ۹ نقطه که باید سعی شود تمامی نقاط به یکدیگر وصل شوند.

(۱) انتقال - نهفتگی - انتقال - نوع نگاه (۲) نهفتگی - نهفتگی - انتقال - تغییر بازنمایی

(۳) انتقال - تغییر بازنمایی - نهفتگی - انتقال (۴) نهفتگی - انتقال - نوع نگاه - نهفتگی

۷۵- هریک از عبارتهای زیر با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

- هدف روانشناسی سلامت

- نقش عامل روانی در مورد «فردی که به دلیل اضطراب در روز کنکور، دچار لرزش شدید دست می شود.»

- آن دسته از مواد غذایی که متخصصان تغذیه بر اهمیت مصرف آنها تأکید می کنند.

- از فواید ورزش و فعالیت بدنی

(۱) پیشگیری بیماریها - عامل ایجاد بیماریهای جسمانی - میوهها - ایجاد لذت و شادابی

(۲) درمان بیماریها - پیامدهای بیماریهای جسمانی - مواد فیبردار - حفظ و ارتقای سلامتی

(۳) حفظ سلامتی - پیامدهای بیماریهای جسمانی - گوشت و جایگزینها - پیشگیری و کنترل بیماریها

(۴) ارتقای سلامتی - عامل ایجاد بیماریهای جسمانی - شیر و لبنیات - تنظیم سوخت و ساز بدن

۷۶- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب کدام گزینه است؟

- عبارت «ریش در دست دیگران داشتن» مثالی از سبک تصمیم گیری احساسی است.

- فردی که برای موفقیت در رشته تحصیلی خود به مطالعه دقیق، هدفمند و کارآمد دروس دست می زند احتمالاً در مرحله ششم

تصمیم گیری می باشد.

- صرفاً تصمیم گیریهای مهم و ساده زندگی روزمره، علاوه بر دانش لازم، به اعتماد به نفس قوی نیاز دارند.

- دانش آموزی که در جلسه امتحان با دیدن برگه زرنگ ترین دانش آموز کلاسشان، از جوابی که می داند درست است صرف نظر می کند و جواب

همکلاسی اش را می نویسد، از بین موانع تصمیم گیری دچار «کوچک شمردن خود» شده است.

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۷۷- کدام گزینه در ارتباط با عبارت زیر، درست تر است؟

«ریحانه امسال به سن تکلیف رسیده است. او قصد دارد در ماه مبارک رمضان به خاطر کسب ثواب روزه بگیرد، اما احسان برادر بزرگتر او هر

سال به خاطر ترس از مجازات الهی این فریضه دینی را به جا می آورد.»

(۱) انگیزه ریحانه و احسان از نظر شدت و جهت کاملاً یکسان است.

(۲) ماندگاری رفتار در ریحانه بیشتر از احسان است.

(۳) عاملی بیرونی در ایجاد انگیزه هر دو نقش دارد.

(۴) منبع انگیزشی احسان برخاسته از نیازهای فطری اوست.

۷۸- درستی و نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب کدام گزینه است؟

- پیامد نیافتن هیچ رابطه‌ای بین عمل و نتیجه، ایجاد ادراک کنترل و کارایی کاذب است.
- علت گزاره «تکالیفی که برای آنها تلاش بیشتری کرده باشیم را بیشتر دوست داریم» حفظ هماهنگی شناختی است.
- رسیدن به اهداف دست‌نیافتنی، نیازمند حرکت گام به گام در مسیر دستیابی به هدف است.
- در عبارت «خیلی خوش‌شانس بودم که توانستم استخدام شوم.» به سبک اسناد پایدار، بیرونی و غیرقابل کنترل اشاره می‌شود.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست (۲) درست - درست - نادرست - نادرست

(۳) درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - نادرست - درست

۷۹- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارتهای زیر در کدام گزینه آمده است؟

- ممکن است حتی کسی که در کنکور قبول می‌شود هم دچار «فشار روانی» شود.
- دانش‌آموزی که به دلیل فشار روانی امتحانات، دچار ریزش مو شده است، «علائم رفتاری فشار روانی» را تجربه کرده است.
- اولین سؤالی که فرد در مواجهه شدن با فشار روانی از خود می‌پرسد این است که «آیا من می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟».
- فردی که به دنبال کار نیست و منتظر است از شرکتهای بزرگ با او تماس بگیرند و او را دعوت به همکاری کنند، از روش مقابله‌ای «منفعل بودن» استفاده می‌کند.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - نادرست (۴) درست - نادرست - نادرست - نادرست

۸۰- با توجه به متن زیر، کدام گزینه درست است؟

- «تصمیم‌گیری یعنی ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه. این فعالیت شناختی، از پیچیده‌ترین فعالیت‌های شناختی است و به قدری مهم است که حضرت علی (ع) در حکمت ۱۷۳ نهج‌البلاغه شرط آن را رسیدن به یقین می‌داند. تصمیم‌گیری و حل مسئله شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با هم دارند. اولویت‌های یک تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد. در عین حال، حل مسئله فقط یک راه منتج به نتیجه دارد. تصمیم‌گیری را می‌توان بر اساس ملاک تعداد راه‌حل‌ها، اهمیت تصمیم و تعداد افراد تصمیم‌گیرنده تقسیم‌بندی کرد.
- برای مثال انتخاب همسر، یک تصمیم فردی، مهم و پیچیده است.»

(۱) متن در خط دوم و چهارم دارای اشتباه است.

(۲) با تغییر و اصلاح یک کلمه، متن کاملاً بدون غلط می‌شود.

(۳) این متن هیچ اشتباهی ندارد و کاملاً درست است.

(۴) اولین و آخرین جمله این متن اشتباه است.

کتاب‌های آی‌اس‌اس را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۱ (ویژه کنکور تیر)

آزمون ۲۳ خرداد - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

■ ■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ﴾:

(۱) بگو ای کافرها نپرستید آنچه را که من می‌پرستم و شما پرستش‌کننده آنچه که من پرستش می‌کنم نیستید!

(۲) بگو ای کافران نمی‌پرستم آنچه را که شما می‌پرستید و شما پرستش‌کننده آنچه که می‌پرستم، نیستید!

(۳) به کافران بگو عبادت نکنید آنچه را که شایسته عبادت نیست درحالی که عبادت‌کننده نیستید به آنچه عبادت می‌کنم!

(۴) بگو ای کافرها عبادت نمی‌کنم چیزی را که شایسته عبادت نیست و آنچه را شما عبادت نمی‌کنید من عبادت نکردم!

۸۲- «كَانَ وَلَدُ الْفَلَّاحِ الصَّغِيرِ يَنْظُرُ بِفَرْحٍ إِلَى الْغَيْمِ الَّذِي يُنْزِلُ مَطَرَهُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ حَتَّى يُصِيرَهَا خَضِرَةً بَعْدَ

اغْبَارِهَا الشَّدِيدِ!»:

(۱) فرزند خردسال کشاورز با شادمانی به ابری می‌نگریست که بارانش را از آسمان به زمین فرو می‌فرستاد تا آن را پس از غبارآلودگی شدیدش سرسبز گرداند!

(۲) فرزند کشاورز که خردسال است با خوشحالی به ابر نگاه می‌کرد که بارانش از آسمان به زمین نازل می‌شد تا آن را بعد از شدتِ غبارش سرسبز گرداند!

(۳) فرزند کوچک کشاورز با خوشحالی به ابر می‌نگریست که بارانش از آسمان به زمین نازل می‌شد تا آن را پس از تیره‌رنگی شدیدش سرسبز کند!

(۴) فرزند خردسال کشاورز با شادمانی به ابری نگاه می‌کرد که بارانش را از آسمان به زمین نازل می‌کرد تا پس از غبارآلودگی شدیدش سرسبز شود!

۸۳- «لَنْ أَسْتَشِيرَ كَذَابًا يُقَرِّبُ عَلَيَّ الْبَعِيدَ؛ بَلْ أَفْتَشُ عَنْ صَادِقٍ يَفِي بِعَهْدِهِ»:

(۱) من با دروغگو مشورت نمی‌کنم زیرا او دور را برای من نزدیک جلوه می‌دهد؛ ولی راستگویی را می‌جویم که به عهد خود وفادار باشد!

(۲) با بسیار دروغگویی که دور را بر من نزدیک می‌سازد مشورت نخواهم کرد؛ بلکه دنبال راستگویی می‌گردم که به عهد خود وفا کند!

(۳) من مشورت نخواهم کرد با بسیار دروغگویی که دور را بر من نزدیک می‌سازد؛ بلکه به دنبال شخص بسیار راستگو هستم که پایبند به پیمان خود باشد!

(۴) با فرد بسیار دروغگو که نزدیک را بر من دور می‌سازد مشورت نخواهم کرد؛ ولی دنبال یک راستگویی می‌گردم که به پیمان خویش وفا کند!

۸۴- « أَعْرِفْ عَالِماً يَنْتَفِعُ النَّاسُ بِعِلْمِهِ. يَنْطِقُ الْعَالَمُ الْكَلِمَاتُ وَفَقاً لِعُقُولِ الَّذِينَ يَسْتَمْعُونَ إِلَى كَلَامِهِ وَ يُجِيبُ عَنْ

أَسْئَلَةِ النَّاسِ الْمُخْتَلِفَةِ! »:

(۱) یک دانشمند را می‌شناسم که با دانشش به مردم سود می‌رساند. این دانشمند بر اساس عقل‌های کسانی که سخنش

را می‌شنوند، کلمات را بر زبان می‌آورد و به سؤالات مختلف مردم جواب می‌دهد!

(۲) دانشمندی را می‌شناسم که از دانش مردم بهره می‌برد. آن دانشمند واژگان را مطابق خرد کسی که به سخن او

گوش فرا می‌دهد، بر زبان می‌آورد و به پرسش‌های مختلف مردم پاسخ می‌دهد!

(۳) عالمی را می‌شناختم که مردم از علمش سود می‌بردند. این عالم بر اساس عقل‌های کسانی که به سخن او گوش فرا

می‌دادند، کلمات را بر زبان می‌آورد و به سؤالات گوناگون مردم جواب می‌داد!

(۴) عالمی را می‌شناسم که مردم از دانشش بهره می‌برند. آن عالم واژگان را بر اساس خردهای کسانی که به سخنش

گوش فرا می‌دهند، بر زبان می‌آورد و به پرسش‌های گوناگون مردم پاسخ می‌دهد!

۸۵- « أَيُّهَا الْإِخْوَةُ الْأَعْزَاءُ! مَا مِنْ أُمٍّ قَدْ رَبَّتْ أَوْلَادَهَا تَرْبِيَةً صَالِحَةً إِلَّا وَ قَدْ ضَحَّتْ بِرَاحَتِهَا وَ شَبَابِهَا فَعَلِينَا أَنْ نُذِيقَهَا

حَلَاوَةَ الْحَيَاةِ! »: ای برادران عزیز! ...

(۱) هیچ مادری نیست که فرزندان خود را به شایستگی تربیت کرده است مگر اینکه آسایش و جوانیش را فدا کرده است

پس ما باید شیرینی زندگی را به او بچشانیم!

(۲) هر مادری که راحتی و جوانی خود را فدا کرده است، فرزندان خویش را به درستی تربیت کرده است بنابراین ما فقط

شیرینی زندگی را به مادر می‌چشانیم!

(۳) هیچ مادری وجود ندارد که فرزندانش را به درستی تربیت کند مگر اینکه آسایش و جوانیش فدا شده است پس ما

قطعاً شیرینی زندگی را به او می‌چشانیم!

(۴) فقط مادری فرزندانش را به شایستگی تربیت کرده است که راحتی و جوانی را قربانی نموده است بنابراین وظیفه

ماست که مادرمان زندگی شیرین را بچشد!

۸۶- عَيْن الصَّحِيح:

(۱) هذه الظاهرة الَّتِي تَحْدُثُ فِي السَّنَةِ مَرَّتَيْنِ تُسَمَّى مَطَرُ السَّمَكَ: این پدیده را که سالانه دو بار رخ می‌دهد، باران

ماهی می‌نامند!

(۲) سَيِّئَتَرِي مَسْؤُولُو الْمُنْظَمَةِ مَكَيِّفَ الْهَوَاءِ لِلخُلَاصِ مِنَ الْحَرَارَةِ الصَّيْفِيَّةِ: مسؤولان سازمان، برای رهایی از گرمای

تابستان، کولر خواهند خرید!

(۳) يَكَادُ الْفِرَاقُ يُمِيتِي وَ أَنَا أَتَذَكَّرُ أَيَّامَ الْوَصَالِ: نزدیک است دوری مرا بکشد درحالی که من روزهای وصال را به‌خاطر

می‌آورم!

(۴) أَخَذْتُ أُمِّي تَحْكِي لَنَا قِصَصَ طِفْلَتِهَا: مادرم می‌خواست داستان‌های کودکی خود را برایمان حکایت کند!

۸۷- عَيْن الخطأ:

(۱) مَا أَسْرَعَ مَرُورِ أَيَّامِ الشَّبَابِ فَلَا يَغْتَنِمُهَا إِلَّا الْعَاقِلُ: سپری شدن روزهای جوانی چه شتابان است. پس فقط خردمند

آن را غنیمت می‌شمارد!

(۲) شَاهَدْتُ أَفْضَلَ الْمَدِينَةِ الْعَجَائِزِ فِي الْمَسْجِدِ وَ هُمْ يُفَقِّهُونَ جُهْلًا: شایستگان کهنسال شهر را در مسجد دیدم، در

حالی که نادانی را دانا می‌کردند!

(۳) لَمْ يُصَدِّقْ الْمُسْلِمُونَ قَوْلَ الشَّيْمَاءِ إِلَّا مَنْ لَاعَبَهَا فِي الصَّغَرِ: مسلمانان سخن شیما را باور نکردند، به جز کسی که

با او در خردسالی بازی کرده بود!

(۴) إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَنْ يَسْلُبَ نَمْلَةً جُلِبَ شَعِيرَةٌ لِأَنَّ الظَّلْمَ قَبِيحٌ وَلَوْ كَانَ صَغِيرًا: مؤمن، پوست جویی را از مورچه‌ای به زور

نخواهد گرفت؛ زیرا ستم زشت است هرچند کوچک باشد!

۸۸- « كُشَاوَرَزْ قَطْعًا از جوجه‌ها مراقبت می‌کند تا از اطراف مزرعه پراکنده نشوند. » عَيْن الصَّحِيح:

(۱) إِنَّ الْمَزَارِعَ يَرِاقِبُ الْفِرَاحَ حَتَّى لَا تُفَرِّقَ حَوْلَ مَزْرَعَتِهِ.

(۲) يَرِاقِبُ الْمَزَارِعَ الْفِرَاحَ مَرَاقِبَةً لئَلَّا تَنْفَضَّ مِنْ حَوْلِ الْحَقْلِ.

(۳) يَرِاقِبُ الْفَلَاحُ الْأَفْرَاحَ حَتَّى لَا تَنْفَضَّ مِنْ حَوْلِ الْحَقْلِ انْفِضَاضًا.

(۴) الْفَلَاحُ يَرِاقِبُ الْأَفْرَاحَ مَرَاقِبَةً شَدِيدَةً لِكَيْلَا تَنْفَرِّقَ مِنْ حَوْلِ الْمَزْرَعَةِ.

۸۹- عین الخطأ عن المفهوم:

- (۱) ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ﴾: این جهان کوه است و فعل ما ندا / سوی ما آید نداها را صدا
- (۲) من زَرَعَ العُدوانَ حَصَدَ الحُسْرانَ: چو بد کردی مباحش ایمن ز آفات / که واجب شد طبیعت را مکافات
- (۳) ﴿لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ﴾: غم و شادی این جهان عبث است / ظاهرش مشک و باطنش خبث است
- (۴) ﴿مَا تَقْدَمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾: تو نیکی می کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يُناسب النص:

سعدی الشیرازی هو شاعر و متصوّف فارسی، تميّزت كتاباته بأسلوبها الجزل الواضح و القيم الأخلاقيّة الرفيعة، أنشد الشعر بالفارسيّة و العربيّة، أهم آثاره: كلستان سعدي و البوستان. و كان من شدّة تأثر سعدي باللغة العربيّة أن يعتبره بعض النقاد الأدبيين أحد أبرز المؤثرين بالقصيدة العربيّة من ناحية ما أدخلتها أشعاره من نظم موسيقيّة جديدة عبر اقتباس النظم العروضيّة الفارسيّة.

كلستان - ومعناها الحقيقة - هي مجموعة من الحكايات و المواعظ، و يمزج فيها الشيرازي ما بين الشعر و النثر و ما بين الفارسيّة و العربيّة، و قد أتمّها سنة ٦٥٦ هجري و أهداها إلى حاكم شيراز سعد بن زكي، و هذا الكتاب يُعتبر أهم آثار الشيرازي، لعل أشهر الأقوال التي جاءت في كلستان هي التي تُعرف بـ «بني آدم».

۹۰- عین الصحیح عن سعدي الشيرازي:

- (۱) أكمل كتاب كلستان في عام ستمائة و خمسة و ستين.
 - (۲) أشعاره باللغة العربيّة أكثر من أشعاره باللغة الفارسيّة.
 - (۳) ترجمت كتاباته إلى اللّغات المختلفة في العالم بسبب نظم موسيقيّة جديدة.
 - (۴) كان متأثراً بشكل كبير باللغة العربيّة ولهذا يوجد الشعر العربي في أشعاره.
- ۹۱- عین الصحیح: أصبح سعدي أحد الشخصيات البارزة في مجال الشعر العربي القديم، لأنه . . .

- (۱) كان يهتم كثيراً بالشعر العربي.
- (۲) أدخل أسلوباً جديداً في الشعر العربي.
- (۳) قام بإنشاد الأشعار باللغة العربيّة كثيراً.
- (۴) كان قد أقام صلة بين الشعر العربي و الفارسي.

۹۲- عین سوالاً لم يُذكر جوابه في النص:

- (۱) ما هو أهم كتاب سعدي؟
- (۲) في أيّ سنة كتب سعدي كتاب كلستان؟
- (۳) في أيّ مدينة ولد و توفي سعدي؟
- (۴) بماذا تشتهر كلستان سعدي في العالم؟

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۹۳ و ۹۴)

۹۳- « تَمَيَّزَتْ - يَعْتَبِرُ - مَجْمُوعَةٌ - حَاكِمٌ »:

(۱) تَمَيَّزَتْ: فعل ماضٍ - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي، من باب تفعيل - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله

«كتابات» جملة فعلية

(۲) يَعْتَبِرُ: فعل مضارع - للمذكر - مزيد من مصدر «إِعتَبَر» - مبني للمعلوم - متعَدَّ / فاعله: بعض، و الجملة

فعلية

(۳) مجموعة: مفرد مؤنث - اسم مفعول، من مصدر مجرَّد ثلاثي - معرب - نكرة / خبر و مرفوع بعلامة الضمة

(۴) حاكم: اسم فاعل (مشتقَّ أو مأخوذ من مصدر مجرَّد ثلاثي) - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ إلى حاكم: جارّ و

مجرور

۹۴- « الْأَدَبِيَّيْنِ - أَشْهَرُ - جَاءَتْ - تُعْرِفُ »:

(۱) جاءت: فعل ماضٍ - مجرَّد ثلاثي، و ليس له حرف زائد - مبني للمعلوم / فعل و فاعل، الجملة فعلية

(۲) الْأَدَبِيَّيْنِ: اسم - جمع سالم للمذكر (مفردة: الأدبيّ) - معرّف بأل - معرب / صفة أو نعت، و منصوب بعلامة

الياء

(۳) أشهر: اسم تفضيل للمذكر (على وزن: أفعل)، من مصدر مجرَّد ثلاثي - معرب / اسم «لعلّ» المشبهة بالفعل

و منصوب بالفتحة

(۴) تُعْرِفُ: فعل مضارع - للمؤنث الغائب - مجرَّد ثلاثي، مصدره: «مَعْرِفَةٌ» - مبني للمجهول / فعل و نائب

فاعل، و الجملة فعلية

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۹۵ - ۱۰۰)

۹۵- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ حُرُوفِ الْكَلِمَاتِ:

(۱) سَكُوتُ اللَّسَانِ سَلَامَةٌ الْإِنْسَانِ. (۲) يَكْذِبُ الْإِنْسَانُ الضَّعِيفُ وَ يَصْدُقُ الْإِنْسَانُ الْقَوِيُّ.

(۳) الطُّلَّابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ. (۴) سَتَنْتَعَاوَنُ جَمِيعاً عَلَى الْعَمَلِ بِهَذَا الْإِقْتِرَاحِ.

۹۶- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ صِيغَةِ الْفَعْلِ:

- (۱) إِنَّا لَمْ نَسْمَعْ حَتَّى الْآنَ أَصْوَاتَ الْحَافِلَاتِ الَّتِي تَصِلُ إِلَى الْمَحْطَّةِ وَ هِيَ تَقَعُ قَرِبَ بَيْتِنَا.
- (۲) قُلْتُ لَهُمْ: إِنَّكُمْ تَتَحَمَّلُونَ مَشَاكِلَ لَمْ أَتَحَمَّلْ مِثْلَهَا، فَأَرْجُو لَكُمْ التَّوْفِيقَ فِي هَذَا الطَّرِيقِ الصَّعْبِ.
- (۳) يُسْتَخْرَجُ زَيْتٌ مِنْ كَبِدِ الْحَوْتِ يَحْتَوِي عَلَى الْفَيْتَامِينَاتِ وَ تَسْتَعْمَلُهُ الْمَصَانِعُ فِي صِنَاعَةِ مَوَادِّ التَّجْمِيلِ.
- (۴) مِنَ الْمَهْمِ أَنَّ الْوَالِدِينَ لَا يُحْمَلَانِ بِنْتَهُمَا خِيَارَاتٍ لَا يُحْبَبَانَهَا لِأَنَّ إِجْبَارَهَا قَدْ يُوَدِّي إِلَى عَوَاقِبٍ وَخِيمَةٍ.

۹۷- عَيْنُ الْفَاعِلِ يَقُومُ بِالْعَمَلِ كَثِيرًا:

- (۱) غَلَا سَعْرُ السَّيَّارَةِ بِشَكْلِ مَلْحُوظٍ فِي هَذِهِ السَّنَةِ.
- (۲) لَا يَتَعَامَلُ التَّجَّارُ مَعَ ذَلِكَ الرَّجُلِ لِأَنَّهُ يَكْذِبُ كَثِيرًا.
- (۳) سَاعَدَتْنِي النَّظَّارَةُ فِي قِرَاءَةِ الْكُتُبِ الْمَخْتَلِفَةِ طَوَالَ اللَّيْلِ.
- (۴) أَصْبَحَ الرَّسَّامُ مَشْهُورًا فِي الْمَدِينَةِ بَعْدَ أَنْ حَصَلَ عَلَى الْجَائِزَةِ.

۹۸- عَيْنُ الْمَاضِي يُتَرْجَمُ مُضَارِعًا:

- (۱) قَبْلَ الْمُبَارَاةِ إِمْتَلَأَ الْمَلْعَبُ بِالْمُتَفَرِّجِينَ.
- (۲) لَبِيتَنِي شَجَعْتُ تَلَامِيذِي عَلَى الْمَحَاوَلَةِ أَكْثَرَ.
- (۳) مِنْ صَدَقَ كَلَامَ الْكَذَّابِ خَسِرَ خَسْرَانًا عَجِيبًا.
- (۴) مَنْ يَحْفَظُ لِسَانَهُ فِي مَجَالِسِ النَّاسِ يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَا.

۹۹- عَيْنُ خَبَرِ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ:

- (۱) إِنَّهُ أَذَكِّي الطَّلَّابِ وَ هُوَ يَتَعَلَّمُ مَا يَدْرُسُ الْمُعَلِّمُ فِي الْمَرَّةِ الْأُولَى.
- (۲) إِنِّي أَعْرِفُ طَرَقًا تُسَاعِدُكَ عَلَى مُوَاجَهَةِ الْمَشَاكِلِ الَّتِي تَمْنَعُكَ عَنِ الْإِجْتِهَادِ.
- (۳) بَعْدَ قِرَاءَةِ الْمَقَالَاتِ فَهَمْتُ أَنَّ أَوْلَئِكَ رِجَالٌ يَسْتَفِيدُونَ مِنْ وَجْهِ التَّقْنِيَةِ الْمَفِيدِ.
- (۴) سَوْفَ تُسَافِرُ فِي الْعِيدِ بِالْحَافِلَةِ لِأَنَّ بَطَاقَةَ الطَّائِرَةِ غَالِيَةً جَدًّا أَثْنَاءَ الْعُطَلَاتِ.

۱۰۰- عَيْنُ الْمَفْعُولِ الْمَطْلُوقِ يَدُلُّ عَلَى التَّشْبِيهِ:

- (۱) إِنَّكَ تُشَاهِدِينَ مَشَاكِلَ جَدِيدَةٍ فِي الْبَيْئَةِ الَّتِي تَعِيشِينَ فِيهَا مُشَاهِدَةً مُؤْلِمَةً.
- (۲) هَذَا السَّمَكُ لَا يَحْتَاجُ إِلَى الْهَوَاءِ وَ الْمَاءِ وَ الطَّعَامِ احْتِيَاجَ الْأَحْيَاءِ.
- (۳) كَانَ اجْتِهَادُ طَلَّابِنَا الْمُتَوَاصِلِ فِي ثَانَوِيَّتِنَا اجْتِهَادًا لَا نَظِيرَ لَهُ.
- (۴) لَنَقْرَأَ الدَّرُوسَ الَّتِي لَمْ نَهْتَمَّ بِهَا طَوَالَ السَّنَةِ الدَّرَاسِيَةِ قِرَاءَةً.

۱۰۱- کدام یک از موارد زیر در رابطه با دو تمدن هند و چین درست است؟

- الف) تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی و افزایش جمعیت در هند و چین، زمینه پیدایش نخستین شهرها را به وجود آورد.
- ب) چین شامل دولت - شهرهایی بود که گروهی از اشراف بر آن حکومت می کردند و به تدریج حاکمان محلی تحت فرمان یک دودمان قرار گرفتند.

ج) تمدن سند بر کشاورزی متکی بود و ساکنان آن به کشت گندم، پنبه و پرورش گاومیش مشغول بودند.

د) چندراگوپتا با به اطاعت درآوردن حاکمان مرکز هند، سلسله گوپتا را بنیان گذاشت که در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «د»

۱۰۲- کدام گزینه در ارتباط با عبارت های زیر کاملاً درست است؟

الف) در زمان فرمانروایی وی، تمامی بین النهرین، سوریه، فلسطین و فنیقیه تحت فرمان هخامنشیان درآمد.

ب) در زمان فرمانروایی وی، قلمرو هخامنشیان با تصرف مصر به قاره آفریقا نیز گسترش یافت.

ج) وی به یونان حمله کرد و آتن را تصرف نمود؛ اما در نبرد دریایی تنگه سالامیس توفیقی به دست نیاورد.

د) وی با همراهی تعدادی از سران خاندان های بزرگ پارسی، گوماته مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت را سرکوب کرد و بر تخت شاهی نشست.

(۱) شخص «الف»، فرزند شخص «ب» است و شخص «د»، فرزند شخص «ج» است.

(۲) شخص «الف»، فرزند شخص «ب» است و شخص «ج»، فرزند شخص «د» است.

(۳) شخص «ب»، فرزند شخص «الف» است و شخص «د»، فرزند شخص «ج» است.

(۴) شخص «ب»، فرزند شخص «الف» است و شخص «ج»، فرزند شخص «د» است.

۱۰۳- کدام یک از موارد زیر، به وضعیت ادیان و پیروانشان در یک دوره تاریخی مشترک اشاره دارند؟

الف) برخی مستندات حکایت از زرتشتی بودن شاهان این دوره دارد و برخی دیگر، حاکی از اعتقاد آنان به باورهای کهن ایرانی می باشد.

ب) پیشوایان مذهبی در این دوره، به شدت با آیین مانوی مخالف بودند؛ آنان اقدامات خود را برای نابودی مانی و مانویان به تدریج تشدید کردند.

ج) اعتقاد غالب این بود که علت خلقت انسان، خدمت به خدایان است؛ بنابراین کوتاهی در این امر، با نزول بلاهای طبیعی پاسخ داده می شود.

د) در این عصر، مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف شدت گرفت که در نتیجه آن، تصمیم به تهیه و تدوین نسخه مکتوب اوستای شفاهی گرفته شد.

(۱) «ب» و «د» (۲) «د» و «الف»

(۳) «الف» و «ب» (۴) «ب» و «ج»

۱۰۴- کدام تحولات دوره ساسانیان در نتیجه حمله اعراب به ایران بود؟

الف) از میان برداشتن دولت آل منذر توسط خسرو پرویز

ب) کشته شدن یزدگرد سوم در اطراف شهر مرو

ج) طغیان رودهای دجله و فرات و زیرآب رفتن زمین‌های حاصلخیز در اثر بی‌کفایتی شاهان

د) شورش شهرهای همدان، فارس و ری و سرکوب این شورش‌ها به‌خصوص در شهر استخر

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د»

(۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «ج»

۱۰۵- مؤلفان کتاب درسی تاریخ «۲» به‌ترتیب در موارد زیر به کدام منابع استناد کرده‌اند؟

- خصوصیات و رفتارهای منافقان مدینه

- عدم وجود حکومت یا سلطه اشراف و قبیله‌ها در شهر یثرب

- نامیده شدن سال نهم هجری به سال وفود قبیله‌ها

- ثبت اسامی اشخاصی که در نتیجه فرمان رسول خدا (ص) با یکدیگر برادر شدند.

(۱) آیات قرآن - منابع تاریخی و متون دینی - آثار سیره‌نویسان - متون دینی

(۲) کتاب‌های سیره - آثار مورخان و سیره‌نویسان - آیات قرآن - منابع تاریخی

(۳) منابع تاریخی و آثار مورخان - آثار سیره‌نویسان - منابع حدیثی - منابع تاریخی و متون دینی

(۴) منابع حدیثی - منابع تاریخی و متون دینی - آثار مورخان - آثار سیره‌نویسان

۱۰۶- کدام گزینه در رابطه با نقش علمی و فرهنگی امامان نادرست است؟

الف) امام جعفر صادق (ع) نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشت و ایشان به همراه امام محمد باقر (ع) توانستند با

بهره‌گیری از شرایطی که پدید آمد، نهضت علمی وسیعی را سامان دهند.

ب) دوران امامت امام سجاد (ع) از سخت‌ترین دوران برای اهل بیت و شیعیان بود و ایشان با جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به

درگیری‌های بی‌حاصل، مانع نابودی شیعیان شدند.

ج) فعالیت امام هادی (ع) و امام حسن عسکری (ع) تا عصر غیبت، بر حفظ جامعه شیعی، مقابله با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی و

مبارزه با جریان‌های فکری و فرهنگی انحرافی در شیعه متمرکز بود.

د) دوران امامت امام موسی کاظم (ع) و امام رضا (ع) هم‌زمان با دوران خلافت امین و مأمون بود و مأمون به تشویق حسن بن سهل، امام

رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و ایشان را به ولایتعهدی برگزید.

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۰۷- کدام یک از عبارات‌های زیر مربوط به دوره فرمانروایی سلجوقیان نمی‌باشد؟

(الف) فلزکاری در این عصر یکی از درخشان‌ترین دوران خود را در تاریخ ایران پشت سر گذاشت.

(ب) قدرت و نقش وزیر به شدت کاهش یافت و حتی در مواردی منصب وزیر حذف شد.

(ج) شکلی از زمین‌داری به نام اقطاع، به منظور آباد کردن زمین‌های بایر گسترش یافت.

(د) حکیم فردوسی، شاهنامه را در این دوره سرود و ابوالفضل بیهقی، تاریخ بیهقی را در این دوره نوشت.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «د»

۱۰۸- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱)، (۲) و (۳) برای وقوع کدام یک از موقعیت‌های زیر «احتمال زیاد یا تردید» قائل شده‌اند؟

(الف) تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

(ب) هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغولان به ایران، نقش مؤثری در روی آوردن مردم به تصوف و رفتن به درون خانقاه‌ها داشت.

(ج) خسرو پرویز دعوت به اسلام را نپذیرفت و به حاکم ایرانی یمن امر کرد که به حجاز رود و پیامبر (ص) را دستگیر کند.

(د) پیروزی جنبش‌های ضداستعماری مردم هندوستان علیه استعمار انگلستان تأثیر بسزایی برخیزش ملت ایران و گرفتن حقوق ملی داشته است.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج»

(۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۰۹- کدام گزینه تقدم و تأخر رویدادهای زیر را به‌درستی نشان نمی‌دهد؟

(الف) سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران

(ب) اعتراض امام خمینی بر لایحه کاپیتولاسیون

(ج) مرگ دکتر علی شریعتی

(د) برقراری حکومت نظامی توسط آموزگار در اصفهان

(ه) جانشینی غلامرضا اژه‌اری بر جای شریف امامی

(۱) «د» بعد از «ج» و «ج» بعد از «ب» رخ داده است. (۲) «ب» قبل از «ه» و «ه» قبل از «الف» رخ داده است.

(۳) «ج» قبل از «الف» و «د» بعد از «ب» رخ داده است. (۴) «الف» بعد از «ج» و «ب» قبل از «ه» رخ داده است.

۱۱۰- کدام موارد نادرست هستند؟

(الف) نادرشاه افشار پس از تشکیل شورای دشت مغان، تهماسب دوم را به بهانه بی‌کفایتی از سلطنت خلع کرد.

(ب) در سال ۱۲۳۶ هجری شمسی پس از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.

(ج) مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع و روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد.

(د) در زمان انقلاب باشکوه در بریتانیا، پترکبیر بر روسیه فرمانروایی می‌کرد.

(ه) کاخ خورشید در منطقه کلات در زمان وکیل‌الرعا یا ساخته شد.

(۱) «الف» و «ج» و «د» (۲) «الف» و «ه»

(۳) «ب» و «ه» (۴) «ب» و «ج» و «د»

۱۱۱- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

(الف) در نیمه دوم قرن ۱۹ میلادی، ملی‌گرایان ایتالیا قیام کردند و با استفاده از رقابت میان فرانسه و اتریش، موفق شدند ایتالیا را تحت حاکمیت حکومت ملی و مستقلی درآورند.

(ب) دولت کمونیستی روسیه پس از اعلام تأسیس کشور اتحاد جماهیر شوروی، مخالفان داخلی خود را سرکوب کرد.

(ج) به موجب قرارداد ۱۹۱۹، مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تأمین اسلحه و تدارکات آن به افسران انگلیسی داده می‌شد.

(د) با حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام این کشور رسماً به متحدین پیوست و با ارتش ژاپن در اقیانوس آرام و شرق آسیا مستقیماً وارد جنگ شد.

(۱) «ب» و «د» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «الف» (۴) «ج» و «الف»

۱۱۲- ترتیب وقایع آغاز تدوین قانون اساسی (الف)، تشکیل هیئت دولت (ب) و تسخیر لانه جاسوسی (ج) در سال استقرار نظام جمهوری اسلامی کدام است؟

(۱) «ج» - «الف» - «ب» (۲) «الف» - «ج» - «ب»

(۳) «ب» - «الف» - «ج» (۴) «الف» - «ب» - «ج»

۱۱۳- مورخی ایرانی از زمان جنگ‌های استقلال آمریکا، به ثبت و تحلیل وقایع تاریخ ایران می‌پرداخته است؛ این مورخ احتمالاً کدام یک از موارد زیر را ثبت و تحلیل کرده است؟

(الف) میرزا حسین خان سپهسالار، شاه را برای سفر به فرنگ و اخذ تمدن اروپایی تشویق می‌کرد.

(ب) ازبکان خراسان را مورد تهاجم و غارت قرار دادند، اما سپاه ایران توانست قاطعانه آنان را شکست دهد.

(ج) حاکمان سرزمین خوارزم، با وجود استقلال داخلی، از سلجوقیان اطاعت می‌کردند.

(د) انگلستان در بخش‌های جنوبی ایران، نیروی پلیس جنوب را تشکیل داد.

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «د»

(۳) «الف» و «ب» (۴) «ب» و «ج»

۱۱۴- یک جغرافی‌دان، در پژوهش خود، عبارت‌های زیر را بیان می‌کند. کدام گزینه با این عبارت‌ها مطابقت دارد؟

الف) در گسترش فیزیکی روستای پالنگام با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش شهر را مورد مطالعه قرار دادند.

ب) با بررسی زمینه‌های از بین رفتن دریاچه ارومیه به بررسی این پدیده پرداختند.

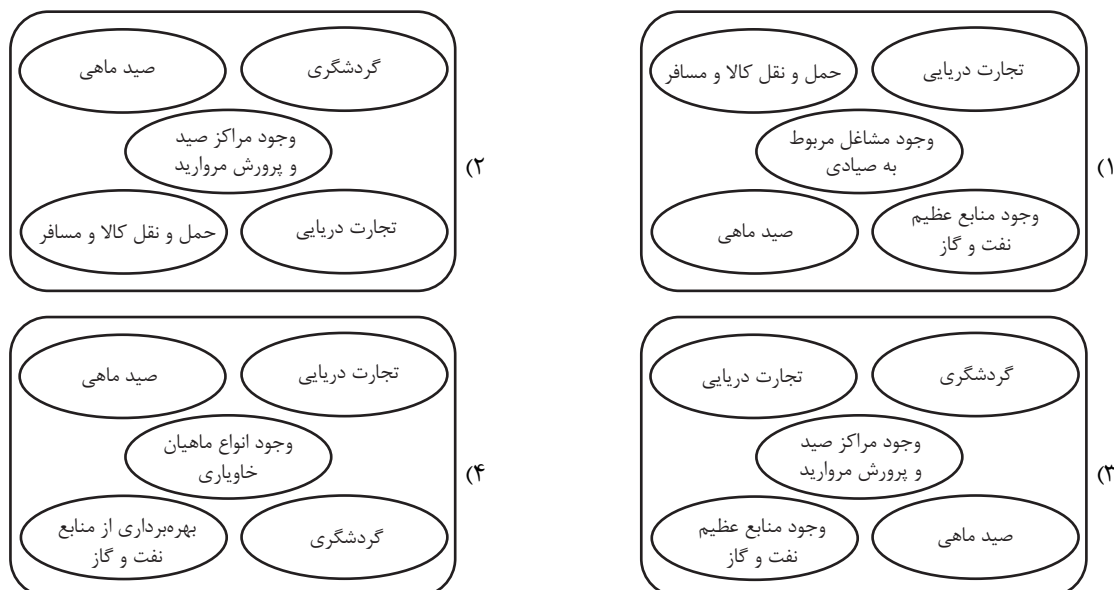
۱) پژوهشگر در عبارت «الف» با مشاهده مستقیم و در عبارت «ب» با بررسی روابط متقابل انسان با محیط توجه کرده است.

۲) پژوهشگر در عبارت «الف» از منابع کتابخانه‌ای و با دیدی ترکیبی و در عبارت «ب» از سؤال کلیدی «چطور؟» استفاده کرده است.

۳) عبارت «الف» نتیجه پردازش اطلاعات و عبارت «ب» روش میدانی بوده است.

۴) در عبارت «الف» همانند عبارت «ب» از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است.

۱۱۵- با توجه به اهمیت دریای خزر، کدام تصویر به‌درستی ترسیم شده است؟

۱۱۶- چند عبارت نادرست است؟

الف) آب، خاک، شیب زمین و ... در پیدایش سکونتگاه و تغییرات به وجود آمده در آن‌ها، نقش دارد.

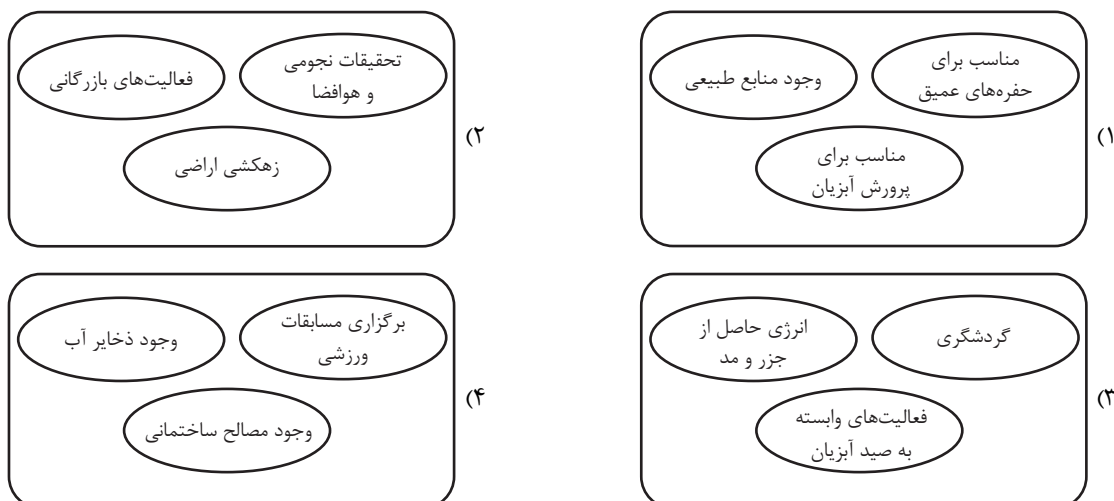
ب) قدیمی‌ترین سکونتگاه که در ایران شناخته شده، روستاهایی است که چشم اندازهای طبیعی زیبایی دارند.

ج) در روستاهای متمرکز مانند روستاهایی که در منطقه ساحلی یا کنار رود هستند، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارند.

د) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۱) یک ۲) سه ۳) دو ۴) هیچکدام

۱۱۷- در کدام تصویر قابلیت‌های نواحی ساحلی، به‌درستی بیان شده است؟

۱۱۸- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه توضیح مناسبی را در مورد نظریه‌های ژئوپلیتیکی ارائه می‌کند؟

الف) قرارگرفتن یک کشور در همسایگی کشوری قدرتمند، تأثیر بسزایی بر جغرافیای سیاسی آن کشور دارد.

ب) موقعیت ایران به دلیل دسترسی به منطقه ژئوپلیتیکی خلیج فارس حائز اهمیت فراوانی است.

۱) موارد «الف» و «ب» به‌طور مشترک، توسط نظریه آلفرد ماهان توضیح داده می‌شوند.

۲) موارد «الف» و «ب» به ترتیب توسط نظریه آلفرد ماهان و راتزل توضیح داده می‌شوند.

۳) موارد «الف» و «ب» به ترتیب توسط نظریه راتزل و آلفرد ماهان توضیح داده می‌شوند.

۴) موارد «الف» و «ب» به‌طور مشترک، توسط نظریه راتزل توضیح داده می‌شوند.

۱۱۹- کدام گزینه در ارتباط با شرکت‌های چندملیتی نادرست است؟

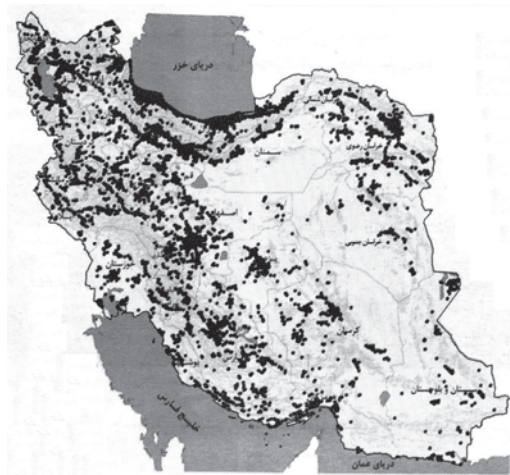
۱) امروزه صاحبان اغلب مزارع تک‌محصولی تخصصی (پلانتیشن‌ها)، شرکت‌های چندملیتی هستند.

۲) بخش مرکزی شرکت‌های چندملیتی در کشورهای پیشرفته صنعتی و شعبه‌های آن‌ها در کشورهای عقب‌مانده قرار دارند.

۳) شرکت‌های چندملیتی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر علاقه‌مندند؛ زیرا از این طریق امتیازات زیادی کسب می‌کنند.

۴) به دلیل تولید در نواحی عقب‌مانده و رقابت با تولیدکنندگان داخلی آن‌ها، شرکت‌های چندملیتی باعث کاهش وابستگی این نواحی به نواحی صنعتی می‌شوند.

۱۲۰- با توجه به نقشه پراکندگی معادن ایران، کدام گزینه تحلیل درستی ارائه می‌دهد؟

۱) قطب‌های صنعتی کشور هماهنگ با پراکندگی معادن توسعه نیافته‌اند؛ به عبارت دیگر، فعالیت‌های اقتصادی نوع اول و سوم به‌طور همسو گسترش پیدا نکرده‌اند.

۲) در نواحی غربی و مرکزی کشور، قابلیت طبیعی معادن وجود داشته است، در نتیجه صنعت به‌خوبی توسعه یافته است؛ به عبارت دیگر فعالیت‌های اقتصادی نوع اول و سوم به‌طور همسو رشد کرده‌اند.

۳) قطب‌های صنعتی کشور به‌صورت متعادل و همسو با قابلیت‌های معادن رشد کرده‌اند؛ به عبارت دیگر فعالیت‌های اقتصادی نوع دوم در نتیجه فعالیت‌های نوع اول گسترش پیدا کرده‌اند.

۴) در برخی نواحی کشور، علی‌رغم وجود معادن، قطب‌های صنعتی متناسبی ایجاد نشده‌اند؛ به عبارت دیگر فعالیت‌های اقتصادی نوع اول و دوم به‌طور همسو رشد نیافته‌اند.

۱۲۱- کدام گزینه، درباره «خانواده‌های بزرگ زبانی» نادرست است؟

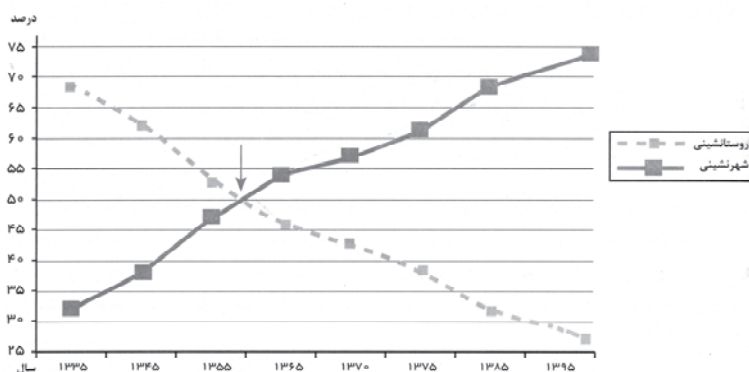
۱) بیش از نیمی از مردم جهان، به یکی از زیر شاخه‌های خانواده زبانی هند و اروپایی صحبت می‌کنند.

۲) زبان ایرانی در کشور ایران و خارج از آن به ویژه در کشورهای همسایه گسترده شده است.

۳) خانواده زبانی چینی - تبتی بیشتر در میان مردم زردپوست ناحیه آسیای شرقی رواج دارد.

۴) زبان قوم حامی، زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم سامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.

۱۲۲- باتوجه به نمودار زیر کدام موارد در ارتباط با تغییرات جمعیت شهری و روستایی در ایران درست است؟

الف) طی ۶۰ سال اخیر جمعیت شهری حدود ۴۵ درصد افزایش داشته است.

ب) نسبت جمعیت شهری و روستایی در حدود سال ۱۳۶۰ برابر بوده و پس از آن از میزان شهرنشینی کاسته و بر میزان روستائیشینی افزوده شد.

ج) در حدود سال ۱۳۴۱ روند مهاجرت روستاییان به شهرها شدت گرفت که عدم حمایت دولت از کشاورزان و فراهم آمدن شرایط انهدام کشاورزی را می‌توان از جمله علل آن شمرد.

د) در حال حاضر ۲۵ درصد جمعیت ایران در روستاها زندگی می‌کنند و طی ۶۰ سال اخیر جمعیت شهری سه برابر شده است.

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۲۳- کدام گزینه درباره انواع شیوه‌های حمل و نقل نادرست است؟

(۱) حمل کالا با کشتی مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاهاست.

(۲) حمل و نقل ریلی از نظر توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری دارد.

(۳) از هواپیما برای حمل و نقل کالاهای سبک، کم حجم و ارزشمند استفاده می‌شود.

(۴) هزینه احداث پایانه (ترمینال) در حمل و نقل جاده‌ای نسبت به شیوه‌های دیگر کمتر است.

۱۲۴- کدام گزینه جاهای خالی عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

- برای رفتن از یک مکان به مکان‌های دیگر، هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند کمتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان ... است.

- هرچه حجم محموله بیشتر باشد، هزینه حمل آن ... می‌شود.

- مدیریت حمل و نقل شهری در ایران بر عهده ... می‌باشد.

(۱) بهتر - کمتر - وزارت راه و شهرسازی (۲) بدتر - بیشتر - وزارت راه و شهرسازی

(۳) بهتر - کمتر - شهرداری (۴) بدتر - کمتر - شهرداری

۱۲۵- چه تعداد از موارد زیر از جمله اقدامات مدیریتی قبل از وقوع سیل و زمین لغزش است؟

- ایجاد پایگاه‌های نجات و امداد در مناطق سیل خیز

- ساماندهی شبکه زهکشی سطوح توده لغزشی

- انجام کارهای ایمن‌سازی مانند مقاوم‌سازی لوله‌های انرژی و پایدارسازی سطوح شیب‌دار

- تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها از جمله روش‌های مفیدتر و کم‌هزینه‌تر

- اصلاح بستر رودخانه‌ها از جمله روش‌های غیرسازه‌ای

(۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

۱۲۶- کدام عبارت درباره دو بخش اصلی منطق درست است؟

- (۱) یک بخش در پی رسیدن به دانش‌های بدون حکم و بخش دیگر به دنبال دانش‌های دارای حکم است.
- (۲) از قواعد بخش تصور در بخش تصدیق نیز استفاده می‌شود، ولی معمولاً برعکسش اتفاق نمی‌افتد.
- (۳) نام‌گذاری این دو بخش بر اساس آن اموری است که منطق، وسیله کمک به سلامت آن‌هاست.
- (۴) هر بخش متوالی بیان قواعد پیشگیری و درمان یک نوع از بیماری‌های ذهن انسان است.

۱۲۷- کدام یک از تعریف‌های زیر جامع و مانع نیست؟

- (۱) خورشید: سکه طلایی آسمان
- (۲) مار: حیوان خزنده
- (۳) پرنده: حیوانی که پرواز می‌کند
- (۴) حیوان: موجود زنده که رشد می‌کند

۱۲۸- امکان یا عدم امکان هریک از موارد زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- الف) جمع میان قضایای «هر الف ب است» و «هیچ الف ب نیست» در صدق
- ب) جمع میان قضایای «بعضی الف ج نیست» و «هر الف ج است» در کذب

ج) تشخیص صدق یا کذب قضیه «هیچ ب د نیست» در صورت کذب قضیه «بعضی ب د نیست»

- (۱) غیرممکن - امکان پذیر - امکان پذیر
- (۲) امکان پذیر - امکان پذیر - غیرممکن
- (۳) غیرممکن - غیرممکن - امکان پذیر
- (۴) امکان پذیر - غیرممکن - غیرممکن

۱۲۹- نتیجه قیاسی معتبر به گونه‌ای است که در آن برخی مصادیق موضوع و محمول مدنظر گوینده است؛ در مورد این قیاس کدام گزینه صحیح

می‌باشد؟

- (۱) می‌تواند شکل دوم باشد.
- (۲) لازم است هر سه شرط اعتبار قیاس به طور کامل در این قیاس بررسی شوند.
- (۳) محمول هر دو مقدمه علامت منفی دارد.
- (۴) قطعاً شکل سوم می‌باشد.

۱۳۰- در یک قضیه شرطی منفصل، اگر بین دو طرف نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار باشد، قضیه منفصل ما از چه نوع است؟

- (۱) مانعةالرفع
- (۲) مانعةالجمع
- (۳) مانعةالرفع یا اصلاً منفصل نیست.
- (۴) حقیقی

۱۳۱- در قضایای شرطی منفصله، هرگاه از کذب جزء اول نتوانیم صدق جزء دوم را نتیجه بگیریم و هرگاه از کذب جزء اول صدق جزء دوم را

نتیجه بگیریم، به ترتیب و خواهد بود.

- (۱) مانعةالجمع یا حقیقی - حقیقی
- (۲) مانعةالرفع - مانعةالجمع یا حقیقی
- (۳) مانعةالجمع - حقیقی یا مانعةالرفع
- (۴) مانعةالجمع - فقط مانعةالرفع

۱۳۲- کدام عبارت دربارهٔ ارتباط فلسفه و شاخه‌های علوم، درست است؟

- (۱) این مسئله که دانشمندان انسان را صاحب روح غیرمادی بدانند یا نه، در نظریات آن‌ها پیرامون مباحث مابعدالطبیعه تأثیرگذار است.
- (۲) دانشمندان علوم انسانی عقاید و نظریاتی دربارهٔ ماهیت و حقیقت انسان دارند که در رشته‌های مختلف علوم انسانی، بررسی می‌شوند.
- (۳) تمامی علوم بر مبانی و اصولی علمی و تجربی استوار هستند که اثبات آن‌ها در هیچ‌یک از رشته‌های علوم تجربی ممکن نیست.
- (۴) نظریات دانشمندان در رشته‌های مختلف علوم انسانی مبتنی بر دیدگاه آن‌ها نسبت به حقیقت و ماهیت انسان است.

۱۳۳- کدامیک از ابیات زیر اشاره به نیاز زندانی آزادشده در تمثیل غار به راهنما، دارد؟

(۱) به زندان کرده بودم بس که عادت	به درد آمد دلم از این بشارت
(۲) اندر این وادی مرو بی این دلیل	لا أَحِبُّ الْآفَلِینَ گُو چون خلیل
(۳) هر که بیدارست او در خواب‌تر	هست بیداریش از خوابش بتر
(۴) ولی باید رود، با دوستان غار ظلمانه	بگوید راز این سودا ز بن ویران کند دیوار تنهایی

۱۳۴- کدام عبارت دربارهٔ فلاسفه یونان باستان درست است؟

- (۱) از تالس، فیلسوف یونانی، آثار اندکی باقی مانده است؛ با استفاده از این آثار و از روی نوشته‌های فیلسوفان بعدی برخی از افکار او را به دست آوردند.
- (۲) فیثاغورس پایه‌گذار ریاضی و هندسه بوده و همچنین پایه‌گذار اصلی فلسفه نیز محسوب می‌شود.
- (۳) ارسطو می‌گوید: فیثاغوریان نخستین کسانی‌اند که خود را وقف ریاضیات کرده و باعث پیشرفت آن شده‌اند. در نظر آنان، اصول ریاضی دربارهٔ تمام موجودات صادق است.
- (۴) هراکلیتوس بر این نظر بود که اموری که با هم ضد هستند، می‌توانند با یکدیگر جمع شوند و باید از آن گریز داشت.

۱۳۵- کدامیک از گزاره‌های زیر دربارهٔ امکان شناخت درست نمی‌باشد؟

- (۱) بدیهی و روشن است و نمی‌توان گفت که پی‌بردن به آن نیاز به ادله دارد.
- (۲) پرسش اصلی بحث امکان شناخت این است که «آیا می‌توان به علم مطابق واقع رسید؟».
- (۳) در عصر حاضر افرادی شناخت را ممکن نمی‌دانند.
- (۴) شکاکیت مطلق را می‌توان با محدودیت‌های دستگاه شناختی در شناخت برخی چیزها یکی دانست.

۱۳۶- کدام عبارت، بیان‌گر نظریهٔ خاص معتقدان به حکمت اشراق است؟

- (۱) تنها چیزی که فلسفه بدون آن ناقص است، ادراک بی‌واسطهٔ حقایق است.
- (۲) فلسفه یک روش استدلالی است که امکان بهره‌مند شدن از روش شهودی را نیز دارد.
- (۳) نظام فلسفی باید بر پایهٔ شهودهای عرفانی بنا شود، ولی نمی‌تواند با معارف وحیانی پیوند برقرار کند.
- (۴) فلسفه در حقیقت همان تبیین استدلالی آن چیزی است که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی درک می‌شود.

۱۳۷- کدامیک از گزینه‌های زیر جمله را به‌درستی کامل نمی‌کند؟

«بنا بر دیدگاه توماس هابز: اموری مانند راستگویی و عدالت»

- (۱) ساخته و ابداع انسان است.
 - (۲) بی‌ارزش است و فضیلت شمرده نمی‌شود.
 - (۳) برای زندگی و زیست اجتماعی ضروری و واجب است.
 - (۴) نفع و سود افراد در کسب چنین ویژگی‌هایی است.
- ۱۳۸- با توجه به بحث رابطه «وجود» با موضوعات مختلف، کدامیک از موارد زیر با مفهوم «امکانی» و «ضروری» تطابق ندارد؟

- (۱) «وجود» در ماهیت‌های «امکانی» به‌طور بالقوه ممکن است، اما نیازمند علت خارجی برای تحقق است.
- (۲) «وجود» در «واجب‌الوجود بالذات» ذاتاً از خود لازم و بی‌نیاز از علت خارجی است.
- (۳) موجودات «واجب‌الوجود بالغیر» برای وجود خود به علت خارجی نیاز دارند، اما وجود آن‌ها به‌طور ذاتی ضروری است.
- (۴) امور «ممتنع‌الوجود بالذات» به‌طور ماهوی و ذاتی نمی‌توانند وجود داشته باشند، زیرا ذاتاً امکان وجود ندارند.

۱۳۹- قبول کدام مورد، مستقیماً مستلزم پذیرش هر سه اصل علیت، سنخیت و وجوب علی و معلولی است؟

- (۱) یک معلول، به علت منحصره‌فرد خود، به نحوی محتاج و وابسته است.
- (۲) از اینکه یکی از آثار یک پدیده موجود است، وجود دیگر آثار آن ثابت می‌شود.
- (۳) با مشاهده‌ی علتی که مشابه علتی دیگر است، می‌توان معلول مشابهی را احتمال داد.
- (۴) علت باید معلول را پدید آورد، ولی یکی از اجزای علت به‌تنهایی نباید معلول را ایجاد کند.

۱۴۰- کدام مورد درباره‌ی فیلسوفان دوره‌ی جدید به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) علت تقسیم فیلسوفان دوره‌ی جدید به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا، اختلاف میان فلاسفه درباره‌ی محدوده‌ی کارآمدی عقل در دوره‌ی دوم قرون وسطی بود.
- (۲) فرانسیس بیکن روش تجربی را تنها روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست و از فیلسوفان می‌خواست با شکستن بت‌های فلاسفه قدیم بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند.
- (۳) دکارت در عین حال که به هر دو معنای عقل توجه داشت، تجربه را نیز معتبر می‌شمرد. هرچند عقیده داشت که وجود خدا و اختیار بدون توجه به تجربه قابل استدلال است.
- (۴) به نظر کنت، حداکثر تلاش عقل در شناخت واقعیات، استفاده از مشاهدات برای دستیابی به دانش‌های تجربی و پیشرفت در آن است و عقل اگر با روش تجربی همراه شود به واقعیت دست می‌یابد.

۱۴۱- کدام گزینه توصیف‌گر خوبی برای مفهوم «عقل فعال» است؟

- (۱) نخستین مخلوقی که از آفرینش خداوند به وجود آمد.
- (۲) عامل فیض‌رسانی به عقل انسان و روشنایی‌بخش اندیشه‌های او
- (۳) برترین عقل در عالم عقول که همواره در کانون تفکر قرار دارد.
- (۴) عقل رشدیافته و کامل انسان که به او توانایی درک عمیق‌ترین حقایق را عطا می‌کند.

۱۴۲- کدام گزینه پیرامون عقل نزد فیلسوفان مسلمان غلط است؟

- (۱) پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است و توانایی عقل در سطوح مختلف جامعه متفاوت است.
- (۲) طبق دستورات دینی اسلام و دعوت قرآن، عقل تنها ابزار برای تعمق در آیات و روایات است.
- (۳) برخی فیلسوفان مسلمان با تربیت خود و تهذیب نفس سعی در پیدا کردن شهود داشته‌اند.
- (۴) ما انسان‌ها توانمندی‌های عقلی متفاوتی داریم و باید خطاهای خود را اصلاح کنیم.

۱۴۳- درباره «مدارج دانایی» از نظر سهروردی می‌توان گفت:

- (۱) آخرین مرحله از آن منجر به ریاست تامه و جانشینی خدا می‌شود.
- (۲) تقدم و تأخری میان فلسفه استدلالی و اندیشه عرفانی قائل نمی‌شود.
- (۳) کسانی که صرفاً فلسفه استدلالی را می‌دانند، در دسته سوم قرار دارند.
- (۴) دریافت بی‌واسطه امور از خدا، مقدمه استادی در بحث و استدلال است.

۱۴۴- بر طبق نظریه تکاملی دو مشرب فلسفه مشاء و اشراق کدام عبارت مورد پذیرش نیست؟

- (۱) در این نظریه، برهان عقلی و شهود قلبی و وحی قرآنی با هم الفت یافته‌اند.
- (۲) در این مکتب، میزان و ملاک فلسفی بودن یک متن یا سخن، این است که اولاً هر مبحثی که طرح می‌شود، به موضوع فلسفه، یعنی وجود و مسائل بنیادی آن، مربوط باشد.
- (۳) فلسفه‌ای که ملاصدرا بنیان گذاشت و آن را رسماً حکمت متعالیه نامید، نتیجه ترکیب مشرب فلسفه مشاء و فلسفه اشراق است.
- (۴) فلسفه این مکتب صرفاً به عرفان و یا کلام تبدیل نشد.

۱۴۵- کدام گزینه در مورد آثار ملاصدرا و حکمت متعالیه صحیح است؟

- (۱) ملاصدرا میزان و ملاک فلسفی بودن یک متن و یا سخن را در همه آثار خود مراعات کرده است.
- (۲) اصول حکمت متعالیه به شیوه‌ای که ملاصدرا مطرح می‌کند در آثار دیگر فلاسفه پیش از او هم سوابقی دارد.
- (۳) ملاصدرا برای تأسیس حکمت متعالیه از منابعی از جمله عرفان اسلامی، خصوصاً اندیشه‌های مولانا جلال‌الدین استفاده کرده است.
- (۴) بهره‌مندی ملاصدرا از شهود، وحی و استدلال عقلی در جایگاه‌های متفاوت بوده است.

۱۴۶- برای هر یک از موارد زیر چه نوع کسب و کاری را توصیه می‌کنید؟

- فردی فارغ‌التحصیل در رشته روان‌شناسی تصمیم دارد پس از دریافت پروانه فعالیت، به‌صورت حرفه‌ای در زمینه درمان روان‌شناختی فعالیت کند.

- چند تعمیرکار برای کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری، با مشارکت برابر، مرکزی راه‌اندازی کرده‌اند تا از مزایای فعالیت جمعی بهره‌مند شوند.

- یک معلم تمایل دارد برای حمایت از دانش‌آموزان محروم، خدمات آموزشی خود را به‌صورت آنلاین و رایگان ارائه دهد.

(۱) کسب و کار شخصی - شرکت‌های سهامی - کسب و کار شخصی

(۲) کسب و کار شخصی - تعاونی - خیریه

(۳) شرکت‌های سهامی - تعاونی - مؤسسه غیرانتفاعی

(۴) کسب و کار شخصی - شرکت‌های سهامی - شرکت‌های سهامی

۱۴۷- فردی با سرمایه ۵۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینه فرصت، کدام گزینه بهترین انتخاب

است و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان خواهد بود؟

- راه‌اندازی یک کافی‌شاپ با سود سالانه ۲۵ درصد

- خرید و فروش تجهیزات دیجیتال با سود ۱۰ میلیون تومان در ماه

- سپرده‌گذاری در بانک با سود سالانه ۲۰ درصد

- سرمایه‌گذاری در بازار ارز دیجیتال با سود ماهانه ۱۲ میلیون تومان

(۱) سپرده‌گذاری در بانک - ۱۲۵ (۲) خرید و فروش تجهیزات دیجیتال - ۱۴۴

(۳) سرمایه‌گذاری در بازار ارز دیجیتال - ۱۴۴ (۴) سرمایه‌گذاری در بازار ارز دیجیتال - ۱۲۵

۱۴۸- کدام یک از فعالیت‌های زیر نمونه‌ای از کارآفرینی است؟

(۱) تدریس در یک مدرسه غیرانتفاعی به عنوان معلم

(۲) پخت نان خانگی برای مصرف خانواده

(۳) راه‌اندازی فروشگاه اینترنتی برای فروش لباس‌های سنتی با طراحی نو و ارسال به خارج از کشور

(۴) همکاری در حسابداری یک شرکت خصوصی

۱۴۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟

ب) در مورد نقدینگی کدام گزینه نا درست است؟

ج) کدام عامل می تواند، موجب بروز تورم در کشور شود؟

۱) آسان سازی مبادله - محدود کردن افتتاح حساب های پس انداز کوتاه مدت، منجر به افزایش نقدینگی می شود. - هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی

در کشور با افزایش تولید

۲) حفظ قدرت خرید در طول زمان - بانک مرکزی می تواند با خرید اوراق مشارکت از مردم به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد. -

نا برابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد (فزونی عرضه بر تقاضا)

۳) آسان سازی مبادله - افزایش شبه پول، تأثیری بر میزان نقدینگی ندارد و شبه پول و نقدینگی دو کمیت مستقل هستند. - ثبات نرخ ارز

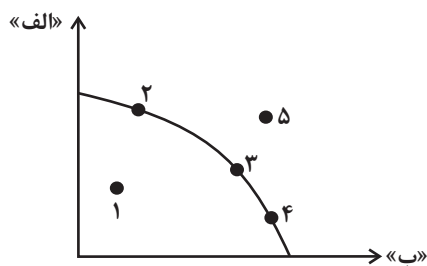
۴) حفظ قدرت خرید در طول زمان - تسهیل استفاده بیشتر از چک پول، منجر به افزایش نقدینگی می شود. - افزایش درآمدهای نفتی

۱۵۰- کدام مورد به ترتیب در رابطه با نقاط مشخص شده در الگوی مرز امکانات تولید مقابل، درست است؟

الف) رکود اقتصادی و بیکاری کارگران

ب) فزونی تعداد تقاضاکنندگان کالای «الف» نسبت به کالای «ب»

ج) افزایش منابع تولید و رشد اقتصادی

۱) جابه جایی از نقطه ۳ به ۴ - جابه جایی از نقطه ۲ به ۴ - جابه جایی از نقطه ۴ به ۵

۲) جابه جایی از نقطه ۳ به ۱ - جابه جایی از نقطه ۲ به ۱ - جابه جایی از نقطه ۱ به ۴

۳) جابه جایی از نقطه ۳ به ۱ - جابه جایی از نقطه ۴ به ۲ - جابه جایی از نقطه ۳ به ۵

۴) جابه جایی از نقطه ۵ به ۳ - جابه جایی از نقطه ۴ به ۳ - جابه جایی از نقطه ۵ به ۲

۱۵۱- کشور «الف» می‌تواند با اختصاص تمام منابع خود به تولید ۱۰۰ واحد فولاد یا ۲۰۰ واحد پارچه بپردازد. کشور «ب» می‌تواند با اختصاص تمام منابع

خود ۶۰ واحد فولاد یا ۱۲۰ واحد پارچه تولید کند. با توجه به اصل مزیت مطلق و نسبی در تجارت، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) کشور «الف» در تولید هر دو کالا مزیت مطلق دارد.

(۲) کشور «ب» در تولید پارچه مزیت نسبی دارد.

(۳) باتوجه به اصل مزیت نسبی کشور «ب» هر دو محصول فولاد و پارچه را باید از کشور «الف» وارد کند.

(۴) هزینه فرصت تولید هر واحد فولاد در کشور «ب» ۲ واحد پارچه است.

۱۵۲- با توجه به جدول زیر پاسخ درست پرسش‌های زیر کدام گزینه است؟

الف) حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت ۳۰۰ ریال چقدر است ؟

ب) حداکثر پرداختی مصرف‌کننده در سطح قیمت ۲۵۰ ریال چقدر است؟

ج) میزان مازاد یا کمبود عرضه در سطح قیمت ۲۰۰ ریال چقدر است؟

د) مقدار و قیمت تعادلی به‌ترتیب کدام می‌باشد؟

ردیف	قیمت (ریال)	مقدار تقاضا	مقدار عرضه
۱	۱۵۰	۵۰	۱۰
۲	۱۷۰	۴۵	۱۵
۳	۲۰۰	۴۰	۲۰
۴	۲۲۰	۳۰	۳۰
۵	۲۵۰	۲۰	۴۰
۶	۲۸۰	۱۵	۴۵
۷	۳۰۰	۱۰	۵۰

(۱) الف) (۱۵,۰۰۰ ریال ب) (۵,۰۰۰ ریال ج) (۲۰ واحد کمبود تقاضا د) (۲۲۰-۳۰)

(۲) الف) (۳,۰۰۰ ریال ب) (۵,۰۰۰ ریال ج) (۲۰ واحد کمبود عرضه د) (۲۲۰-۳۰)

(۳) الف) (۳,۰۰۰ ریال ب) (۱۰,۰۰۰ ریال ج) (۱۰ واحد کمبود عرضه د) (۲۲۰-۳۰)

(۴) الف) (۱۵,۰۰۰ ریال ب) (۱۰,۰۰۰ ریال ج) (۱۰ واحد مازاد تقاضا د) (۲۲۰-۳۰)

۱۵۳- در یک کشور فرضی هزینه سبد بازار در ابتدای سال برابر با ۵۰ واحد پولی و در پایان سال برابر با ۷۰ واحد پولی شده است.

الف) نرخ تورم این کشور در طی این یک سال چند درصد است؟

ب) با این نرخ تورم اگر میزان تقاضا در سال آینده ثابت باشد و تغییری نکند ولی هزینه‌های تولید به میزان تورم افزایش یافته باشد، و اگر

تولیدکنندگان بخواهند بدون تحمل زیان به فعالیت خود برای سال آینده ادامه دهد، کدام مورد درباره سود این تولیدکنندگان، درست است؟

(۱) الف) ۴۰ درصد ب) میزان رقم سود و نرخ سود هر دو افزایش می‌یابند.

(۲) الف) ۳۰ درصد ب) میزان رقم سود افزایش می‌یابد اما نرخ سود تغییر نمی‌کند.

(۳) الف) ۴۰ درصد ب) میزان رقم سود افزایش می‌یابد اما نرخ سود تغییر نمی‌کند.

(۴) الف) ۳۰ درصد ب) میزان رقم سود و نرخ سود هر دو افزایش می‌یابند.

۱۵۴- جدول زیر مراحل چهارگانه یک فعالیت تولیدی از ابتدا تا انتها را نشان می‌دهد. اگر نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد باشد. در تمامی مراحل

اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده به ترتیب کدام است؟

توضیحات	مرحله ۱	مرحله ۲	مرحله ۳	مرحله ۴
قیمت فروش در هر مرحله (به تومان)	۲۰۰۰	۴۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰

(۲) ۱۰۰۰-۴۰۰-۲۰۰-۰

(۱) ۱۰۰۰-۴۰۰-۲۰۰-۰

(۴) ۱۰۰۰-۸۰۰-۲۰۰-۰

(۳) ۸۰۰-۶۰۰-۴۰۰-۲۰۰

۱۵۵- جدول زیر مربوط به مخارج سالانه یک فرد است. اگر درآمد سالانه این فرد ۸۵ میلیون ریال باشد آنگاه:

الف) میزان پس انداز سالانه این فرد چند میلیون ریال است؟

ب) چند درصد از مخارج سالانه این فرد، صرف «تفریحات» شده است؟

ج) این فرد برای کدام نوع از مخارج، بیشتر از سایر مخارج هزینه کرده است؟

نوع فعالیت	مقدار (به میلیون ریال)
خدمات	۳/۴
قبوض	۳/۵
غذا	۴
حمل و نقل	۷
پوشاک	۵/۶
تفریحات	۵/۵

(۱) الف) ۵۶ میلیون ریال ب) ۱۸/۹۶ درصد ج) حمل و نقل

(۲) الف) ۶۵ میلیون ریال ب) ۱۸/۶۹ درصد ج) پوشاک

(۳) الف) ۵۶ میلیون ریال ب) ۱۸/۶۹ درصد ج) حمل و نقل

(۴) الف) ۶۵ میلیون ریال ب) ۱۸/۹۶ درصد ج) پوشاک

۱۵۶- اطلاعات زیر مربوط به یک کشور فرضی در سال گذشته است با توجه به این اطلاعات:

جمعیت کل کشور	جمعیت زیر ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	جمعیت شاغل (نفر)
۸۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰

الف) نرخ بیکاری چند درصد است؟

ب) به ترتیب کدام یک از انواع بیکاری در هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد و بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطابق مهارت است چه نام دارد؟

(۱) ۱۸ درصد - ساختاری - دوره‌ای

(۲) ۱۸ درصد - دوره‌ای - ساختاری

(۳) ۲۰ درصد - ساختاری - دوره‌ای

(۴) ۲۰ درصد - دوره‌ای - ساختاری

۱۵۷- کدام یک از فعالیت‌های زیر در GDP ایران محاسبه نمی‌شود؟

(۱) خودرویی که توسط یک شرکت آلمانی در داخل ایران تولید شده و به فروش می‌رسد.

(۲) یک شرکت ساختمانی در سال جاری، یک آپارتمان ۵ طبقه در منطقه‌ای از تهران ساخته و واحدها را در پایان سال به فروش می‌رساند.

(۳) یک دانش‌آموز کنکوری لپ‌تاپ دست‌دومی را از دوستش می‌خرد تا برای مطالعه از آن استفاده کند.

(۴) یک بیمارستان خصوصی در مشهد، در سال جاری به هزاران بیمار خدمات درمانی، آزمایشگاهی و جراحی ارائه می‌دهد.

۱۵۸- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

سال	کشور «الف»		کشور «ب»		کشور «پ»	
	دهک اول	دهک دهم	دهک اول	دهک دهم	دهک اول	دهک دهم
۱۳۸۰	۲	۳۲	۳	۲۱	۵	۲۵
۱۳۹۰	۳	۱۸	۴	۲۴	۴	۱۶
۱۴۰۰	۴	۲۰	۲	۳۰	۶	۲۴

(۱) در تمامی سال‌ها در میان کشورها، ناعادلانه‌ترین توزیع درآمد مربوط به کشور «ب» در سال ۱۴۰۰ است.

(۲) دهک دهم در کشور «پ» در سال ۱۴۰۰، بیشترین درصد درآمد ملی را دارد.

(۳) روند توزیع درآمد در کشور «الف»، در طی سال‌ها بهبود یافته است.

(۴) توزیع درآمد در کشور «پ» در سال ۱۳۹۰ در مقایسه با توزیع درآمد در کشور الف در همین سال، ناعادلانه‌تر است.

۱۵۹- با توجه به روش «۶ب» در مصرف مسئولانه، کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

موارد روش «۶ب»:	مثال و توضیحات
۱- بهینه مصرف کردن	کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن
۲- بازیافت	«الف»
۳- بازسازی	«ب»
۴- بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)	نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرنده
۵- باز تفکر (کالای دیگر)	«ج»
۶- باز مصرف (استفاده چندباره از کالا)	«د»

(۱) الف) استفاده از چیزی بیش از یکبار (ب) یافتن راه‌های بهتر (ج) درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است. (د) پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر

(۲) الف) استفاده از چیزی بیش از یکبار (ب) درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است. (ج) یافتن راه‌های بهتر (د) پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر

(۳) الف) پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (ب) درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است. (ج) یافتن راه‌های بهتر (د) استفاده از چیزی بیش از یکبار

(۴) الف) پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (ب) استفاده از چیزی بیش از یکبار (ج) یافتن راه‌های بهتر (د) درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است.

۱۶۰- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) هریک از عبارت‌های زیر مربوط به کدام نوع از حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری است؟

- اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند.

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

- می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

ب) عبارات کدام گزینه درخصوص بانک‌های قرض‌الحسنه نادرست است؟

(۱) الف) از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از مزایای حساب‌های بلندمدت (ب) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.

(۲) الف) از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از مزایای حساب‌های بلندمدت (ب) مقدار وام درنظر گرفته شده برای مشتری و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است.

(۳) الف) از معایب حساب‌های بلندمدت - از معایب حساب‌های بلندمدت - از مزایای حساب‌های کوتاه‌مدت (ب) به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند.

(۴) الف) از معایب حساب‌های بلندمدت - از معایب حساب‌های بلندمدت - از مزایای حساب‌های کوتاه‌مدت (ب) در این نوع بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز، سودی بیشتر از حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت پرداخت می‌شود.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۳ خرداد ماه ۱۴۰۴

(جامع ۱ – ویژه کنکور تیر)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمدابراهیم توزنده‌جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن‌زاده فرد، رضا خان‌بائی، میثم خشنودی، پیمان طیار، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، محمد مشهدبان، هومن نمازی، محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، حسین سهرابی، عادل‌ه علیرضایی‌مقدم، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، محمد رضا سوری، اسماعیل علی‌پور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، مهشید رستمی ریک، حسین سهرابی، تابان صیقلی، حبیبه محبی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، عرفان دهدش‌نیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد کرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، حسین سهرابی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

$$\begin{aligned}x_1 + x_2 &= \frac{-12}{3} = -4 \Rightarrow x_1 + x_1 + 2 = -4 \\ \Rightarrow 2x_1 &= -6 \Rightarrow x_1 = -3 \Rightarrow x_2 = -1 \\ x_1 x_2 &= \frac{c}{a} = \frac{k}{3} \rightarrow (-3)(-1) = \frac{k}{3} \rightarrow \boxed{k=9} \\ x_1 x_2 k &= (-3)(-1)(9) = 27 \\ \text{(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)}\end{aligned}$$

۲- گزینه «۴»

(علی حسینی نوه)

ابتدا دو طرف تساوی را در $(x+3)$ ضرب می‌کنیم تا از حالت کسری خارج شود.

$$\begin{aligned}(x+3)\left(x + \frac{x}{x+3} = \frac{x+1}{x+3}\right) &\Rightarrow x(x+3) + \frac{(x+3)(x)}{x+3} \\ &= \frac{(x+1)(x+3)}{(x+3)} \\ x^2 + 3x + x &= x+1 \Rightarrow x^2 + 3x + x - x - 1 = 0 \\ \Rightarrow x^2 + 3x - 1 &= 0\end{aligned}$$

با توجه به اینکه $\frac{c}{a} = -1$ و با توجه به معادله که ریشه $x = -3$ ندارد، ریشه‌های معادله قرینه معکوس هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۲»

(عباس مالکی)

$$\begin{aligned}\frac{1}{3x} + \frac{1}{3x-18} &= \frac{1}{x} : \text{همه را به واحد یک ساعت می‌نویسیم:} \\ \rightarrow \frac{3x+3x-18}{9x^2-54x} &= \frac{1}{x} \rightarrow \frac{6x-18}{9x^2-54x} = \frac{1}{x} \\ 6x^2 - 18x &= 9x^2 - 54x \\ \rightarrow 3x^2 &= 36x \xrightarrow{x \neq 0} 3x = 36 \rightarrow \boxed{x=12}\end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۴- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

$$\begin{aligned}&\begin{matrix} x_1 & y_1 & x_2 & y_2 \\ \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ (3, 2) & (1, 4) \end{matrix} \\ m &= \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \Rightarrow m = \frac{4-2}{1-3} = \frac{2}{-2} = -1 \\ y - y_1 &= m(x - x_1) \Rightarrow y - 2 = -1(x - 3) \Rightarrow y = -x + 3 + 2 \\ \Rightarrow y &= -x + 5 \\ \frac{x=2}{y=2} &\Rightarrow y=2 \Rightarrow b=3 \\ \frac{x=-1}{y=6} &\Rightarrow y=6 \Rightarrow a+3=6 \\ \Rightarrow a &= 3 \\ f(b-a) &= f(0) = 5 \\ \text{(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)}\end{aligned}$$

۵- گزینه «۴»

(شمیع پهلوان شریف)

چون نقاط نمودار تابع f روی نیمساز ربع اول و سوم $(y=x)$ قرار دارند. پس:

$$f\left(\frac{a-2}{4}\right) = \frac{a-2}{4} \quad \text{و} \quad f\left(\frac{a}{a+2}\right) = \frac{a}{a+2}$$

پس معادله $f\left(\frac{a-2}{4}\right) = f\left(\frac{a}{a+2}\right)$ به صورت زیر درمی‌آید:

$$\frac{a-2}{4} = \frac{a}{a+2} \xrightarrow{\text{طرفین توسط } (a+2)} 32 = (a-2)(a+2) \rightarrow 32 = a^2 - 4$$

$$\rightarrow a^2 = 36 \rightarrow a = \pm 6$$

پس $f(a-1)$ برابر است با:

$$f(a-1) = a-1 \begin{cases} a=6 \Rightarrow f(6-1) = 6-1 = 5 \\ a=-6 \Rightarrow f(-6-1) = -6-1 = -7 \end{cases}$$

بنابراین $f(a-1)$ یا ۵ است یا -۷

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۶- گزینه «۱»

(محمدرضا پیریایی)

ابتدا مقدار a را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned}a &= |\sqrt{2} - [1/2]| = |\sqrt{2} - 1| = \sqrt{2} - 1 \\ f(a) &= f(\sqrt{2} - 1) = \left| \sqrt{2} - 1 + \frac{1}{2} \right| - \frac{|\sqrt{2} - 1|}{2} \\ &= \left| \sqrt{2} - \frac{1}{2} \right| - \frac{\sqrt{2} - 1}{2} = 0 - \frac{\sqrt{2} - 1}{2} = \frac{1 - \sqrt{2}}{2} \\ &\text{تقریباً } 0.9\end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۷- گزینه «۴»

(مهرداد مهریان)

ابتدا چون $\frac{f}{f+g}$ فقط شامل زوج مرتب $(2, 5)$ است، پس ۲ باید در

دامنه هر دو تابع مشترک باشد. پس: $\boxed{a=2}$

$$\left(\frac{f}{f+g}\right)(2) = 5 \Rightarrow \frac{c}{c+(-8)} = 5$$

$$\Rightarrow 5c - 40 = c \Rightarrow 4c = 40 \Rightarrow \boxed{c=10}$$

از طرفی چون ۱- هم در دامنه هر دو تابع است، ولی در تابع $\frac{f}{f+g}$

نمی‌باشد، نتیجه می‌گیریم که به ازای ورودی ۱- تابع $\frac{f}{f+g}$ تعریف نشده

می‌باشد. یعنی مخرج صفر می‌شود.

$$\Rightarrow (f+g)(-1) = 0 \Rightarrow 3+b=0 \Rightarrow \boxed{b=-3}$$

$$\frac{a+b}{c} \Rightarrow \frac{2-3}{10} = \frac{-1}{10}$$

در نتیجه خواسته مسئله:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۸- گزینه ۱»

(پیمان طیار)

باتوجه به اینکه در تابع ثابت همیشه داریم $f(x) = a$ یعنی جمله‌ای با ضریب x نداریم، پس:

$$(3k - 2) = 0 \rightarrow 3k = 2 \rightarrow k = \frac{2}{3}$$

و از طرفی چون $f(2) = 3$ است، یعنی:

$$5m - 2 = 3 \rightarrow 5m = 5 \rightarrow m = 1$$

$$\Rightarrow 3mk = 3(1)\left(\frac{2}{3}\right) = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۳۲)

۹- گزینه ۳»

(علی حسینی نوه)

برای مشخص کردن گزاره نادرست، باید هر گزینه را با توجه به حالات گفته شده بررسی کنیم، پس:

$$1) r \Rightarrow (T \vee F) \equiv \boxed{r \Rightarrow T} \equiv T$$

زمانی ارزش تالی درست باشد، فارغ از نتیجه مقدم، ارزش گزاره شرطی، درست است.

$$2) \boxed{(T \wedge F) \Rightarrow r} \equiv T$$

در این حالت ارزش گزاره به انتفای مقدم دارای ارزش درست است.

$$3) \boxed{(F \vee r) \wedge F} \equiv F$$

در ترکیب فصلی زمانی یک گزاره دارای ارزش نادرست باشد، می‌توانیم نتیجه بگیریم ارزش گزاره نادرست است.

$$4) \boxed{(T \Rightarrow F) \vee r} \equiv r$$

در این حالت نمی‌توان به‌طور کلی روی گزاره ارزش گذاری کرد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۱۰- گزینه ۳»

(رضا قانباتانی)

با توجه به نمودار صورت سؤال میانگین برابر ۱۶ و $\sigma + \bar{x} = 20$ پس:

$$\Rightarrow \boxed{\sigma = 4} \Rightarrow \boxed{\sigma^2 = 16} = \text{واریانس}$$

* اگر داده‌ها را $\frac{1}{4}$ برابر کنیم میانگین نیز $\frac{1}{4}$ برابر می‌شود.

پس: $\frac{16 \times \frac{1}{4}}{2} = 2$ و سپس ۲ واحد به آن‌ها اضافه می‌کنیم، پس به میانگین جدید

میانگین جدید ۲ واحد اضافه می‌شود. $\bar{x} = 8 + 2 = 10$

* اگر داده‌ها را $\frac{1}{4}$ برابر کنیم واریانس $\frac{1}{4}$ برابر می‌شود.

$$\text{جدید } \sigma^2 = 16 \times \frac{1}{4} = 4$$

و اگر ۲ واحد اضافه کنیم واریانس جدید تغییر نمی‌کند.

$$\boxed{\sigma^2 \text{ جدید} + \bar{x} \text{ جدید} = 10 + 4 = 14}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۱- گزینه ۳»

(مهرداد مهربان)

ابتدا تعداد بیکاران با نرخ تورم ۵ درصد را محاسبه می‌کنیم:

$$B = \text{بیکاران}$$

$$A = \text{شاغلان}$$

$$(1) B + A = 5000$$

$$(2) \frac{B}{B+A} = \frac{5}{100} \Rightarrow 100B = 5B + 5A \Rightarrow \boxed{A = 19B}$$

$$\xrightarrow{(1)} 19B + B = 5000 \Rightarrow 20B = 5000 \Rightarrow \boxed{B = 250}$$

پس تعداد بیکاران ۲۵۰ نفر است، حالا بیکاران با نرخ ۷ درصد را محاسبه می‌کنیم:

$$(1) B' + A' = 5000$$

$$(2) \frac{B'}{B'+A'} = \frac{7}{100}$$

$$\Rightarrow 100B' = 7B' + 7A' \Rightarrow 93B' = 7A' \Rightarrow A' = \frac{93}{7}B'$$

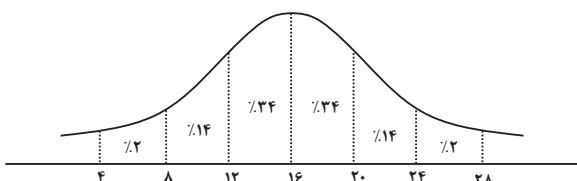
$$\xrightarrow{(1)} B' + \frac{93}{7}B' = 5000 \Rightarrow \frac{100}{7}B' = 5000 \Rightarrow B' = 350$$

در نتیجه ۱۰۰ نفر دیگر بیکار شده‌اند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۲- گزینه ۴»

(احمد حسن زاده فرد)

تقریباً ۱۶ درصد در فاصله (۲۰، ۲۸) می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۱۳- گزینه ۴»

(محمّد بفرایی)

در سال پایه (۱۳۹۲) شاخص کالا برابر ۱۰۰ است. فرض می‌کنیم قیمت این کالا در سال ۱۳۹۲ برابر ۱۰۰ واحد باشد، پس باتوجه به شاخص ۱۳۹۴ برای این کالا قیمت آن به ۱۲۰ واحد می‌رسد، سپس در دو سال متوالی ۲۰ درصد تورم دارد، پس:

$$\text{واحد} = 120 \times 1.20 \times 1.20 = 120 \times 1.44 = 172.8$$

یعنی شاخص آن نیز در سال ۱۳۹۶ برابر ۱۷۲.۸ است.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

۱۴- گزینه ۳»

(پیمان طیار)

$$4, 5, 7, 7, a, 14, 15, 17$$

$$\text{میانۀ} = \frac{7+a}{2}, \quad \text{میانۀ} = \frac{7}{2} \Rightarrow \frac{7}{2} = \frac{7+a}{2} \Rightarrow a = 7$$

$$\rightarrow 7 = \frac{7+a}{2} \rightarrow a = 7$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۱۵- گزینه «۱»

(شمیم پولوان شریف)

می‌خواهیم تیم ۴ نفری شامل مهدی باشد. پس ۷ نفر که از این ۷ نفر علی و حسین نباید در تیم باشند، می‌ماند. ۵ نفر، پس باید از این ۵ نفر ۳ نفر را

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{3! \times 2!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2!} = \frac{5 \times 4}{2 \times 1} = 10$$

انتخاب کنیم، یعنی:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۶- گزینه «۳»

(محمدرابریهیم توزندهانی)

$x = -1$ را در معادله قرار دهید:

$$ax^2 + bx + c = 0 \xrightarrow{x=-1} a - b + c = 0 \rightarrow b = a + c$$

پس شرط آن که $x = -1$ ریشه این معادله باشد آن است که $b = a + c$ باشد.

b	a, c
۵	(۴, ۱), (۱, ۴), (۲, ۳), (۳, ۲)
۴	(۱, ۳), (۳, ۱)
۳	(۲, ۱), (۱, ۲)

$$P(A) = \frac{8}{5 \times 4 \times 3} = \frac{2}{15} \text{ پس } n(A) = 8 \text{ است. بنابراین}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۷- گزینه «۳»

(محمدرابریهیم)

جملات دنباله را به ترتیب به دست می‌آوریم تا به جمله‌های چهارم و پنجم برسیم.

$$\frac{n=1}{\text{فرد}} \rightarrow a_1 = 2a_1 + \frac{1}{1} = 2 \times 2 + 1 = 5$$

$$\frac{n=2}{\text{زوج}} \rightarrow a_2 = a_1 + 2 \times 2 = 2 + 4 = 6$$

$$\frac{n=3}{\text{فرد}} \rightarrow a_3 = 2a_2 + \frac{1}{3} = 12 + \frac{1}{3} = \frac{37}{3}$$

$$\frac{n=4}{\text{زوج}} \rightarrow a_4 = a_3 + 2 \times 4 = 6 + 8 = 14$$

$$\Rightarrow a_5 + a_4 = 14 + \frac{37}{3} = \frac{79}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۹)

۱۸- گزینه «۴»

(علی قهرمان زاره)

$$3, a, b \xrightarrow{\text{دنباله حسابی}} 2a = 3 + b \quad (*)$$

$$b, 2a, \frac{25}{2} \xrightarrow{\text{دنباله هندسی}} (2a)^2 = b \times \frac{25}{2}$$

$$(*) \rightarrow (3 + b)^2 = \frac{25b}{2}$$

$$9 + 6b + b^2 = \frac{25b}{2}$$

$$\xrightarrow{\times 2} 18 + 12b + 2b^2 = 25b$$

$$\Rightarrow 2b^2 - 13b + 18 = 0 \Rightarrow \Delta = 169 - 144 = 25$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b_1 = \frac{18}{4} = \frac{9}{2} \quad (b \in \mathbb{Z}) \text{ غ قق} \\ b_2 = \frac{18}{4} = \frac{9}{2} \quad \text{قق} \end{cases}$$

$$2a = 3 + b \xrightarrow{b=2} 2a = 5 \Rightarrow a = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow a + b = \frac{5}{2} + 2 = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی و غیرقطعی، صفحه‌های ۷۱ و ۸۳)

۱۹- گزینه «۴»

(محمدرابریهیم توزندهانی)

$$\left. \begin{aligned} \sqrt[4]{0.0625} &= \sqrt[4]{\frac{625}{10000}} = \frac{5}{10} = \frac{1}{2} \\ \sqrt[3]{0.064} &= \sqrt[3]{\frac{64}{1000}} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \\ 2\sqrt[5]{\frac{1}{32}} &= 2 \times \frac{1}{2} = 1 \\ \sqrt[3]{(-8)^{-1}} &= \sqrt[3]{-\frac{1}{8}} = -\frac{1}{2} \end{aligned} \right\} \rightarrow \frac{\frac{1}{2} - \frac{2}{5}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{\frac{1}{10}}{\frac{1}{2}} = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۱»

(محمدرابریهیم توزندهانی)

$$f\left(\frac{3}{4}\right) = ab^{\frac{3}{4}} = 4 \rightarrow ab\sqrt{b} = 4 \quad (1)$$

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = ab^{\frac{1}{4}} = 1 \rightarrow a\sqrt{b} = 1 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{1,2} b = 4, a = \frac{1}{4} \rightarrow b - a = 4 - \frac{1}{4} = \frac{15}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه ۴

(مجتبی فرهادی)

با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها دامنه موضوعات آن گسترش یافت و بر سادگی بیان، قدرت عواطف، عمق افکار و اندیشه‌هایی که موضوع شعر پارسی بود، افزوده شد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۱ و ۸۲)

۲۲- گزینه ۲

(عزیز الیاسی‌پور)

«خلاق‌الاشراف» از آثار منشور عبید زاکانی و «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر حیمز موریه است. حمدالله مستوفی نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۳- گزینه ۲

(فرهاد فروزان‌کیا)

بررسی عبارات نادرست:

ب) اولاً محبوب‌القلوب میرزا برخوردار فراهی از نمونه‌های مشهور نثر مصنوع است و درثانی از نمونه‌های معروف نثر بینابین می‌توان به حبیب‌السیر از خواندمیر و احسن‌التواریخ از حسن‌بیگ روملو اشاره کرد.

د) نثر مصنوع در سبک هندی حلاوت و فخامت نثر فنی قرن‌های ششم و هفتم را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۲۴- گزینه ۱

(عزیز الیاسی‌پور)

«خسی در میقات» سفرنامه حج جلال آل‌احمد است و مجموعه داستان نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۹ و ۸۰)

۲۵- گزینه ۴

(هومن نمازی)

بقیه موارد به قلمرو فکری ادبیات دوران انقلاب در زمینه شعر و نثر اشاره دارند. دقت کنید که موارد مذکور در این گزینه ذیل ویژگی‌های فکری نثر معاصر پس از انقلاب نیامده‌اند، اما در بخش ویژگی‌های فکری نثر انقلاب، درباره آثار دوره معاصر به آن‌ها اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۲۶- گزینه ۱

(هومن نمازی)

با توجه به مختصات سبکی خراسانی و عراقی موارد ذکرشده در گزینه ۱ به‌درستی مربوط به هر دوره سبکی است. مفهوم بیت «الف» از مفاهیم پرکاربرد و رایج سبک عراقی است: «فراق و غم‌گرایی» و غنیمت دانستن غم حاصل از عشق.

بیت «ب» در ستایش خردورزی و دوری از جهل و مستی است.

بیت «پ» هم از ناهشیاری و بی‌خبری عالم عشق حکایت دارد و بنابراین مطابق ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

بیت «ت» قائل بودن مقام والا برای معشوقی که در دسترس نیست (معشوق متعالی و آسمانی) و نیز واژگان و اغراق بیت همگی از سبک عراقی حکایت دارند.

در بیت «ث» به این نکته اشاره دارد که قضا و قدر در زندگی تأثیری ندارد و کسب روزی نیازمند اختیار و اراده است، درحالی‌که در سبک عراقی باور به قضا و قدر از نکات کلیدی است. باور به اختیار و اراده از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۷- گزینه ۳

(فرهاد فروزان‌کیا)

بیت از سلمان ساوجی است و کاربرد نسبتاً زیاد کلمات عربی در آن و کم‌بودن واژگان فارسی اصیل در مقایسه با دیگر ابیات، زبان آن را به سبک عراقی نزدیک‌تر می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سبک خراسانی: از بهر - کاربرد «همی» به جای می [استمراری]

گزینه ۲: سبک خراسانی: کاربرد «ایدر» به معنای اینجا و اکنون [واژه کهن]

گزینه ۴: سبک خراسانی: کاربرد «مر» [پیش از مفعول]

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۶)

۲۸- گزینه ۲

(حسن اصفهانی)

متن مذکور در صورت سؤال متعلق به کلیله و دمنه اثر ابوالمعالی نصرالله منشی است. دقت کنید که «برزویه طبیب» نام بابی از کتاب کلیله و دمنه است و نه نام نویسنده آن. بنابراین تمامی گزینه‌های دیگر رد می‌شوند.

در بخش اول گزینه‌ها تمامی ویژگی‌های یادشده صحیح هستند، اما از میان آنها کاربرد سجع (بگریخت و آویخت) و بهره‌گیری از تمثیل مربوط به قلمرو ادبی و موارد مذکور در گزینه‌های ۳ و ۴ مربوط به قلمرو زبانی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ و ۸۴)

۲۹- گزینه ۳

(سیدعلیرضا امیری)

بیت، فاقد تشبیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: تشبیه‌ها: «شکرخنده» و تشبیه «لب‌های خندان معشوق به معجزه حضرت عیسی (ع)» و «رویش مانند ید بیضا است»

گزینه ۲: تشبیه: «بند زلف»

گزینه ۴: تشبیه: «ماه‌سیما»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۰- گزینه ۴

(مفسن اصفری)

لف و نشر مرتب: لف‌ها: روی و موی - نشرها: لاله و سنبل

جناس ناهمسان: روی و موی

تشبیه: تشبیه «رو به لاله» و «مو به سنبل» (تشبیه مرجح)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لف و نشر و جناس ندارد. تشبیه: «رخ چون ماه» و «دندان چون پروین» لف: «ماه» در مصراع اول / نشر: «رخ» در مصراع دوم / و بین «پروین» و «دندان» هم می‌توان رابطه لف و نشر ایجاد کرد.

گزینه «۲»: لف و نشر و جناس ندارد. تشبیه: «چون صدف»
گزینه «۳»: لف و نشر نامرتب: لف‌ها: گل و سنبل - نشرها: بناگوش و زلف
تشبیه: تشبیه «بناگوش به گل» و «زلف به سنبل» (تشبیه مرجح) - جناس ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۱- گزینه «۲»

(الهام ممدی)

د) ایهام تناسب: «شور» دو معنا دارد: ۱- شوق و هیجان (معنای مورد نظر در بیت) ۲- نوعی مزه (تناسب با تلخ و شیرین)

ج) تناقض: «خوش طالع بودن سیه‌روز»

ب) حس آمیزی: دل نازک

الف) اسلوب معادله: معنای بیت: «تهی‌دستی مفلسان سبب شهرت ایشان می‌شود، همان‌طور که نی زمانی فریادش همه‌گیر گشت که تهی از برگ شد و به بی‌نواپی رسید». مصراع دوم مصداقی برای مصراع اول است.

هـ) تمثیل: «یوسف در همه بازار دارد مشتری»

(علوم و فنون ادبی، بریع)

۳۲- گزینه «۱»

(الهام ممدی)

کنایه: «چراغ به راه باد نهادن» کنایه از «انتظار بیهوده کشیدن» / ایهام ندارد. واژه «بو» فقط به معنای «آرزو» به کار رفته است، بنابراین ایهام ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تشبیه: ناله (مشبه)، تیر (مشبه‌به) / استعاره: خندیدن سرشک
گزینه «۳»: تضاد: «روز و شب» / ایهام: «روز شمارد»: ۱- روز محسوب می‌کند. ۲- منتظر بودن

گزینه «۴»: مجاز: «سر» مجاز از «قصد و اندیشه» / اغراق: اشک به اندازه‌ای باشد که بتواند ویرانگری و نابودی به همراه داشته باشد، اغراق است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۳- گزینه «۳»

(مجتبی فرهاری)

بیت، فاقد استعاره است (دقت کنیم در این بیت استعاره نداریم و کلمات در معانی حقیقی خود به کار رفته‌اند).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نسبت دادن مقیم شدن به دل تشخیص و استعاره است.

گزینه «۲»: ۱- طبیب: استعاره از معشوق ۲- بیمار: استعاره از عاشق

گزینه «۴»: یوسف: استعاره از سخن ارزشمند و گران‌بها

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

معنای بیت: در هنگامی که قصد دشنام‌گویی به من را داری (شاعر، دل خوش به دشنام یار است!) لیخند بزن، چرا که خنده شیرینت میان سخن‌های تلخت، شگفت‌آور و غریب است.

بیت، فاقد ایهام تناسب و حسن تعلیل است، چرا که معنای دوم «شیرین» (بانوی ارمنی) با هیچ واژه‌ای در معنای قاموسی خودش تناسب ندارد و معنای دوم «شکر» (شخصیتی اهل اصفهان در داستان خسرو و شیرین) نیز تناسبی با واژه دیگری ندارد.

نکته مهم درسی:

در ایهام تناسب، معنای غیرقابل قبول باید با معنای به کار برده‌شده واژه دیگری در همان بیت تناسب بسازد. برای مثال در جمله «چای را با شکر، شیرین می‌کنم» ایهام تناسب نداریم، چرا که با وجود تناسب معنای دوم شیرین (بانوی ارمنی) و شکر (بانوی اصفهانی)، این دو کلمه معنای دیگری می‌دهند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تشبیه: «شکرخنده»

گزینه «۳»: شکرخنده‌ای که در میان دشنام‌گویی باشد، مصداق تناقض است.

گزینه «۴»: حس آمیزی: «شکرخنده»، «تلخ گفتن» و «خنده شیرین»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۵- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

تشبیه: شاعر قد معشوق را به شمشاد و سرو تشبیه کرده و از آن‌ها برتر دانسته است. (تشبیه تفضیل) / ایهام: «راستی» دارای ایهام است: ۱- به راستی، در حقیقت (به راستی چه کسی تا کنون سروی را با این ویژگی‌ها دیده است؟) ۲- در راست قامتی و بلندی (در راست قامتی چه کسی سروی را با این ویژگی‌ها دیده است؟) / کنایه: «پای خجالت در گل ماندن» کنایه از درماندگی و شرمساری / استعاره مکنیه: شرمساری شمشاد از معشوق و پای در گل ماندن او / اغراق در بلند قامتی و زیبایی معشوق / تناسب: سرو - شمشاد / معنی بیت: کسی که زیبایی و دلربایی‌اش چنان است که شمشاد، با آن قامت بلند و زیبایی‌اش، در برابر او از شرم، ناتوان و در گل فرو مانده است؛ به راستی، چه کسی تاکنون سروی را با آن ویژگی‌ها و آن اندازه دل‌فریبی و نیاز دیده است؟ / ابیات فاقد «مجاز، حسن تعلیل، استعاره مصرحه و ایهام تناسب» هستند. دقت کنید که «شمشاد و سرو» در معنای اصلی خود به کار رفته‌اند و ترکیب «پای خجالت» اضافه اقترانی است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

بیت، فاقد استعاره است و «ماه» و «سرو» در مصراع نخست در معنای حقیقی به کار رفته‌اند.

تشبیهات: «تو ماه هستی»، «سروقد»، «تو سرو هستی» و «ماه‌سیما»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تشبیهات: «دل» به گوی و «زلف» به چوگان (به صورت مضمّر و پنهان) / تحمل کردن برای گوی (استعاره)

گزینه ۲: استعاره: «جوش غم» و «بنیاد دل» / تشبیهات: «سیلاب سرشک» و «قصر بنیاد»

گزینه ۴: تشبیهات: «گنج رخسار» و «زلف چون مار»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۷- گزینه ۴

(مفهم مشهوران)

قافیه بیت «ب»، روان و سلطان و قافیه بیت «د»، بستان و خوش الحان است که می‌تواند با ماهان، هم‌قافیه شوند. / قافیه بیت ج، دعا و گدا و قافیه بیت «ه»، منتهی (منتهی) و مصطفی (مصطفی) است که می‌تواند با سرا، هم‌قافیه شوند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۸- گزینه ۳

(مفهمی فرهادی)

قافیه شدن واژه‌های «حق» و «متفق» امکان‌پذیر نیست، چون حروف «ق» و «-ق» امکان قافیه شدن را از بین برده‌اند. (اگر در قاعده ۲ یعنی مصوت + صامت (+ صامت)، مصوت کوتاه باشد و قافیه، حروف الحاقی داشته باشد این مصوت کوتاه می‌تواند متفاوت باشد و قافیه در این صورت صحیح است، ولی اگر قافیه فاقد حروف الحاقی باشد، قافیه غلط است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اگر واژه‌های قافیه در لفظ یکسان ولی در معنا متفاوت باشند قافیه درست است و جناس هم دارد و در این بیت «دیده‌ام» در پایان دو مصراع واژگان قافیه و صحیح است. (طبق قاعده ۲)

گزینه ۲: «بگری و کافری» واژه‌های قافیه و «-ر» و «-ر» حروف اصلی قافیه و «ی» الحاقی محسوب می‌شود. (اگر در قاعده ۲ یعنی مصوت + صامت (+ صامت) مصوت کوتاه باشد و قافیه، حروف الحاقی داشته باشد این مصوت کوتاه می‌تواند متفاوت باشد و قافیه در این صورت صحیح است.)

گزینه ۴: «می ستان» و «بران» در پسوند «ان» مشترک‌اند که نوع پسوند هر یک متفاوت با دیگری است و در این صورت قافیه صحیح محسوب می‌شود. (در صورتی پسوند یا پیشوند قافیه محسوب می‌شود که تکرار نشود.)

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۹- گزینه ۴

(رضا رنجهری)

در این گزینه «بیا» به صورت «بِ/یا» تقطیع می‌شود؛ (این مورد اختیار شاعری نیست) بنابراین تمامی ارکان از «U - -» تشکیل شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه ۴

(مفهمی فرهادی)

بیت این گزینه در وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و بحر «رمل مثنی سالم» سروده شده است

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن»

گزینه ۲: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»

گزینه ۳: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه ۳

(مفهمی فرهادی)

وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است که شاعر در رکن آغازین هر دو مصراع به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است / این گزینه فاقد اختیار شاعری ابدال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن بیت «فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است که در رکن آغازین هر دو مصراع، شاعر به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است و همچنین در رکن پایانی مصراع اول اختیار شاعری «ابدال» وجود دارد. یعنی شاعر به جای فعلن «UU-»، «-» فعل لن «-» آورده است.

گزینه ۲: وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است که شاعر در رکن آغازین هر دو مصراع به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است و همچنین در رکن پایانی مصراع دوم اختیار شاعری «ابدال» وجود دارد. یعنی شاعر به جای «فعلن»، «فع لن» آورده است.

گزینه ۴: وزن این گزینه «فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است که در رکن آغازین مصراع دوم شاعر به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است و همچنین در رکن پایانی مصراع دوم اختیار شاعری «ابدال» وجود دارد. یعنی شاعر به جای «فعلن»، «فع لن» آورده است.

توجه: معمولاً در چنین وزن‌هایی «ابدال» در رکن پایانی است؛ یعنی به جای «فعلن»، «فع لن» می‌آید.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه ۴

(سیدعلیرضا احمدی)

در این بیت، مصوت بلند در واژه «قاضی» به ضرورت وزن، کوتاه تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه ۳

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت گزینه ۳ «شاعر با توجه به وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» یک بار در واژه «جادو» از اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند استفاده کرده (جادو: جاذ) و هجای بعد این واژه (ی) را بلند تلفظ نموده است. همچنین در انتهای بیت همزه ابتدای واژه «انگشت» بنابر ضرورت وزنی در هنگام خوانش حذف می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بنابر وزن «مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن» مصوت کوتاه «دو» بلند تلفظ می‌شود. (مستفعِلن: دو جا م بر)

گزینه ۲: بنابر ضرورت زبانی، در صورتی که مصوت بلند «ای» در ابتدا یا میان واژه، قبل از مصوت بلند «ا» بیاید، کوتاه محسوب می‌شود. (بیا: ب یا / سیاه: س یا ه)

گزینه ۴: با توجه به وزن «مفاعِلن فعلاَتین مفاعِلن فعِلن» در «کهن آشیان» حذف همزه نداریم.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه ۴

(سیدعلیرضا امیری)

وزن بیت: فعلاَتین فعلاَتین فعلاَتین فعِلن / بیت، فاقد اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» است.

اختیارات شاعری بیت: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در هر دو مصراع / بلندبودن هجای پایانی: در مصراع اول / ابدال: در رکن سوم و چهارم مصراع اول و رکن چهارم مصراع دوم / حذف همزه: «خاک است» = «خاکست» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ه» در «خوابگاه آخر»، به عنوان هجای بلند در نظر گرفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۳

(رضا رنبری)

در رباعی اختیار قلب مشاهده می‌شود:

چش	مَم	کِ	بَ	رَان	سَر	و
-	-	U	U	-	-	U
مفعول			مفاعیل			

قَ	با	پو	شَف	تَد
U	-	-	-	-
مفاعیل			فع	

دل	زا	تَ	شِ	او	چُ	دی
-	-	U	U	-	U	-
مفعول			مفاعِلن			

گ	دَر	جو	شَف	تَد
U	-	-	-	-
مفاعیل			فع	

بَر	خاک	نَ	هَد	مَه	بَ
-	-	U	-	-	U
مفعول			مفاعیل		

ر	او	پی	شا	نی
U	-	-	-	-
مفاعیلن			فع	

زُل	فِ	خ	شِ	او	چُ	بر
-	-	U	U	-	U	-
مفعول			مفاعِلن			

بَ	نا	گو	شَف	تَد
U	-	-	-	-
مفاعیل			فع	

در هر چهار مصراع، اختیار ابدال وجود دارد. / در رکن دوم مصراع دوم و چهارم اختیار قلب مشاهده می‌شود. / هجای دوم در مصراع چهارم، بنابر اختیارات زبانی بلند تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ابیات در وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل یا مستفعِل مستفعِل مستفعِل فع» سروده شده‌اند و هجاها قابلیت دسته‌بندی دوگانه را دارند.

گزینه ۲: حروف قافیه: قباپوش، جوش و بناگوش / حروف اصلی: وش / حرف روی: ش / الگوی حروف اصلی: مصوت بلند + صامت / قاعده قافیه: ۲ / بررسی آرایه‌ها: کنایه: «پیشانی بر خاک نهادن» کنایه از بندگی، اطاعت و خاکساری / «چشم بر کسی افتادن»: کنایه از توجه و مشاهده کردن / تشبیه: دل (مشبه) چو (ادات) دیگ (مشبه‌به) در جوش افتاد (وجه‌شبهه) / تشبیه معشوق (مشبه) به ماه (مشبه‌به) و برتری دادن بر آن (در بیت دوم) / «سرو قباپوش» استعاره مصرحه از معشوق / «آتش» استعاره مصرحه از عشق / استعاره مکنیه: پیشانی داشتن ماه و برخاک نهادن آن در مقابل معشوق

گزینه ۴: معنای بیت: معشوق هیچ اهمیتی به بی‌تابی و رنج عاشق نمی‌دهد؛ همان‌طور که آسمان یا روزگار از لرزش و آشوب زمین ناراحت یا متأثر نمی‌شود. (مفهوم: بی‌توجهی معشوق نسبت به عاشق) / مفهوم رباعی: بیان شدت عشق و بی‌تابی عاشق با دیدن معشوق (نگاه عاشقانه و بی‌قرار)

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳

(مفسر اصغری)

مفهوم بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط مشترکاً بیانگر لطف و بخشایش بی‌شمار خداوند با وجود گناهان آدمی است.

اما بیت گزینه ۳ در نکوهش شخصی بیان شده که بعد از بخشش دشمن، گناه او را دوباره به او یادآوری می‌کند و آن را به رخ می‌کشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

دانش و آگاهی ← گستره جهان اجتماعی

تقسیم کار سنی و جنسی ← جوامع مکانیکی

علاقه به سرودن شعر خاص ← پدیده اجتماعی ذهنی و خرد

شیوه‌های یاددهی و یادگیری و نگرش به عالم و آدم ← مصادیق فرهنگ

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۳، ۲۷، ۲۸ و ۳۸)

۵۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- فارسی دری از دیرباز به عنوان زبان سیاسی دربار ایران، زبان رسمی مشترک اقوام مختلفی بود که در سرزمین پهناور ایران زندگی می‌کردند. این زبان به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید و در مناطق مختلف جهان اسلام از هندوستان و تبت، تا آسیای صغیر و شبه جزیره بالکان گسترش یافت.

- انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م روسیه، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۹ و ۱۰۴)

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان مدرن، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۶)

۵۳- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

منورالفرکان غربگرا بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غرب می‌دانستند.

نخستین بیدارگران اسلامی کسانی بودند که به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند و بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند.

روشنفکران چپ (نسل دوم روشنفکران) حرکت‌های اجتماعی‌شان در چارچوب اندیشه‌های مارکسیستی، ناسیونالیستی و سوسیالیستی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان مدرن، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۳)

۵۴- گزینه «۱»

(رانیا امیری)

دولت- ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی اقتصادی جدید بودند که با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

- مارکس رویکردی سکولار نسبت به عالم داشت.

- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

- سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی در جوامع غربی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۳۳)

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی ۶۷ و ۸۱)

۴۷- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

بیت صورت سؤال در توصیف شراب و کامرانی و پیروزی حاصل از آن است، اما در بیت گزینه «۴» شاعر اشاره به پرهیز از شراب دارد و آن را نکوهش می‌کند چنانچه گفته است ای کاش ریشه درخت آن خشک شود!

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۴۸- گزینه «۲»

(مهمد هاشمی)

در این گزینه، یکی از عملکردهای باد صبا، یعنی رویاندن گیاهان و زنده کردن طبیعت دیده می‌شود، اما در بیت صورت سؤال، به این عملکرد اشاره نشده است.

توجه: در بیت صورت سؤال باد صبا در مقام پیک و قاصدی است که پیام و بوی خوش دوست را با خود می‌آورد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: باد صبا، پیک و قاصد است.

گزینه «۳»: باد صبا، خوشبوست و بوی خوش یار را با خود می‌آورد.

گزینه «۴»: باد صبا، خوشبوست و از سمت معشوق می‌آید.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۶)

۴۹- گزینه «۲»

(کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: بیان ناتوانی عقل در هدایت آدمی

مفهوم بیت گزینه «۲»: نکوهش پیروی از نفس و زشت دانستن غلبه هوای نفس بر عقل و خرد

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۱)

۵۰- گزینه «۴»

(مسن اصحابی)

«گدایی» مانند بسیاری از مفاهیم دیگر در نظام اعتقادی حافظ در دو قطب مثبت و منفی دیده می‌شود؛ در این بیت مفهوم «گدایی» که حافظ حاضر به معاوضه آن با سلطنت نیست همان مفهوم عاشقی و طی طریق عشق است که عاشق را به مقام آفتاب می‌رساند و به او تعالی می‌بخشد. در بیت گزینه «۴» هم روی نهادن بر آستان معشوق سبب رسیدن عاشق به مقام خورشید است و دقیقاً همین مفهوم را بیان می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حافظ می‌گوید ما خود گنجی عظیم داریم، اما نزد پادشاه دست گدایی دراز کرده‌ایم.

گزینه «۲»: اینکه گدا از پادشاه درخواست کمک کند عجیب نیست، بلکه گدایی پادشاه از گدا عجیب است.

گزینه «۳»: زیبایی در برابر ماست، اما همچنان اشتیاق داریم، چنان‌که گدا حتی اگر تمام دنیا را تصاحب کند باز هم طبع گدایی خود را رها نمی‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۵۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست - درست

گزینه «۲»: در دورهٔ رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت. - درست - هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

گزینه «۳»: درست - جهان اجتماعی با آگاهی و ارادهٔ افراد انسانی پدید می‌آید اما پس از تحقق یافتن پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و ارادهٔ تک‌تک افراد نیست. - درست

گزینه «۴»: درست - جهان اجتماعی با آگاهی و ارادهٔ افراد انسانی پدید می‌آید اما پس از تحقق یافتن پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و ارادهٔ تک‌تک افراد نیست. - در دورهٔ رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۴۸)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۶، ۴۹، ۵۱ و ۵۲)

۵۶- گزینه «۳»

(فاطمه رضاییان)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - نادرست (مربوط به از خودبیگانگی تاریخی است).

گزینه «۳»: نادرست (جهان اجتماعی خودباخته نمی‌تواند فرهنگ گذشتهٔ خود را تداوم بخشد یا گسترش دهد). - درست

گزینه «۴»: نادرست (جهان اجتماعی خودباخته عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گیرد). - نادرست (مربوط به از خودبیگانگی تاریخی است).

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۱)

۵۷- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) در رویکرد عدالت اجتماعی، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطهٔ شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همهٔ افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

ب) طرفداران قشربندی اجتماعی (رویکرد لیبرالی) چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجهٔ تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند.

ج) از نظر مخالفان قشربندی اجتماعی (رویکرد کمونیستی)، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.

د) در رویکرد کمونیستی، نقطهٔ شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل اینکه انگیزهٔ رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

ه) جامعه شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی (رویکرد لیبرالی) معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همهٔ زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۶)

۵۸- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

الف) با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

ب) برخی اندیشمندان، بحران‌های محیط زیست را ناشی از رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند.

ج) کشورهای غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

د) نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان به وجود آمد اما مهم‌ترین آن‌ها در فاصلهٔ بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۷، ۵۹، ۹۲ و ۹۵)

۵۹- گزینه «۲»

(مریم فسروی رهنوی)

- موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نادرست می‌باشند؛ به‌ترتیب به عقل تفسیری، عقل ابزاری (تجربی) و عقل انتقادی اشاره دارد.

- مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعهٔ ایران موجب شد که بر اساس این دو نظریهٔ فقهی انقلاب اسلامی در یک قرن در جامعهٔ ایران شکل بگیرد.

- مدینهٔ فاسقه جامعه‌ای است که در اثر انحراف عملی از مدینهٔ فاضله به‌وجود می‌آید. در مدینهٔ فاسقه با آنکه مردم علوم و حیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آنها بهره نمی‌گیرند، یعنی با آنکه مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند بر اساس آن عمل نمی‌کنند.

- امام‌خمینی (ره) در پایان قرن بیستم معتقد بود مجلس شورای اسلامی با مشارکت نمایندگان مردم موظف است شرط اول جامعهٔ مطلوب شیعه را محقق کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۸، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۸ و ۱۰۹)

۶۰- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

آدمی از همان ابتدای تولد، صداها را می‌شنود. کم‌کم چشم باز می‌کند، اطراف خود را می‌بیند و به مرور اشیا و افراد را از هم تشخیص می‌دهد. بعد از مدتی با کلمات آشنا می‌شود، سخن می‌گوید و با سخن گفتن، روند آگاه شدن او از جهان اطرافش سرعتی شگرف می‌یابد.

۶۳- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

بررسی موارد نادرست:

الف) فاجعه هیروشیما و ناکازاکی و اثر پاول کله به ترتیب به سقوط ارزش‌ها و افول معانی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اشاره دارد.

ب) وجود نظریات متفاوت، نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آنهاست.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۳۸، ۳۹، ۴۶ و ۴۷)

۶۴- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد:

- از دیدگاه وی کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. طبیعت حکم به رفتن آنها می‌دهد و آن را اجرا می‌کند: مالتوس

- دیگر دولت-ملت‌ها بازیگران اصلی روابط بین‌الملل نیستند و درگیری بین تمدن‌های بزرگ به وقوع خواهد پیوست: ساموئل هانتینگتون

- جامعه‌شناسی بود که برای تحقیق درباره بیمارستان روانی، از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت: گافمن

- با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامونی خود از «عصبیت» به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند: ابن خلدون

- زمانی که فرد بر اساس فضیلت حکومت می‌کند، از آن به عنوان «مونارشی» یاد می‌شود: ارسطو

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ و ۸۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱ و ۱۰۰)

۶۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت اول - دی‌ماه)

جامعه‌شناسی تفسیری: سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند و نمی‌تواند برای مقایسه آن‌ها با یکدیگر و تشخیص درست از غلط یا خوب از بد، ملاک و معیاری به دست آورد.

جامعه‌شناسی تبیینی: با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً موضوعات مادی و محسوس را مطالعه می‌کند، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند و ناگزیر با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آن‌ها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.

جامعه‌شناسی انتقادی: جامعه‌شناسان انتقادی، یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه سیاست و قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۵)

تا قبل از اینکه بتواند سخن بگوید، از راه حس می‌فهمید؛ اما وقتی زبان می‌گشاید، راه جدیدی برای ارتباط با جهان و فهم آن، پیش رویش باز می‌شود. از آن پس به دریافت‌های حسی خویش بسنده نمی‌کند و برای شناخت جهان اطراف خود، از دانسته دیگران نیز بهره می‌گیرد. پرسش و پاسخ از دیگران، باز هم راه جدیدی برای فهم جهان هستی به روی او می‌گشاید. راهی که در میان موجودات فقط برای آدمی گشوده شده است. انسان با تفکر و تعقل از دیده‌ها، شنیده‌ها و خوانده‌هایش فراتر می‌رود، فضای پدیده‌های اطراف خود را درک می‌کند و به آگاهی گسترده‌تری از عالم و آدم می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۲)

۶۱- گزینه «۴»

(رانیا امیری)

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود.

- کل گزینه‌ها راجع استبداد استعماری درست است.

- روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد. این علم، توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد و صرفاً به صورت دانش ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.

- قدرت، وجه محسوس و عینی سیاست و بعد ضمانت اجرای قانون است.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۳۸ و ۴۲)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۶۲- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ارشد ۱۴۰۴ - نوبت اول)

- بحران موشکی کوبا، جهان را تا آستانه جنگ جهانی سوم پیش برد.

- تأسیس رستوران‌های زنجیره‌ای مک دونالد در کشورهای مختلفی نظیر هند بیانگر فرایند جهانی‌شدن است.

- فراماسونرها تلاش می‌کردند تاریخچه حرکت خود را به تلاش‌های حضرت سلیمان برای ایجاد جامعه جهانی نسبت دهند.

- انقلاب صنعتی مجموع نوآوری‌های فنی و اقتصادی بود که در اواسط قرن هجدهم برای اولین بار در انگلستان پدید آمد. ماشینی شدن صنعت نساجی، پیشرفت‌های فنی و توسعه صنعت، مهار نیروی بخار، استقرار نظام کارخانه‌ای و چهره جامعه انگلستان را از یک جامعه کشاورزی به یک جامعه صنعتی دگرگون کرد و سپس کشورهای دیگر اروپا و امریکای شمالی را تحت تأثیر قرار داد.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱، ۵۹، ۶۸ و ۸۵)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(ها تا امیرزاده)

- در شناخت عقلی با کمک استدلال‌های منطقی و روش‌های فلسفی به حقیقت چیزی پی برده می‌شود.
- فرضیه، پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده از طرف پژوهشگران است. برای تأیید یا رد یک فرضیه باید آن را با یافته‌های مقبول در علم تجربی سنجید.
- پس از کشف چندین قانون علمی و ادغام این قوانین با یکدیگر، نظریه علمی شکل می‌گیرد.
- یکی از مفاهیم مورد نظر روش علمی «متغیر» است و ارتباط بین متغیرها با آزمایش‌های تجربی بررسی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ و ۱۸ و ۱۹)

۶۷- گزینه «۳»

(ممبر رضا توکلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سبک پژوهش این شخص به مصاحبه ربطی ندارد و بیشترین همخوانی را با مشاهده دارد.
گزینه «۲»: شناخت عالی و حافظه هم مربوط به این مورد نیستند و وی ادراک را می‌سنجد که مربوط به شناخت پایه است.
گزینه «۳»: وی نوع پردازش انسان را می‌سنجد.
گزینه «۴»: روش علم اعصاب به این مورد ارتباطی ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۲، ۲۷ و ۲۸)

۶۸- گزینه «۲»

(عادل علیرضایی مقدم)

تنها عبارت دوم درست است. بسیاری از کودکان در سنین اولیه کودکی در کنار یکدیگر بازی می‌کنند، ولی هر کودک به بازی انفرادی خود می‌پردازد (بازی موازی). بازی همین کودکان در سنین بالاتر قاعده‌مند می‌شود و مشترکاً بازی می‌کنند (بازی گروهی). این تغییر، بیانگر رشد اجتماعی آن‌هاست.

تشریح عبارت‌های نادرست:

- کودکان بین ۱۱ تا ۱۴ ماهگی می‌توانند به طور مستقل و بدون کمک دیگران بایستند و بین ۵ تا ۸ ماهگی می‌توانند به طور مستقل بنشینند.
- وزن کودک در پایان یک سالگی سه برابر و در شش ماهگی دو برابر وزنش در هنگام تولد است.

- هیجانات مرکب، مانند احساس پشیمانی، سیاسی‌گزاری و ترحم بروز پیچیده‌تری دارند و با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابند. محبت یک هیجان ساده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶، ۴۷، ۴۹ و ۵۰)

۶۹- گزینه «۱»

(ممبر رضا توکلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگه داشته می‌شود.
گزینه «۲»: ویژگی‌های جنسی اولیه بر تولید مثل اثرگذارند.
گزینه «۳»: آرمان‌گرایی موضوعی جدا از تصمیم‌گیری است. در آرمان‌گرایی باید به نوجوان کمک کرد که بدی و خوبی را با هم ببیند.
گزینه «۴»: ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه، جزء هویت روانی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶ و ۵۹)

۷۰- گزینه «۲»

بررسی عبارت‌ها:

(ممبر میببی)

عبارت اول: محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده‌های حسی مثل چشم، گوش و... به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود. این دقیقاً همان مجازاتی است که قاضی برای مجرم در نظر گرفته است.

عبارت دوم: یکی از منابع توجه، حواس ما است که به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک می‌شود. در این گزینه حس بینایی افراد، توسط درخشش ناگهانی تحریک شده است.

عبارت سوم: یکنواختی و ثبات نسبی در موضوع مورد توجه باعث عادت کردن به آن و خواب‌آلودگی می‌شود.

عبارت چهارم: معنی شعر: «دیگران همچون چمن هستند و تو چون گل هستی، به همین دلیل است که جلب نظر می‌کنی». در جست‌وجو به دنبال یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی هستیم. در این موقعیت چمن نقش بافت مکانی و گل نقش محرک مکانی را دارد که به دلیل «منحصر به فرد بودن» مورد توجه قرار گرفته است.

عبارت پنجم: خطای ادراکی وقتی رخ می‌دهد که هم احساس وجود دارد و هم ادراک، ولی این دو بر یکدیگر منطبق نیستند. به همین دلیل گفته می‌شود که در ادراک خود خطا کرده‌ایم و اصطلاحاً دچار خطای ادراکی شده‌ایم. توهم به معنی ادراک بدون احساس است. همانند موقعیتی که در عبارت پنجم بیان شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۹، ۷۴، ۷۶ و ۷۹ و ۸۲)

۷۱- گزینه «۳»

(حسین سهرابی)

گزینه‌های «۱» و «۲» درباره حافظه کاری است، گزینه «۴» نیز دقیقاً برعکس گفته شده است، زیرا ظرفیت در حافظه حسی و بلندمدت نامحدود است اما در حافظه کوتاه‌مدت ۵ تا ۹ ماده است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۷۲- گزینه «۳»

(ممبر رضا توکلی)

چیدن برنامه‌هایی منظم برای مرور، در واقع بر اساس منحنی فراموشی اینیگهوس بوده و برای غلبه بر اثر گذشت زمان طراحی شده است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۷۳- گزینه «۲»

(ممبر میببی)

- عبارت اول نادرست است؛ تفکر کاملاً آگاهانه است. بنابراین به کارگیری اصطلاح «تفکر بدون آگاهی» و یا اصطلاح «تفکر ناخودآگاه» درست نیست.
- عبارت دوم درست است؛ اگر در دنیای پیرامون ما مجهولاتی وجود نمی‌داشت، علم رشد نمی‌کرد. در کشورهای زلزله‌خیز، محکم‌ترین بناها ساخته می‌شود؛ زیرا دانش زمین‌شناسی و زلزله‌شناسی در آن‌ها رشد خوبی داشته است. مثال‌های فوق نشان می‌دهد انسان‌ها می‌کوشند با استفاده از روش‌های درست، آن مسائل را حل کنند؛ در نتیجه، مسئله به جای تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود.

- عبارت سوم نادرست است؛ عبارت ذکر شده اصلاً مسئله نیست، بلکه یک فرضیه است. مسئله باید جمله‌سؤالی باشد.

- عبارت چهارم درست است؛ تصور مبهم از یک مسئله، به راه‌حل‌های منطقی و درست منجر نمی‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۸ و ۱۱۹)

۷۴- گزینه «۱»

(مسیر سهرابی)

تشریح عبارت‌ها:

در «الف» و «ج» تعمیم مهارت از موقعیت پیشین به موقعیت فعلی به تأثیر یادگیری گذشته بر حل مسئله فعلی یعنی به انتقال اشاره دارد.

ب) در این عبارت فرد مدت مشخصی مسئله را رها می‌کند تا عواملی که مانع حل مسئله می‌شوند فراموش شوند تا دوباره برای حل آن اقدام کند که مربوط به اثر نهفتگی است.

د) مسئله ۹ نقطه یکی از بهترین مثال‌ها برای توضیح عامل نوع نگاه به مسئله است که در آن سعی می‌شود برای حل مسئله از زاویه جدیدی به آن نگاه کنیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۷۵- گزینه «۱»

(مهمر میببی)

عبارت اول: یکی از هدف‌های روان‌شناسی سلامت، پیشگیری و درمان بیماری‌ها است. علاوه بر این، حفظ سلامتی و ارتقای آن هم مدنظر است؛ یعنی اینکه فرد در هر نقطه‌ای از پیوستار قرار داشته باشد، نه تنها باید بتواند جایگاه خود را حفظ کند، بلکه باید تلاش کند به نقطه بالاتر، که به سلامت کامل نزدیک‌تر است، برسد (هیچ گزینه‌ای رد نمی‌شود).

عبارت دوم: برخی از مسائل روانی در ایجاد انواع بیماری‌های جسمانی مؤثر هستند؛ مثلاً در این مورد اضطراب باعث لرزش دست شده است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

عبارت سوم: متخصصان تغذیه بر اهمیت مصرف مواد فیبردار و میوه‌ها تأکید می‌کنند (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

عبارت چهارم: یکی از عوامل سبک زندگی سالم، فعالیت بدنی و انواع ورزش‌هاست. پیاده‌روی، کوهپیمایی، شنا و دویدن آهسته که به مصرف اکسیژن احتیاج دارند، نمونه‌هایی از ورزش‌های مناسب است. ورزش، علاوه بر ایجاد لذت و شادابی، موجب حفظ و ارتقای سلامتی و پیشگیری و کنترل بیماری‌ها می‌شود. همچنین، ورزش و تحرک زیاد می‌تواند سوخت‌وساز بدن را تنظیم کرده و به کنترل وزن و تناسب اندام کمک کند. ورزش اثرات پرخوری بر وزن و سلامتی را کنترل می‌کند و موجب تناسب اندام می‌شود (هیچ گزینه‌ای رد نمی‌شود).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۳ و ۱۹۵)

۷۶- گزینه «۲»

(مهمر عرفان فرهادی)

تشریح عبارات نادرست:

عبارت «ریش در دست دیگران داشتن» مثالی از سبک تصمیم‌گیری وابسته است.

بسیاری از تصمیم‌گیری‌های مهم، علاوه بر دانش لازم، به اعتماد به نفس قوی نیاز دارند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۶، ۱۴۸ و ۱۴۹)

۷۷- گزینه «۳»

(عارله علیرضایی مقدم)

منبع انگیزشی بیرونی در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد (کسب ثواب و ترس از عقاب). در حالی که در انگیزش درونی، منبع لذت در خود تکلیف است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو نفر صرفاً از نظر شدت انگیزه، یکسان هستند.

گزینه «۲»: ماندگاری رفتار در انگیزه درونی بیشتر است، اما در اینجا منبع انگیزشی هر دو نفر بیرونی است.

گزینه «۴»: در انگیزه درونی، منبع کار برای فرد جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۴)

۷۸- گزینه «۴»

(مهمر عرفان فرهادی)

پیامد نیافتن هیچ رابطه‌ای بین عمل و نتیجه، باعث بروز درماندگی آموخته شده می‌شود.

اهداف بالاتر با اهداف دست نیافتنی متفاوت است. نکته قابل توجه در انتخاب اهداف این است که برای رسیدن به اهداف بالاتر باید آن را به اهداف کوچکتر و قابل وصول تقسیم کنیم؛ به گونه‌ای که قدم به قدم و آرام آرام به اهداف مورد نظر برسیم. اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست‌نیافتنی انتخاب کنیم؛ هرگز نمی‌توانیم به آن‌ها دست یابیم و از تلاش باز می‌مانیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸ تا ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۵، ۱۷۷ و ۱۷۹)

۷۹- گزینه «۴»

(مهمر میببی)

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول درست است؛ فشار روانی، احساس نیاز برای سازگاری مجدد با شرایط جدید زندگی است. مواردی مانند بیماری، مرگ یکی از عزیزان، فشار کار سنگین و قبولی یا شکست در کنکور، یک ویژگی مشترک دارند و آن ایجاد تغییر در زندگی است.

عبارت دوم نادرست است؛ ریزش مو مربوط به علائم جسمانی فشار روانی است.

عبارت سوم نادرست است؛ هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت فشار روانی، فرد ابتدا براساس برداشت اولیه خود، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد: آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟

عبارت چهارم نادرست است؛ فردی که به دنبال کار نیست و منتظر است از شرکت‌های بزرگ با او تماس بگیرند و او را دعوت به همکاری کنند، از روش مقابله‌ای «در انتظار معجزه بودن» استفاده می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵، ۱۹۷، ۱۹۸ و ۲۰۲)

۸۰- گزینه «۱»

(مهمر میببی)

حضرت علی (ع) در حکمت ۲۷۴ نهج‌البلاغه شرط تصمیم‌گیری را رسیدن به یقین می‌داند.

یکی از ملاک‌های تقسیم‌بندی تصمیم‌گیری تعداد اولویت‌ها است، نه تعداد راه‌حل‌ها.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۰)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۲»

(مرتضى كاظم شيرورى)

«قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ»: بگو ای کافران (رد گزینه «۳») / «لَا أَعْبُدُ»: نمی پرستم (رد گزینه های «۱ و ۳») / «ما تعبدون»: آنچه را که شما می پرستید (رد سایر گزینه ها) / «و لا أنتم عابدون»: و شما پرستش کننده نیستید، و شما نمی پرستید / «ما أعبُدُ»: آنچه را که می پرستم (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۱»

(ولى برهوى - ابهر)

«كان ... ينظر»: می نگریست، نگاه می کرد / «ولدُ الفلاح الصغير»: فرزند خردسال کشاورز («الصغير» صفت برای «ولد» است.) (رد گزینه «۲») / «إلى الغيم الذى»: به ابری که / «ينزل»: فرو می فرستاد، نازل می کرد (فعل متعدی و معلوم است و «مطر» مفعول آن و منصوب است.) (رد گزینه های «۲ و ۳») / «مطره»: بارانش / «حتى يصير»: تا گرداند، تا کند (رد گزینه «۴») / «خضرة»: سرسبز / «اغبارها الشديد»: غبار آلودگی شدیدش، تیره رنگی شدیدش (رد گزینه «۲») («الشديد» صفت است و باید به صورت صفت ترجمه شود.)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۲»

(مرتضى كاظم شيرورى)

«لن أستشير»: مشورت نخواهم کرد (رد گزینه «۱») / «كذاباً»: بسیار دروغگویی (اسم مبالغه و نکره است.) (رد گزینه های «۱ و ۴») / «يقرب»: نزدیک می سازد (رد گزینه «۴») / «علیّ»: بر من / «البعيد»: دور را (رد گزینه «۴») / «أفتش عن»: دنبال ... می گردم / «صادق»: راستگویی، یک راستگویی (رد گزینه «۳») / «يفي بعهده»: به عهد خود وفا کند

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۴»

(محمدرضا قانرازمینی - اصفهان)

«أعرف»: می شناسم (رد گزینه «۳») / «عالمًا»: یک دانشمند، دانشمندی / «ينتفع الناس»: مردم بهره می برند، مردم سود می برند (رد سایر گزینه ها) / «ينطق»: بر زبان می آورد / «الكلمات»: واژگان، کلمات / «وفقاً»: بر اساس / «عقول»: خردها، عقل ها (رد گزینه «۲») / «الذين»: کسانی که (رد گزینه «۲») / «يستعمون»: گوش فرا می دهند (رد سایر گزینه ها)

نکات مهم درسی:

(۱) به تفاوت معنایی افعال ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید دقت کنید:

«نفع: سود رساند»، «انتفع: سود بُرد»

(۲) هرگاه اسمی ابتدا به صورت نکره بیاید و همان اسم، دوباره همراه با «ال» تکرار شود، می توان «ال» را به صورت «این» یا «آن» ترجمه کرد.

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۱»

(سید محمد علی مرتضوی)

«ما من أم»: هیچ مادری نیست (رد گزینه های «۲ و ۴») / «قد ريت أولادها»: فرزندان خود را تربیت کرده است (رد گزینه «۳») / «تربية صالحة»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) به شایستگی / «إلّا»: مگر، به جز (رد گزینه های «۲ و ۴») / «قد ضحت»: فدا کرده است (رد گزینه «۳») / «راحتها و شباهها»: آسایش و جوانیش (رد گزینه «۴») / «علينا أن نذيقها»: ما باید به او بچشانیم (رد سایر گزینه ها) / «حلاوة الحياة»: شیرینی زندگی (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۳»

(محمدرضا سوری - نهاوند)

«يَكادُ»: نزدیک است چیزی نمانده است

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «تسمي»: نامیده می شود (فعل مضارع مجهول است.)

گزینه «۲»: «الصيفيّة»: تابستانی («الصيفيّة» صفت و دارای «ی» نسبت است.)

گزینه «۴»: «أخذت ... تحكى»: شروع به حکایت کرد («أخذ + فعل مضارع»:

شروع به ... کرد)

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۲»

(محمدرضا قانرازمینی - اصفهان)

در گزینه «۲»، «جَهْلًا» جمع مکسر به معنای «نادان هایی» است و نباید به صورت مفرد (نادانی) ترجمه شود.

نکات مهم درسی:

هرگاه فعل درون جمله حالیه، مضارع باشد و قبل از جمله حالیه، یک فعل ماضی آمده باشد، فعلی جمله حالیه به صورت ماضی استمراری ترجمه می شود.

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۲»

(اسماعیل علی پور)

«کشاورز»: الفلاح، المزارع / «قطعاً»: مفعول مطلق تأکیدی ← مراقبة (رد سایر گزینه ها) / «جوجه ها»: الأفراخ، الفراخ / «مزرعه»: الحقل، المزرعة (رد گزینه ۱) / «پراکنده نشوند»: لا تنفض، لا تتفرق (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۸۹- گزینه «۳»

(مهمدرضا سوری - نهانر)

آیه مبارکه می‌فرماید: تا بر آنچه از دست شما رفته است، اندوهگین نشوید. اما بیت فارسی مفهوم متفاوتی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم آیه این است که هرچه آدمی نیکی کند، آثارش به او بر می‌گردد، پس بیت با آیه انطباق دارد.

گزینه «۲»: مفهوم آیه این است که هر عمل بدی که انسان انجام دهد، نتیجه و پیامدش به خود او باز خواهد گشت، پس بیت با آیه انطباق دارد.

گزینه «۴»: مفهوم آیه و شعر فارسی این است که نتیجه و ثمره کارهای خیر را حتماً خواهیم دید.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

سعدی شیرازی شاعر و عارف پارسی است، نوشته‌هایش به‌وسیلهٔ اسلوب استوار و روشنشان و ارزش‌های والای اخلاقی متمایز می‌شود. او به فارسی و عربی شعر سروده است. مهم‌ترین آثارش گلستان سعدی و بوستان است. به دلیل تأثیرپذیری زیاد سعدی از زبان عربی بود که برخی از منتقدان ادبی او را یکی از برجسته‌ترین تأثیرگذاران در شعر عربی به شمار می‌آورند، به‌خاطر نظام موسیقایی جدیدی که اشعارش از طریق اقتباس از نظم عروضی فارسی، به شعر عربی وارد کرده است.

گلستان - که معنایش باغ است - مجموعه‌ای از حکایت‌ها و پند و اندرزهاست که در آن شیرازی آنچه را که بین شعر و نثر و بین فارسی و عربی است، در هم می‌آمیزد، و او آن را در سال ۶۵۶ هجری کامل کرد و به حاکم شیراز سعد بن زنگی اهدا نمود و این کتاب مهم‌ترین آثار شیرازی به شمار می‌آید. شاید معروف‌ترین سروده‌هایی که در گلستان آمده، همان است که به «بنی آدم» شناخته می‌شود.

۹۰- گزینه «۴»

(مهمدرعی کاظمی نصرآبادی)

«سعدی به شدت تحت تأثیر زبان عربی بود، به همین دلیل، شعر عربی در اشعار او یافت می‌شود!» طبق متن صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سعدی کتاب گلستان را در سال ششصد و شصت و پنج کامل کرد.» که طبق متن در سال «ششصد و پنجاه و شش» کامل کرده است.

گزینه «۲»: «شعرهای او به زبان عربی، بیشتر از شعرهایش به زبان فارسی است.» که صحیح نیست.

گزینه «۳»: «نوشته‌های او به خاطر نظام موسیقایی جدید به زبان‌های گوناگون در دنیا ترجمه شد.» که صحیح نیست.

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۲»

(مهمدرعی کاظمی نصرآبادی)

صورت سؤال گفته: «سعدی یکی از شخصیت‌های برجسته در زمینهٔ شعر عربی قدیم گردیده است، زیرا او ...» که عبارت «اسلوب جدیدی را در شعر عربی وارد کرده است» پاسخ درست می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمهٔ عبارت: به شعر عربی اهتمام بسیاری می‌ورزید!

گزینه «۳»: ترجمهٔ عبارت: بسیار به سرودن اشعار به زبان عربی پرداخت!

گزینه «۴»: ترجمهٔ عبارت: ارتباطی بین شعر عربی و فارسی برقرار کرده بود! (درک مطلب)

۹۲- گزینه «۳»

(مهمدرعی کاظمی نصرآبادی)

صورت سؤال، پرسشی را خواسته که جوابش در متن مطرح نشده است که جواب گزینه «۳»: «سعدی در کدام شهر متولد شد و وفات یافت؟» در متن موجود نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه: مهم‌ترین کتاب سعدی چیست؟

گزینه «۲»: ترجمه: در کدام سال سعدی کتاب گلستان را نوشت؟

گزینه «۴»: ترجمه: گلستان سعدی در جهان به چه چیزی شهرت دارد؟

(درک مطلب)

۹۳- گزینه «۱»

(سید مهمدرعی مرتضوی)

«تمیّز» فعل ماضی از باب تفعّل است.

(تقلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه «۲»

(سید مهمدرعی مرتضوی)

«منصوب» نادرست است؛ «الأدبیین» صفت برای «النقاد» است، از آنجایی که «النقاد» مضاف‌الیه و مجرور است، بنابراین صفت آن هم اعراب مجرور دارد.

(تقلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه «۳»

(عمار تابیش)

«مؤدّبون» درست است، چون اسم مفعول است (ادب‌شده، با ادب).

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه «۴»

(سید مهمدرعی مرتضوی)

در گزینه «۴»، فعل «لا یُحِبّان» به «بنت» برمی‌گردد، بنابراین باید به صیغه مفرد مؤنث غایب بیاید: لا تُحِبّ

ترجمهٔ عبارت: مهم است که والدین، به دخترشان انتخاب‌هایی را تحمیل نکنند که دوستشان ندارد زیرا مجبور کردن او، گاهی به عواقب وخیمی منجر می‌شود!

(قواعد فعل)

تاریخ

۱۰۱- گزینه ۱»

(تابان میقلی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) مراحل تشکیل تمدن در همه تمدن‌های آغازین (بین‌النهرین، مصر، چین و هند) در نتیجه تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی شکل گرفته است. متن کتاب نیز بر این مورد تأکید می‌کند: «در چین نیز مانند دیگر جاها، با تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی، منجر به افزایش جمعیت و زمینه‌ساز پیدایش نخستین شهرها شد.»

ب) چین نیز مانند سومر و مصر در آغاز شامل چند دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن جنگاورانی حکومت می‌کردند. در یونان دولت - شهرها توسط گروهی از اشراف اداره می‌شد.

ج) تمدن‌های سند، ایران، بین‌النهرین و مصر، همگی متکی بر کشاورزی بودند. در یونان و روم اما معیشت با دریانوردی و تجارت ارتباط تنگاتنگی داشت.

د) چندرا گوپتا، سلسله موریایا را بنیان گذاشت که در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید.

(تاریخ (۱)، همان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۴۳، ۴۵ تا ۴۷ و ۵۴)

۱۰۲- گزینه ۴»

(مفهر ابوالحسنی)

مورد «الف» مربوط به کورش بزرگ است، مورد «ب» مربوط به کمبوجیه (فرزند کوروش) است، مورد «د» مربوط به داریوش اول است و مورد «ج» مربوط به خشایار (فرزند داریوش اول) می‌باشد.

(تاریخ (۱)، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۱۰۳- گزینه ۱»

(علیرضا پدرام)

مبتنی بر متن کتاب درسی تاریخ (۱)، توضیحات ذکرشده، به ترتیب مربوط به دوره‌های تاریخی زیر هستند:

الف) هخامنشیان، ب) ساسانیان، ج) سومریان، د) ساسانیان

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۶، ۳۰ و ۱۳۳ تا ۱۳۵)

۱۰۴- گزینه ۳»

(هیبه مهبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) این رویداد از جمله حادثه‌های تأثیرگذار در سقوط ساسانیان بود.

ج) این رویداد از جمله حادثه‌هایی بود که به توان اقتصادی حکومت ساسانیان ضربه سنگینی وارد کرد و جزء عوامل مؤثر در سقوط ساسانیان است.

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۸)

(تاریخ (۲)، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی-ایرانی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۳)

۱۰۵- گزینه ۴»

(مریم فسروری دهنوی)

- خصوصیات و رفتارهای منافقان مدینه: آیات قرآن، کتاب‌های سیره و منابع حدیثی
- عدم حکومت یا سلطه اشراف و قبیله‌ها در پشرب: منابع تاریخی و متون دینی

۹۷- گزینه ۳»

(روح‌الله گلشن)

صورت سؤال، فاعلی را می‌خواهد که بسیار به کار بپردازد؛ یعنی باید به دنبال «اسم مبالغه» ای باشیم که نقش آن «فاعل» باشد.

در این گزینه، «النفّارة: عینک» بر وزن «فَعَالَة» اسم مبالغه و فاعل برای فعل «ساعَدَت» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الستارة: ماشین» با اینکه بر وزن «فَعَالَة» و اسم مبالغه است، اما نقش آن «مضاف الیه» است و فاعل جمله، «سعر» می‌باشد.

گزینه «۲»: نقش «التَّجَار» فاعل است، اما بر وزن «فُعَال» (جمع مکسر وزن «فاعل») و در نتیجه، اسم فاعل است نه اسم مبالغه.

گزینه «۴»: «الرسام: نقاش» بر وزن «فُعَال» و اسم مبالغه است، اما پس از فعل ناقص «أصبح» آمده است، بنابراین نقش آن «اسم افعال ناقصه» است نه فاعل؛ دقت کنید که افعال ناقصه (کان، صار، أصبح و لیس) فاعل و مفعول ندارند، بلکه اسم و خبر دارند.

(قواعد اسم)

۹۸- گزینه ۳»

(عمار تاهبش)

فعل ماضی زمانی به صورت مضارع ترجمه می‌شود که در یک جمله شرطی به عنوان فعل شرط یا جواب شرط بیاید؛ در گزینه «۳»، «صدق» و «خسر» به ترتیب فعل شرط و جواب شرط هستند که هر دو به صورت ماضی آمده‌اند. (قواعد فعل)

۹۹- گزینه ۲»

(ولی بربری - ابهر)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، خبر حروف مشبّهة بالفعل از نظر نوع، متفاوت باشد؛ خبر حروف مشبّهة بالفعل عموماً به صورت اسم، فعل یا جار و مجرور می‌آید.

در گزینه «۲»، «أعرف» خبر «إن» است که به صورت فعل آمده است. در سایر گزینه‌ها خبر حروف مشبّهة بالفعل به صورت اسم آمده است. خبر در گزینه‌های دیگر به ترتیب: «أذکی، رجال و غالية» است.

(انواع هملات)

۱۰۰- گزینه ۲»

(مفهرضا سوری - نهاوند)

می‌دانیم مفعول مطلق نوعی اگر همراه با مضاف‌الیه بیاید، معنای تشبیه (مثل، مانند) می‌دهد؛ «احتیاج» مطلق نوعی است که بعدش مضاف‌الیه آمده است و دلالت بر تشبیه دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مشاهدة» مفعول مطلق نوعی است اما بعدش صفت آمده، نه مضاف‌الیه.

گزینه «۳»: در این گزینه اصلاً مفعول مطلق نداریم، زیرا «اجتهاد» (اول) اسم «کان» و «اجتهاد» (دوم) خبر «کان» است.

گزینه «۴»: «قراءة» بدون صفت و مضاف‌الیه آمده است بنابراین مفعول مطلق تأکیدی است.

(مفعول مطلق)

(سیدآرش مرتضایی فر)

۱۱۰- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

الف) نادرشاه ابتدا تهماسب دوم را از سلطنت خلع کرد سپس بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند. (ه) کاخ خورشید در زمان نادرشاه ساخته شد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۱۷ و ۲۴ تا ۲۶ و ۲۸ و ۳۱)

۱۱۱- گزینه «۱»

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) دولت کمونیستی روسیه پس از سرکوب مخالفان داخلی و برقراری اتحاد، تأسیس کشور اتحاد جماهیر شوروی را اعلام کرد. (د) با حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام این کشور رسماً به متفقین پیوست و با ارتش ژاپن در اقیانوس آرام و شرق آسیا، و با ارتش آلمان و ایتالیا در غرب اروپا و آفریقا مستقیماً وارد جنگ شد.

تکته درسی:

در جنگ جهانی دوم:

متحدین: آلمان - ایتالیا - ژاپن

متفقین: انگلستان - فرانسه - شوروی - آمریکا

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۸۰، ۸۵، ۹۰ و ۱۰۷)

۱۱۲- گزینه «۲»

(مریم فسروی دهنوی)

الف) مرداد ۱۳۵۸

ب) بهمن و اسفند ماه ۱۳۵۸

ج) آبان ۱۳۵۸

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

۱۱۳- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

جنگ‌های استقلال آمریکا در سال ۱۷۷۵ میلادی آغاز شده است. از میان موارد ذکر شده در صورت سؤال، موارد «الف» و «د» مربوط به دوره زمانی بعد از جنگ‌های استقلال آمریکا است.

اما مورد «ب»، مربوط به زمان صفویان و مورد «ج»، مربوط به زمان سلجوقیان است.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۴۵)

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۳۶ و ۸۸)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۲»

(هیبه ممبی)

الف) پژوهشگر با دید ترکیبی، یعنی مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان و با کمک نقشه، تحقیق خود را انجام داده است.

ب) در عبارت «ب» به یکی از شش سؤال اساسی جغرافیا، یعنی سؤال «چطور؟» که به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد و زمینه‌های به‌وجود آورنده این پدیده پرداخته شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۷، ۸، ۱۱ و ۱۲)

- نامیده شدن سال نهم هجری به سال وفود قبیله‌ها: مورخان

- ثبت اسامی اشخاصی که در نتیجه فرمان رسول خدا با یکدیگر برادر شدند: سیره نویسان

(تاریخ (۲)، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۰، ۳۵، ۳۸ و ۳۹)

۱۰۶- گزینه «۳»

(تابان صیقلی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) امام سجاد (ع) نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشت. پس از ایشان امامان شیعه عمده کوشش خود را بر ترویج اسلام، مبارزه با جریان‌های فکری منحرف و تربیت شاگردان توانمند متمرکز کردند و منظومه‌ای از معارف اسلامی با عنوان مکتب اهل بیت به وجود آوردند. امام جعفر صادق (ع) به همراه امام محمد باقر (ع) توانستند با بهره‌گیری از شرایطی که پدید آمد، نهضت علمی وسیعی را سامان دهند.

د) دوران امامت امام موسی کاظم (ع) با خلافت مهدی و هارون الرشید و امام رضا (ع) هم‌زمان با امین و مأمون بود که مأمون به تشویق فضل بن سهل، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و ایشان را به ولایتعهدی برگزید.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، مکتبی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۶۲، ۷۳ و ۷۴)

۱۰۷- گزینه «۴»

(معمد ابوالفستنی)

عبارت «ب» مربوط به دوره خوارزمشاهیان و عبارت «د» مربوط به دوره غزنویان می‌باشد.

(تاریخ (۲)، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۷، ۱۱۰ و ۱۱۳)

۱۰۸- گزینه «۲»

(هیبه ممبی)

تشریح عبارت نادرست:

الف) تمدن مینوسی به «احتمال زیاد»، در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

ج) برخی مورخان در درستی روایت عبارت «ج» تردید دارند.

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه ۵)

(تاریخ (۲)، ایران، از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۸۱ و ۱۲۷)

(تاریخ (۳)، نوشتن ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۰)

۱۰۹- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضایی فر)

الف) ۱۳ آبان ۱۳۵۷

ب) ۴ آبان ۱۳۴۳

ج) خرداد ۱۳۵۶

د) مرداد ۱۳۵۷

همچنین «ه» پس از «الف» رخ داده است.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۳۲، ۱۳۶، ۱۳۷ و ۱۳۹)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مهمبر مهری یعقوبی)

اهمیت دریای خزر: تجارت دریایی - بهره‌برداری از منابع نفت و گاز - ویژگی‌های خاص محیط زیست - گردشگری - صید ماهی - وجود انواع ماهیان خاویاری جهان فقط در این دریا

اهمیت خلیج فارس: تجارت دریایی - وجود منابع عظیم نفت و گاز در بستر آن و انواع ماهی و میگو - از جمله مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید

اهمیت دریای عمان: امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان - حمل و نقل کالا و مسافر از طریق راه‌های دریایی - تأثیرگذاری بر زندگی مردم ساحل‌نشین - به وجود آوردن مشاغل مانند صیادی، پرورش ماهی و میگو

(جغرافیای ایران، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۲، ۵۳ و ۵۵)

۱۱۶- گزینه «۳»

(موشیر رستمی ریک)

قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است.

نکات مهم درسی:

آب و خاک و شیب مناسب زمین ← عوامل مؤثر در پیدایش سکونتگاه + عوامل مؤثر در تغییرات در آن‌ها

شرایط جغرافیایی مناسب ← اثرگذار در گسترش سکونتگاه‌ها

عوامل طبیعی و انسانی ← از دست دادن اعتبار یک سکونتگاه

چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها ← شکل‌های مختلف از سکونتگاه‌ها

(جغرافیای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲ و ۸۶)

۱۱۷- گزینه «۳»

(میهبه مهبی)

قابلیت‌های نواحی ساحلی عبارت‌اند:

- ۱- ماهیگیری و فعالیت‌ها و مشاغل وابسته به صید آبزیان
- ۲- گردشگری (استراحت، تفریح و ورزش‌های آبی)
- ۳- انرژی (حاصل از امواج و جزر و مد)
- ۴- فعالیت‌های بازرگانی و بنادر و مشاغل وابسته به آن

(جغرافیا (۲)، نوامی زیستی، صفحه ۶۰)

۱۱۸- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

مورد «الف» مصداقی از نظریه رانتز است، اما مورد «ب» که اشاره به دسترسی به آب‌ها دارد، مصداقی از نظریه آلفرد ماهان محسوب می‌شود.

(جغرافیا (۲)، ژئوپلیتیک، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۵)

۱۱۹- گزینه «۴»

(مهمبر ابوالحسنی)

شرکت‌های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منافع کشورهای میزبان چندان توجهی ندارند. این شرکت‌ها گاه انحصار تولید یک کالا را در دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می‌کنند و موجب ورشکستگی آن‌ها می‌شوند. به همین دلیل وابستگی نواحی به کشورهای توسعه یافته صنعتی زیاد می‌شوند.

(جغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی، صفحه‌های ۹۲ و ۱۰۳)

۱۲۰- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: فعالیت‌های اقتصادی نوع سوم، خدمات هستند که با تحلیل فوق، مربوط نیست.

گزینه «۲»: فعالیت‌های اقتصادی نوع سوم، خدمات هستند که با تحلیل فوق، مربوط نیست.

گزینه «۳»: اینکه رشد قطب‌های صنعتی هماهنگ با وجود معادن بوده است، تحلیل درستی نیست.

(جغرافیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۵)

(جغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴)

۱۲۱- گزینه «۴»

(حسین سهرابی)

زبان قوم حامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا و زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود است.

(جغرافیا (۲)، نوامی فرهنگی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۲۲- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

بررسی موارد نادرست:

ب) نسبت جمعیت شهری و روستایی در حدود سال ۱۳۶۰ برابر بوده و پس از آن به ترتیب بر میزان شهرنشینی و روستائینشی افزوده و کاسته شد.

د) طی ۶۰ سال اخیر جمعیت شهری حدود ۲/۵ برابر شده است.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۲۳- گزینه «۲»

(حسین سهرابی)

گزینه «۲» درباره حمل و نقل جاده‌ای صادق است. حمل و نقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد.

(جغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه‌های ۴۵، ۵۲ و ۵۵)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مهمبر ابوالحسنی)

- برای رفتن از یک مکان به مکان‌های دیگر، هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند کمتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان، بهتر است.

- هرچه حجم محموله بیشتر باشد، هزینه حمل آن کمتر می‌شود.

- مدیریت حمل و نقل شهری در ایران بر عهده شهرداری است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه‌های ۶۱، ۶۲ و ۷۱)

۱۲۵- گزینه «۲»

(مریم فسروی دهنوی)

ساماندهی شبکه زهکشی سطوح توده لغزشی از جمله موارد مدیریتی بعد از وقوع زمین‌لغزش است و اصلاح بستر رودخانه‌ها از جمله روش‌های سازه‌ای در مدیریت سیل می‌باشد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مقادرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۰۷)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۳»

(همید سوریان)

دو بخش منطق، تعریف و استدلال است. نام تعریف به این خاطر گذاشته شده است که منطق در این بخش به بیان قواعد تعریف کردن صحیح می‌پردازد؛ پس در واقع منطق ابزار و وسیله‌ای در خدمت کاهش خطا و سلامت تعریف خواهد بود. همچنین نام استدلال به دلیل مشابهی بر قسمت استدلال منطق گذاشته شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منطق در پی رسیدن به تصور و تصدیق نیست، بلکه قواعد این کار را بیان می‌کند تا دیگر علوم این کار را به‌درستی انجام دهند.
گزینه «۲»: دو بخش منطق، تعریف و استدلال هستند، نه تصور و تصدیق. ضمن اینکه قواعد این دو بخش مجزا از هم هستند.
گزینه «۴»: منطق به بیماری‌های ذهن (مثل اسکیزوفرنی، اوتیسم، افسردگی و ...) نمی‌پردازد بلکه به مغالطات ذهن می‌پردازد که به بیماری تشبیه شده‌اند.

(منطق، منطق، ترازی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۱۲۷- گزینه «۳»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

«حیوانی که پرواز می‌کند» شامل همه پرندگان (مانند مرغ) نمی‌باشد (جامع نیست) و اینکه علاوه بر پرندگان شامل حشرات نیز می‌شود (مانع نیست).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واضح نیست.
گزینه «۲»: جامع است، اما مانع نیست و خزندگان دیگر مثل مارمولک‌ها را هم شامل می‌شود.
گزینه «۴»: شامل گیاهان هم می‌شود (مانع نیست)، اما تمام حیوانات را دربرمی‌گیرد (جامع است).

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۸- گزینه «۳»

(مهمد رضایی بقا)

الف) رابطه این دو قضیه، تضاد است و در تضاد اجتماع محال است و ارتفاع ممکن است؛ پس امکان ندارد دو قضیه متضاد، در صدق جمع شوند.
ب) رابطه این دو قضیه، تناقض است و در تناقض هم اجتماع و هم ارتفاع محال است؛ پس امکان ندارد دو قضیه متناقض در کذب جمع شوند.
ج) رابطه این دو قضیه، تداخل است و در تداخل، اگر قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی حتماً کاذب خواهد بود.

(منطق، اعلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۷)

۱۲۹- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

اگر نتیجه قیاس معتبری موجب جزئی (بعضی الف ج است) باشد، آن‌گاه برخی مصادیق موضوع و برخی مصادیق محمول مدنظر گوینده هستند و در این قیاس شرط سوم اعتبار قیاس حذف شده است و نیازی به بررسی آن نیست. با توجه به اینکه نتیجه موجه است، پس قطعاً بر اساس قانون نتیجه قیاس محمول دو مقدمه دارای علامت منفی است، یعنی هر دو مقدمه موجه‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمی‌تواند شکل دوم باشد، زیرا تمامی نتایج معتبر شکل دوم به‌گونه‌ای هستند که همه مصادیق محمول مدنظر گوینده است، زیرا در شکل دوم حد وسط در جایگاه محمول هر دو مقدمه است و طبق شرط اول اعتبار، باید دست‌کم یک مقدمه موجه باشد و طبق شرط دوم باید حد وسط حداقل در یک مقدمه علامت مثبت داشته باشد، پس مقدمه دیگر و نتیجه سالبه خواهد بود.

گزینه «۲»: در قیاس مطرح‌شده فقط شرط اول و دوم را باید بررسی کنیم.
گزینه «۴»: نتیجه «بعضی الف ج است» می‌تواند در شکل اول و چهارم هم باشد.
(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)

۱۳۰- گزینه «۳»

(مسیر آفوندری راهنمایی)

نسبت دو طرف قضیه شرطی منفصل یا عموم و خصوص من‌وجه است یا تباین؛ اگر نسبت تباین باشد ← منفصله حقیقی یا مانع‌الجمع
اگر نسبت عموم و خصوص من‌وجه باشد ← قضیه یا منفصله مانع‌الرفع
است یا اصلاً منفصله‌ای در کار نیست.

(منطق، مفهوم و مفردات، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۲۳، ۸۷ و ۸۸)

۱۳۱- گزینه «۳»

(علی معزی)

منفصل مانع‌الجمع شبیه به رابطه تضاد است که اگر یک جزء کاذب باشد، صدق یا کذب جزء دیگر نامعلوم است (یعنی کذب هر دو جزء جایز است).
منفصل حقیقی شبیه رابطه تناقض است و منفصل مانع‌الرفع شبیه رابطه تداخل تحت تضاد است که اگر یک طرف قضیه کاذب باشد، جزء دیگر قطعاً صادق است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۳۲- گزینه «۴»

(علی معزی)

دانشمندان علوم انسانی بر این اساس که چه دیدگاهی نسبت به حقیقت و ماهیت انسان دارند، دارای عقاید و نظرات متفاوتی در رشته‌های مختلف علوم انسانی هستند.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: برعکس مطرح شده است. نظر دانشمندان در مباحث مابعدالطبیعه بر نظر آن‌ها درباره حقیقت انسان و روح غیرمادی او تأثیر دارد.
گزینه «۲»: عقاید و نظرات درباره ماهیت و حقیقت انسان در «انسان‌شناسی فلسفی» بررسی می‌شود که یکی از شاخه‌های فلسفه است.

گزینه «۳»: مبانی و زیربنای علوم مختلف «عقلی» هستند، نه تجربی.
(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۳۳- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

در تمثیل غار افلاطون اگر بر حسب اتفاق، زنجیر یکی از زندانیان پاره شود و به‌اجبار برخیزد و روی خود را برگرداند و آتش را ببیند یا به سوی مدخل غار برود و به بیرون بنگرد، روشنایی چشم‌هایش را خیره خواهد ساخت و از روشنایی می‌گریزد و باز به سایه‌ها پناه خواهد برد.

اگر در این میان، شخصی تنومند او را از دهانه غار بالا بکشد و او را از غار بیرون آورد و به‌طور کامل در معرض نور قرار دهد، رنجی عظیم بر او تحمیل می‌شود. این فرد تنومند اگر کاری کند چشمان زندانی به‌تدریج با نور خو بگیرد، مثل راهنما عمل می‌کند که این مفهوم در بیت مطرح‌شده در گزینه «۲» آمده است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۳۴- گزینه «۳»

(عرفان دهرشیا)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از تالس هیچ نوشته‌ای باقی نمانده است.
گزینه «۲»: فیثاغورس پایه‌گذار اصلی فلسفه نبوده بلکه یکی از پایه‌گذاران فلسفه بوده است.

گزینه «۴»: هراکلیتوس بر این باور بود که از ستیز و تضاد، گریزی نیست و وجود اضداد است که جهان را پدید می‌آورد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۵- گزینه «۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

امکان شناخت بدیهی (روشن) است؛ و پی بردن به آن نیاز به ادله ندارد؛ پرسش اصلی در مسئله امکان شناخت این است که «آیا می‌توان به شناخت مطابق واقع رسید؟».

شکاکیت مطلق را نمی‌توان با محدودیت‌های دستگاه شناختی در شناخت برخی چیزها یکی دانست؛ چراکه محدودیت در شناخت برخی چیزها شک در کل و اصل شناخت نیست.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۳۶- گزینه «۱»

(مهمبر سوریان)

حکمت اشراق فلسفه را بدون بهره‌مندی از شهود (ادراک بی‌واسطه حقایق)، ناقص می‌داند و اگرچه معارف وحیانی را قبول دارد ولی بهره‌مندی از آن را یک الزام برای فلسفه به حساب نمی‌آورد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۳»: طبق عبارت علامه طباطبایی ریشه پیوند عقل و شهود و وحی در کلمات همه فیلسوفان مسلمان بوده است. بنابراین پذیرش امکان بهره‌مندی این سه طریق از هم، مقبول حکمت اشراق است ولی ویژه آن نیست بلکه استفاده بالفعل از استدلال و شهود شاخصه ویژه این حکمت است. گزینه «۴»: فلسفه بحث از وجود و مسائل پیرامون آن است که این کار در حکمت اشراق با تبیین استدلالی اشراقات عرفانی همراه شده است، نه اینکه تعریف فلسفه تغییر کند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۳۷- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

بنابر دیدگاه توماس هابز: اموری مانند راستگویی و عدالت ساخته و ابداع انسان هستند و برای زندگی اجتماعی او ضروری هستند و نفع انسان در کسب چنین ویژگی‌هایی است، اما فضیلت شمرده نمی‌شوند و ارزش حقیقی هم ندارند چون انسان در نهایت برای نفع خودش آن‌ها را انجام می‌دهد و اگر انجام ندهد متضرر می‌شود، ولی این‌طور نیست که بی‌ارزش باشند.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویور افلاق‌گرا، صفحه ۸۹)

۱۳۸- گزینه «۳»

(پرگل رمیعی)

گزینه «۳» نادرست است، زیرا موجودات «واجب‌الوجود بالغیر» برای وجود خود به علت خارجی نیاز دارند، اما وجود این موجودات به‌طور ذاتی ضروری نیست. آن‌ها وجود خود را از یک علت خارجی دریافت می‌کنند و «واجب‌الوجود بالغیر» بودن‌شان به معنای این است که ضرورت وجودشان به وجود یک علت وابسته است و نه به ذات خود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «وجود» در موجودات «امکانی» به‌طور بالقوه ممکن است، اما نیازمند علت خارجی برای تحقق است: این عبارت کاملاً صحیح است و به‌طور دقیق مطابق با تعریف موجودات امکانی است.

گزینه «۲»: «وجود» در «واجب‌الوجود بالذات» ذاتاً از خود لازم و بی‌نیاز از علت خارجی است: این عبارت صحیح است و به مفهوم موجود «ضروری» (واجب‌الوجود بالذات) اشاره دارد که هیچ‌گونه نیازی به علت خارجی برای وجود خود ندارد.

گزینه «۴»: امور «ممتنع‌الوجود بالذات» به‌طور ماهوی و ذاتی نمی‌توانند وجود داشته باشند، زیرا ذاتاً امکان وجود ندارند: این عبارت هم صحیح است و تطابق دقیقی با مفهوم ممتنع‌الوجود بالذات دارد.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۳۹- گزینه «۲»

(مهمبر سوریان)

اینکه یک اثر، علت خاص خود را دارد و آن علت خاص هم معلول‌های خاص دیگر خود را داراست، بیانگر اصل سنخیت است. اینکه از یک اثر ضرورتاً به علت می‌رسیم، بیانگر اصل علیت و اینکه از آن علت ضرورتاً به همه آثار می‌رسیم، بیانگر اصل وجوب علی و معلولی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از علیت و سنخیت بهره برده، ولی از اصل وجوب علی و معلولی استفاده نشده است. طبق اصل وجوب، وابستگی معلول به علت باید ضروری باشد، نه اینکه معلول «به نحوی» به علت محتاج باشد.

گزینه «۳»: علیت و فروع آن، ما را به قطعیت در این مورد می‌رسانند، نه صرفاً یک احتمال.

گزینه «۴»: استفاده از دو اصل علیت و وجوب علی و معلولی در این عبارت دیده می‌شود، ولی ربط مستقیمی به سنخیت دیده نمی‌شود؛ زیرا سخنی از خاص بودن علت و معلول به میان نیامده است.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۱۴۰- گزینه «۴»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: علت تقسیم فیلسوفان دوره جدید به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا، اختلاف میان فلاسفه درباره محدودۀ کارآمدی عقل در رنسانس بود.

گزینه «۲»: فرانسویس بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست نه تنها روش.

گزینه «۳»: دکارت عقل به معنای موجود متعالی را قبول نداشت.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۴۱- گزینه «۲»

(مهمبر کرمی‌نیا - رفسنجان)

«عقل فعال» آخرین مرتبه در سلسله عالم عقول به شمار می‌آید، نه نخستین آن‌ها. به همین دلیل، نمی‌توان آن را برترین عقل دانست. این عقل، فیض‌رسان به عقل انسانی است و از آن، به‌طور واضح متمایز می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۱۴۲- گزینه «۲»

(عرفان دهرشیا)

به نظر فلاسفه مسلمان عقل بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات است؛ بنابراین نمی‌توان گفت فلاسفه مسلمان تعمق در آیات و روایات را با ابزارهای معرفتی دیگر ناممکن می‌دانند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۴۳- گزینه «۱»

(مهمبر رضایی‌بغا)

آخرین دسته از جویندگان معرفت، آنان هستند که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند. اینان حکیم متأله‌اند و بهترین دسته به حساب می‌آیند و سه‌رودی درباره آنان می‌نویسد: اگر در زمانی اتفاق افتد که حکیمی غرق در تأله بوده و در بحث نیز استاد باشد، او را ریاست تامه بوده و خلیفه و جانشین خدا اوست.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فلسفه استدلالی در مرحله دوم و عرفان در مرحله سوم جویندگان معرفت قرار دارد.

گزینه «۳»: این گروه در دسته دوم قرار می‌گیرند.

گزینه «۴»: دریافت بی‌واسطه امور از خدا، هم در مرحله سوم است و هم در مرحله چهارم. البته در مرحله سوم، عارفان اهل استدلال نیستند و این‌گونه نیست که شهود عرفانی مقدمه استادی در استدلال باشد.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۵)

۱۴۴- گزینه ۳»

(عرفان رهبرشیا)

منظور از نظریه تکاملی فلسفه‌های مشاء و اشراق همان حکمت متعالیه است. همه موارد به جز گزینه «۳» صحیح است، زیرا ملاصدرا علاوه بر دو مشرب نام‌برده از انس دائمی با وحی قرآنی و عرفان اسلامی نیز بهره برده است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه ۹۱)

۱۴۵- گزینه ۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

ملاصدرا از عرفان و شهود و وحی قرآنی بهره جسته بود، اما این امر فلسفه او را از معیارهای پذیرفته‌شده در فلسفه تهی نساخت و آن را تبدیل به عرفان و یا کلام نکرد؛ زیرا هر مبحثی که مطرح می‌کند در مورد وجود است و از روش عقلی استفاده می‌کند. او این اصل را در آثار فلسفی خود مراعات کرد و از شهود و وحی به عنوان تأیید و شاهد کمک گرفته و از عقل به عنوان پایه استدلال بهره جسته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ملاصدرا ملاک فلسفی بودن را در آثار فلسفی خود مراعات کرده است، نه لزوماً در همه آثارش.

گزینه «۲»: اساساً تا عصر ملاصدرا، کسی به اصول و پایه‌های حکمت متعالیه نرسیده بود و یا دست کم به صورتی که ملاصدرا آن‌ها را تألیف و ترکیب کرده، مطرح نشده بود.

گزینه «۳»: یکی از منابع ملاصدرا برای تأسیس حکمت متعالیه عرفان اسلامی بوده است و در آن خصوصاً به اندیشه‌های محیی‌الدین عربی توجه داشته است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۲»

(آفرین سامری)

- یک فرد به صورت مستقل و با پروانه قانونی قصد دارد خدمات روان درمانی ارائه دهد. چون این فرد به تنهایی و مستقل فعالیت می‌کند و خودش مسئول خدماتش است، مناسب‌ترین شکل فعالیت، کسب و کار شخصی است.

- چند نفر با همکاری یکدیگر و مشارکت مالی، قصد دارند یک مجموعه خدماتی راه‌اندازی کنند. وقتی چند نفر با سرمایه مشترک و با هدف سود مشترک فعالیت می‌کنند، تعاونی بهترین گزینه است. در تعاونی، اعضا صاحب کار هستند و در سود و تصمیم‌گیری‌ها شریک هستند.

- نیت اصلی معلم کمک به دیگران، بدون انتظار سود شخصی است. چنین فعالیتی چون هدفش درآمدزایی نیست، بلکه خدمت‌رسانی اجتماعی است، ساختار غیرانتفاعی مناسب آن است.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ و ۱۹)

۱۴۷- گزینه ۴»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $= 125 = 500 \times \frac{25}{100}$ سود سالیانه راه‌اندازی یک کافی‌شاپ

میلیون تومان $= 120 = 10 \times 12$ سود سالیانه خرید و فروش تجهیزات دیجیتال

میلیون تومان $= 100 = 500 \times \frac{20}{100}$ سود سالیانه سپرده‌گذاری در بانک

میلیون تومان $= 144 = 12 \times 12$ سود سالیانه سرمایه‌گذاری در بازار ارز دیجیتال در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار ارز دیجیتال بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که راه‌اندازی یک کافی‌شاپ (با سود سالیانه ۱۲۵ میلیون تومان) است ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۸- گزینه ۳»

(آفرین سامری)

کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری محصولات جدید تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. مثال گزینه «۳» یک فعالیت کارآفرینی می‌باشد چراکه شامل نوآوری (ترکیب لباس سنتی با طراحی نو)، خلق ارزش جدید و پذیرش ریسک در راه‌اندازی فروشگاه اینترنتی و صادرات است.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۱۰)

۱۴۹- گزینه ۱»

(مهری کاروان)

(الف) نقش اصلی پول در مبادلات «آسان‌سازی» مبادله است.

(ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. محدود کردن افتتاح حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت باعث کاهش شبه‌پول و به تبع آن منجر به کاهش نقدینگی می‌شود.

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه‌پول

شبه‌پول + حجم پول = نقدینگی

گزینه «۲»: نادرست است. بانک مرکزی می‌تواند با فروش (و نه خرید) اوراق مشارکت به مردم به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد. (با خرید اوراق مشارکت از مردم، پول نقد به طور مستقیم در جامعه تزریق می‌شود).

گزینه «۳»: نادرست است. افزایش شبه‌پول منجر به افزایش نقدینگی می‌شود.

شبه‌پول + حجم پول = نقدینگی

گزینه «۴»: صحیح است. تسهیل استفاده بیشتر از چک پول، باعث افزایش حجم پول و به تبع آن منجر به افزایش نقدینگی می‌شود.

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس + مسکوکات = حجم پول

شبه‌پول + حجم پول = نقدینگی

(ج) علل به وجود آمدن تورم در جامعه: ۱. نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد (فزونی تقاضا بر عرضه) / ۲. جنگ، سیل یا زلزله / ۳. نقدینگی ناهماهنگ با تولید / ۴. افزایش درآمدهای نفتی / ۵. نوسانات نرخ ارز

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۳)

۱۵۰- گزینه ۳»

(آفرین سامری)

(الف) رکود اقتصادی موجب انتقال نقطه تولید به نقطه‌ای زیرمنحنی مرز امکانات تولید می‌شود. (جابه‌جایی از نقطه ۳ به ۱)

(ب) وقتی تقاضاکنندگان یک نوع کالا بیشتر است، تولیدکننده ترجیح می‌دهد به میزان بیشتری از آن کالا تولید کند. (جابه‌جایی از نقطه ۴ یا نقطه ۳ به نقطه ۲)

(ج) افزایش منابع تولید و رشد اقتصادی موجب می‌شود به نقاط خارج از نمودار منحنی مرز امکانات تولید منتقل شویم. (جابه‌جایی از نقطه ۳ به ۵)

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۸۴، ۸۵ و ۱۱۹)

۱۵۱- گزینه ۳»

(مهری ضیائی)

نام کشور	محصول	فولاد	پارچه
«الف»	۱۰۰	۲۰۰	
«ب»	۶۰	۱۲۰	

- کشور «الف» در تولید هر دو کالا مزیت مطلق دارد.

- کشور «ب» در تولید پارچه مزیت نسبی دارد. بنابراین باید منابع خود را به تولید پارچه اختصاص دهد و فولاد موردنظر خود را از کشور «الف» وارد کند.

- هزینه فرصت تولید فولاد در کشور «ب»: ۲ واحد پارچه $(120 \div 60 = 2)$
مقدار کالای دیگر که از دست می‌دهیم = هزینه فرصت
مقدار کالایی که تولید می‌کنیم

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۲- گزینه ۲»

(امسان عالی‌نژاد)

الف) در سطح قیمت ۳۰۰ ریال مقدار تقاضای مصرف‌کنندگان برابر با ۱۰ واحد و میزان عرضه تولیدکنندگان برابر با ۵۰ واحد می‌باشد، بنابراین در بازار با وجود عرضه ۵۰ واحد از کالا، تنها ۱۰ واحد تقاضا وجود دارد، در نتیجه حداکثر درآمد تولیدکنندگان برابر است با:

$$300 \times 10 = 3,000 \text{ ریال}$$

ب) در سطح قیمت ۲۵۰ ریال مقدار تقاضای مصرف‌کنندگان برابر با ۲۰ واحد و میزان عرضه تولیدکنندگان برابر با ۴۰ واحد می‌باشد، بنابراین در بازار با وجود عرضه ۴۰ واحد از کالا، تنها ۲۰ واحد تقاضا وجود دارد، در نتیجه حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان برابر است با:

$$20 \times 250 = 5,000 \text{ ریال}$$

ج) در سطح قیمت ۲۰۰ ریال مقدار عرضه ۲۰ واحد است و مقدار تقاضا ۴۰ واحد است در نتیجه در بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضایی معادل با ۲۰ واحد مواجه هستیم. $(40 - 20 = 20)$

د) ردیف ۴، ردیف تعادلی می‌باشد یعنی در این وضعیت مقدار عرضه و تقاضا یکسان است.

قیمت تعادلی: ۲۲۰ ریال

مقدار تعادلی: ۳۰ واحد

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳)

۱۵۳- گزینه ۳»

(سارا شریفی)

الف)

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$$

$$\text{درصد تورم} = \frac{70 - 50}{50} \times 100 = 40\%$$

ب)

قیمت هر واحد کالا $\times$ میزان کالای فروخته (= میزان کالای تقاضا شده) = درآمد
 $Q \times P = \text{درآمد در سال جاری}$

$$C = \text{هزینه‌های تولید در سال جاری}$$

هزینه‌های تولید در سال جاری - درآمد در سال جاری = سود در سال جاری

$$\Rightarrow C - (Q \times P) = \text{سود در سال جاری}$$

تورم (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) باعث می‌شود هم قیمت هر واحد کالای تولیدی و هم میزان هزینه‌های تولید در سال آینده افزایشی به میزان ۱/۴۰ برابر داشته باشند.

اگر تقاضا تغییری نکند در نتیجه میزان کالای به فروش رفته نیز تغییری نخواهد کرد. در نتیجه خواهیم داشت:

$$Q \times (1/4)P = 1/4(Q \times P) = \text{درآمد در سال آینده}$$

$$1/4C = \text{هزینه‌های تولید در سال آینده}$$

هزینه‌های تولید در سال آینده - درآمد در سال آینده = سود در سال آینده

$$\Rightarrow 1/4(Q \times P) - 1/4C = \text{سود در سال آینده}$$

$$= 1/4((Q \times P) - C) = 1/4 \text{ سود سال قبل}$$

در نتیجه رقم سود نسبت به سال قبل عدد بزرگ‌تری خواهد بود

نکته: محاسبه نرخ سود:

$$\frac{\text{میزان سودی که فرد کسب می‌کند}}{\text{میزانی که فرد هزینه کرده است}} = \text{نرخ سود}$$

$$\frac{\text{سود سال جاری}}{C} = \text{نرخ سود در سال جاری}$$

$$\frac{\text{میزان سودی که فرد کسب می‌کند}}{\text{میزانی که فرد هزینه کرده است}} = \text{نرخ سود در سال آینده}$$

$$\frac{\text{سود سال قبل}}{C} = \frac{\text{سود سال قبل}}{1/4C}$$

در نتیجه نرخ سود در مقایسه با سال قبل تغییری نمی‌کند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۴)

۱۵۴- گزینه ۱»

(مهری کاردران)

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله

$$\text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده} \times \text{قیمت کالا در آن مرحله} =$$

نکته:

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله اول پرداخت شده

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله دوم پرداخت شده

$$2000 \times \frac{10}{100} = 200 \text{ تومان}$$

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله سوم پرداخت شده

$$4000 \times \frac{10}{100} = 400 \text{ تومان}$$

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله چهارم پرداخت شده

$$10,000 \times \frac{10}{100} = 1000 \text{ تومان}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۳)

۱۵۵- گزینه ۱»

(امسان عالی‌نژاد)

الف) مجموع مخارج فرد:

$$3/4 + 3/5 + 4 + 7 + 5/6 + 5/5 = 29 \text{ میلیون ریال}$$

مجموع مخارج فرد - درآمد = پس‌انداز فرد

$$= 85 - 29 = 56 \text{ میلیون ریال}$$

ب)

$$\text{درصد} = \frac{5/5}{29} \times 100 = 18/96$$

ج) این فرد برای حمل و نقل (۷ میلیون ریال) بیشتر از سایر مخارج هزینه کرده است.

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

۱۵۶- گزینه «۴»

(مهری کاردران)

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل کشور

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر $\Rightarrow$

$$\text{نفر} = ۸۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۹,۰۰۰,۰۰۰$$

جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال $\Rightarrow$

$$\text{نفر} = ۴۹,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$$

جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار $\Rightarrow$

$$\text{نفر} = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{درصد} = ۲۰ = \frac{۵,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

بیکاری دوره‌ای $\leftarrow$ در هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.بیکاری ساختاری $\leftarrow$ این بیکاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۷)

۱۵۷- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

ارزش حاصل از خرید و فروش کالاهای دست دوم از جمله لپ‌تاپ در محاسبات لحاظ نمی‌شوند. این قبیل کالاها زمانی که برای اولین بار تولید و فروخته شده‌اند، به حساب آمده‌اند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۵۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌ای)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است.

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{توزیع درآمد در هر کشور}$$

$$۱۶ = \frac{۳۲}{۲} = \text{توزیع درآمد در کشور «الف» در سال ۱۳۸۰}$$

$$۶ = \frac{۱۸}{۳} = \text{توزیع درآمد در کشور «الف» در سال ۱۳۹۰}$$

$$۵ = \frac{۲۰}{۴} = \text{توزیع درآمد در کشور «الف» در سال ۱۴۰۰}$$

$$۷ = \frac{۲۱}{۳} = \text{توزیع درآمد در کشور «ب» در سال ۱۳۸۰}$$

$$۶ = \frac{۲۴}{۴} = \text{توزیع درآمد در کشور «ب» در سال ۱۳۹۰}$$

$$۱۵ = \frac{۳۰}{۲} = \text{توزیع درآمد در کشور «ب» در سال ۱۴۰۰}$$

$$۵ = \frac{۲۵}{۵} = \text{توزیع درآمد در کشور «پ» در سال ۱۳۸۰}$$

$$۴ = \frac{۱۶}{۴} = \text{توزیع درآمد در کشور «پ» در سال ۱۳۹۰}$$

$$۴ = \frac{۲۴}{۶} = \text{توزیع درآمد در کشور «پ» در سال ۱۴۰۰}$$

در تمامی سال‌ها در میان کشورها، بیشترین عدد مربوط به توزیع درآمد، برابر با ۱۶ است که مربوط به کشور «الف» در سال ۱۳۸۰ است؛ در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت: ناعدلانه‌ترین توزیع درآمد مربوط به کشور «الف» در سال ۱۳۸۰ است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ دهک دهم در کشور «الف» در سال ۱۳۸۰، بیشترین درصد درآمد ملی را دارد.

گزینه «۳»: صحیح است.

برای کشور «الف» داریم:

(۵) توزیع درآمد در سال ۱۴۰۰ > (۶) توزیع درآمد در سال ۱۳۹۰ > (۱۶) توزیع درآمد در سال ۱۳۸۰
در کشور «الف» با کوچک‌تر شدن شاخص دهک‌ها، وضعیت توزیع درآمد در این کشور عادلانه‌تر شده است.

گزینه «۴»: نادرست است؛

توزیع درآمد در کشور «پ» در سال ۱۳۹۰ برابر با ۴ است که در مقایسه با توزیع درآمد در کشور «الف» در همین سال، (که برابر با ۶) عادلانه‌تر است.
(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

موارد روش «۶»:	مثال و توضیحات
۱- بهینه مصرف کردن	کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن
۲- باز یافت	پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (الف)
۳- بازسازی	درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است. (ب)
۴- بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)	نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند
۵- باز تفکر (کالای دیگر)	یافتن راه‌های بهتر (ج)
۶- باز مصرف (استفاده چندباره از کالا)	استفاده از چیزی بیش از یک‌بار (د)

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقایسه، صفحه ۱۴۹)

۱۶۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) از معایب حساب‌های بلندمدت

از معایب حساب‌های بلندمدت

از مزایای حساب‌های کوتاه‌مدت

ب) برخی بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز سودی نمی‌دهند؛ بلکه به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند. به‌طوری‌که مقدار وام و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است؛ به این بانک‌ها، بانک‌های قرض‌الحسنه گفته می‌شود.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)